

Til: ens@ens.dk
Cc: msc@ens.dk (Morten Stender Christensen), ant@ens.dk, soren.ammitzboll@ext.eu.panasonic.com, Christian.Holten@eu.panasonic.com (Holten, Christian), dje@solar.dk (Dennis Jeppesen), evf@teknologisk.dk (Esben Vendelbo Foged), Mikkel.Hernvig@eu.panasonic.com (Hernvig, Mikkel), rasmus@amalo.dk (Rasmus Høtoft)
Fra: Rasmus Høtoft (rasmus@amalo.dk)
Titel: Høringssvar vedr. tilskud fra bygningspuljen
Sendt: 16-09-2020 10:48

Forslag til ændring i bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

§13, stk. 3 lyder således:

"Varmepumpen skal være eldrevet, forsyne et væskebåret system, have udeluft eller jord som varmekilde, kunne producere varme til både rumopvarmning og varmt brugsvand og være A++ eller A+++ mærket, jf."

Vi foreslår at ændre denne til:

"Varmepumpen skal være eldrevet, forsyne et væskebåret system, have udeluft eller jord som varmekilde og være A++ eller A+++ mærket, jf...."

Bevæggrunden for at ændringen skal finde sted, inden bekendtgørelsen vedtages er:

1) Teksten fordrer, at der kun kan installeres én type varmepumpeløsning der er klassificeret som "combination heaters". Dette fjerner omtrent halvdelen af de installationer der bliver lavet idag, som udgøres af monoblock varmepumper og varmtvandsbeholdere, som ellers er fuldt på højde med split anlæg (det typiske alternativ)". Desuden overflødiggøres de meget store bestillinger af Monoblock varmepumper, så leverandørerne på markedet har bestilt hjem, for at være klar til det forventede boom der kommer, med de nye tilskud.

2) Bekendtgørelsen sigter mod at sikre energieffektive løsninger, men nuværende formulering i bekendtgørelsen bidrager ikke retfærdigvis nok - hvis noget overhoved - med dette, sammenlignet med den usikkerhed det skaber for om man kan få tilskud, begrænsning af udbud af produkter der kan installeret og potentielle flaskehalse.

Venligst bekræft modtagelsen af dette i rette tid ift. høringsfristen.

Bedste hilsner

Rasmus Høtoft
Amalo

+45 7174 7032

rasmus@amalo.dk

www.amalo.dk

Tømmerup Stationsvej 10, 2770 Kastrup

Få prisen på din varmepumpeløsning

ENERGISTYRELSEN

BFBE
Østergade 13, 2. sal
1100 København K

Telefon 3332 8855

Ref.
tvn@bfbe.dk
Dir 2926 1121

www.bfbe.dk

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att. Anna Noushin Thestrup
J. nr. 2020-9600

15. september 2020

HØRINGSSVAR VEDR. UDKAST TIL NY BEKENDTGØRELSE OM TILSKUD TIL ENERGIBESPARELSER OG ENERGIEFFEKTIVISERINGER I BYGNINGER TIL HELÅRS-BEBOELSE

BFBE finder det meget glædeligt, at Energistyrelsen ønsker at fremrykke åbningen af den nye tilskudsordning til energibesparelser mv. i bygninger til helårsbeboelse til 15. oktober her i år. Det samme gælder udvidelsen af positivlisten for mulige energiforbedringstiltag.

Til gengæld må vi med beklagelse konstatere, at tilskud til konvertering til varmepumpe ikke længere er betinget af, at der er udarbejdet energimærkning for den pågældende bygning. Samtidig er hele 60 pct. af puljen i den nye bekendtgørelse netop øremærket det formål.

Den gældende bekendtgørelses generelle krav om et gyldigt energimærke som forudsætning for tildeling af tilskud, så vi som et ønske fra Energistyrelsen om netop at styrke energimærket og i højere grad end i dag gøre energirapporten til noget, boligejer aktivt forholder sig til og handler på baggrund af. Det er en vigtig ambition, som det er ærgerligt at give delvist køb på.

Det undrer os samtidig, at Energistyrelsen ikke ønsker konkret dokumentation for besparelspotentialet i forbindelse med konvertering til varmepumpe. For visse nyere, kondenserende kedler på gas eller biomasse vil konverteringen fx ikke være rentabelt. Det vil i så fald fremgå af energirapporten. Tildeling af tilskud til energiforbedringer bør altid være baseret på beregninger af den konkrete CO₂-reduktion og her er energirapporten altså det naturlige, autoritative og faktabaserede grundlag for tilskud.

BFBE vil derfor på det kraftigste henstille til, at Energistyrelsen opretholder kravet om et gyldigt energimærke som forudsætning for tildeling af tilskud til alle relevante energibesparelsetiltag i bygninger til helårsbeboelse – både fra den aktuelle pulje og fremover.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Tinne Vestergaard Nielsen'.

Tinne Vestergaard Nielsen

Public affairs-rådgiver

BFBE – Brancheforeningen for Bygningssagkyndige og Energikonsulenter

København, den 14. september 2020

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

BL – Danmarks Almene Boliger har den 27. august 2020 modtaget høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse fra Energistyrelsen.

BL har kun få bemærkninger til høringsudkastet:

BL finder det glædeligt, at muligheden for at opnå tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer også gælder for de almene boligorganisationers bygninger til helårsbeboelse.

Støtteordning forudsætter, at projektet ikke samtidigt er støttet fra anden side. Imidlertid vil store og gennemgribende renoveringer i den enkelte boligafdeling ofte være støttet af Landsbyggefonden og den lokale dispositionsfond. Det er dog meget vigtigt at understrege, at der hermed ikke gives en ekstern støtte udefra til den almene boligafdeling, da de almene beboere netop sparer op i dispositionsfonden og Landsbyggefonden. Dermed bør det ikke kategoriseres som støtte i egentlig forstand, hvorfor der også i disse tilfælde bør være mulighed for at opnå tilskud. Samtidig vil den interne renoveringsstøtteordning i den almene sektor ikke omfatte energibesparelser som støtteområde, hvilket betyder, at den beskrevne tilskudsordning kan have ekstraordinær stor effekt i forhold til at gøre renoveringer grønne.

De almene boligorganisationer vil således med udkastet til bekendtgørelsen bidrage kunne bidrage med væsentlige energieffektiviseringer.

Teknisk konsulent Mikkel Jungshoved kan kontaktes på mail mju@bl.dk ved behov for nærmere drøftelser.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Direktør

[Kommentarer]

Dok. ansvarlig: TSK
Sekretær:
Sagsnr: s2020-380
Doknr: d2020-21934-6.0
17. september 2020

Svar til høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Dansk Energi vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til denne bekendtgørelse, der udmønter den del af Energiaftalen af 2018, som etablerer en pulje med øremærkede midler til fremme af energibesparelser og energieffektivisering i bygninger. Dansk Energi ser frem til at indgå aktivt i det arbejde, der ligger forude med fx udarbejdelse af vejledninger mv.

Dansk Energi repræsenterer med sine medlemmer hele energi- og forsyningsbranchen bredt og repræsenterer hele værdikæden i elsektoren, gashandel og produktion af grønne gasser, kraftvarmeværker, multiforsyninger, rådgivere, teknologiproducenter, it-virksomheder, universiteter og kommuner. Dansk Energi arbejder for at sikre grøn omstilling og reduktion af fossile brændsler så omkostningseffektivt som muligt.

En lang række af Dansk Energis medlemmer har historisk arbejdet med energibesparelser og energieffektiviseringer og forventes også at deltage aktivt med rådgivning mv. i forbindelse med de konkurrencebaserede udbud.

Imidlertid vil vi på det kraftigste opfordre til, at det fremsendte forslag om, hvad der gives tilskud ændres således, at puljen støtter op om det fremtidige energisystems behov for, at bygninger og deres komponenter kan spille aktivt sammen med energisystemet. Vi henviser til, at SBIs nyligt offentliggjorte rapport påviser, at ved ordentlig indregulering af styringen af bygninger øges energibesparelspotentialet (fra 12-18 pct. til 14-20 pct.). Dette kan yderligere forbedres med intelligent styring, hvilket bl.a. er dokumenteret i et Elforsk-projekt, der viser at med kunstig intelligens blev varmeforbruget reduceret med 30 pct. på årsbasis. Investeringer i bygninger i dag skal tage højde for det stigende behov for balancering i energisystemet via forbrugssiden. Fremtidssikringen af investeringer er vigtigt, fordi efterinstallation er fordyrende, og det kan som påvist altså også øge energibesparelsens omfang.

Behovet for samspil mellem bygningers opvarmning, ventilation og køling på den ene side og el- og varmesystemet på den anden vil være af stigende betydning i de kommende år pga. stigende mængder fluktuerende vedvarende energi i energisystemet. Den enkelte bygning vil derfor få en større påvirkning på det samlede energisystem, og derfor bør ethvert initiativ,

herunder også andre tilskudsinitiativer, udnyttes til at trække i en retning, der muliggør to-vejs-kommunikation med bygningen og dens komponenter, så de kan reagere på de prissignaler el og varmforsyning sender.

Det er vores opfattelse, at næsten alle varmepumper på markedet har de grundlæggende forudsætninger for at kommunikere gennem en app fra varmepumpeleverandøren. Men mange vil ved tilskuddet til varmepumper vælge de billigste varmepumper, hvor kommunikationsenheden ikke er installeret og derfor skal tilkøbes for ca. 1.500-3.000 kr.

For at være sikker på varmepumpens evne til at reagere på komplekse prissignaler i fremtidens elmarked, bør der derfor gives et separat ekstra tilskud, der er knyttet til, at kommunikationsenheden er tilkøbt. Gennem kommunikationsenheden og en app kan varme-pumpen overstyres af 3. part, hvis kunden giver 3. part adgang til varmepumpeleverandørens API. Herefter kan varmepumpen reagere på komplekse prissignaler fra spotmarked, elnettatariffer og balanceringsjeneste-markedet. Elhandlere og aggregatorer vil udvikle software til - med kundens tilladelse - at styre varmepumpen via varmepumpeleverandørens API, lige som det allerede kendes fra løsninger til elbiler.

Det bemærkes at det ekstra tilskud til intelligent styring både handler om energibesparelser og om energi-fleksibilitet. Det er helt afgørende, fordi som både vi, AAU BUILD og Synergi har påpeget, så er intelligent styring af varmepumpen (og for den sags skyld bygninger) afgørende for at energioptimere og dermed opnå det energi-besparelsesmål, som er afgørende for puljen. Hertil kommer at det er forudsætningen for, at varmepumperne – når de virkelig kommer op i volumen – kan skabe en værdistrøm på sigt ved at balancere elnet og energi-marked

Det er derudover hensigtsmæssigt at indtænke tilskud til intelligent styring af bygningers energiforbrug. Det er under den nuværende energispareordning muligt at søge tilskud til net-op dette. Gennem høje dokumentationskrav til besparelserne kan der opnås både energibesparelser der kommer forbrugeren til gode, og derudover markante CO2-reduktioner ved eks peakshaving i fjernvarmen. Dette vil udover at bidrage til 70%-målet generelt, især hjælpe de større boligejendomme som ikke er omfattet af minimumsimplenteringen af bygningsdirektivet og i de almene boliger hvor Landsbyggefonden ikke bidrager med støtte til energirigtig drift.

Vi efterlyser således disse elementer i Bygningspuljens udformning nu-og-her for at undgå fejlinvesteringer og urentable efterinstallationer.

Endelig gør vi i §9 opmærksom på, at den måde som tilskuddet er udformet på, vil reducere den samlede andel af tilskudsmidler til varmepumper, når det anføres at mindst 60% af tilskudspuljen er reserveret til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning. Hermed tælles klimaskærmforbedringer med i den andel der er reserveret til varmepumper. Dette er efter vores opfattelse ikke rimeligt og strider mod ordlyden i Klimaaftalen.

Tekstnære kommentarer

§1

Dansk Energi ser positivt på, at bekendtgørelsen finder anvendelse på samtlige bygninger til helårsbeboelse og ikke blot enfamiliehuse, som der tidligere har været drøftet. Derudover er

det positivt at også udlejningsejendomme inkluderes. Det kan dog undre at ordlyden i §4 muligvis begrænser tilskud til varmepumper i beboelsesejendomme da der specifikt nævnes "små varmepumper". Energistyrelsens bedes svare på om der fortsat kan ydes tilskud til varmepumper i beboelsesejendomme og hvor grænsen for "små" varmepumper sættes.

Det er således vigtigt, at de større beboelsesejendomme kan ydes tilskud. Derudover er det positivt, at der ydes tilskud til energimærkning således, at andelen af energimærkede bygninger i Danmark øges.

§4

Overordnet ser vi et behov for, at tilskuddet betinges en mulig tovejskommunikation for de støttegivende tiltag, herunder tiltag med bygningers drift og forsyning.

2) Positivt at der fokuseres på, at varmepumperne skal være af god energimæssig kvalitet, og at bestemmelsen stemmer overens med de varmepumper, der fremgår af energistyrelsens varmepumpeliste.

Det undrer dog samtidig at det ikke er muligt at ansøge om tilskuddet såfremt varmepumpen installeres i et område udlagt til fjernvarme ved godkendt projektforslag. Dette vil begrænse adgangen til puljerne da mange huse vurderes at findes i disse områder. Derudover er Dansk Energi det som problematisk i forhold til konkurrencen indenfor forsyningerne i denne form. Med fravalget af muligheden for at pålægge nye tilslutnings- og forblivelsespligter, samt reduktionen el-til varmeafgiften, er fjernvarmen blevet yderligere konkurrenceudsat. Hvis der til gengæld indsættes et tilskud, som varslet, til tilslutning til fjernvarme i disse områder, uden at det er muligt at få tilskud til anden varmekilde, vil fjernvarmen de-facto få monopollignende status. Dansk Energi mener at dette er uhensigtsmæssigt og mener at det bør være op til forbrugeren at vælge den løsning som er mest hensigtsmæssig økonomisk og komfortmæssigt. Dansk Energi vil i denne forbindelse bemærke at fjernvarmen i mange områder vil stå gunstigt pga. de komfortmæssige fordele en fjernvarmeløsning.

3) Det er bekymrende, at der primært fokuseres på mekanisk ventilation. Bygningsstyring kan således omfatte en lang række andre systemer og komponenter end ventilation, og det bør derfor også kunne understøttes af denne ordning. Der eksisterer således store potentialer for besparelser ved effektiv styring af bygningernes forskellige energisystemer, og systemer kan tilmed bidrage til øget viden om bygningernes performance. Potentialet er stort som beskrevet indledningsvis.

Det er vores opfattelse, at næsten alle varmepumper på markedet har de grundlæggende forudsætninger for at kommunikere gennem en app fra varmepumpeleverandøren. Men mange vil ved tilskuddet til varmepumper vælge de billigste varmepumper, hvor kommunikationsenheden ikke er installeret og derfor skal tilkøbes for ca. 1.500-3.000 kr.

For at være sikker på varmepumpens evne til at reagere på komplekse prissignaler i fremtidens elmarked, bør der derfor gives et separat ekstra tilskud, der er knyttet til, at kommunikationsenheden er tilkøbt.

Udvidelsen til at lade tilskuddet opfatte samtlige bygninger også udlejningsejendomme, bør suppleres af, at der tildeles tilskud til styring i af varme-pumpen, som anbefalet ovenfor. Imidlertid udestår hermed gevinsten ved at understøtte styring af alle bygningens installationer. Vi anbefaler derfor, at denne tilskudspulje suppleres af en ændring i bygningsreglementet, hvorefter der kræves bygningsstyring af større bygninger (CTS eller selv enklere form for to-

vejskommunikation) fra 1.000 kvm og op / 50MW-varme og derover. Bygningsdirektivets implementering sætter grænsen ved 290MW svarende til 5.000 kvm-bygninger.

§5

Dansk Energi vil gerne bakke op om, at der er krav til anvendelse af installatører, der er godkendt efter VE-godkendelsesordningen. Denne ordning har netop lidt under manglende efterspørgsel. Dansk Energi vil dog gerne fremhæve at Energistyrelsen bør sikre sig et tilstrækkeligt antal VE-godkendte installatører, således at puljen i praksis forbigår konverteringer på grund af mangel på kvalificerede installatører. En ekstraordinær uddannelsesaktivitet kan forenes med genstart af dansk økonomi. I øvrigt vil vi på dette sted fremhæve, at der efterhånden er en vifte af tilskudsordninger, hvor krav om VE-godkendelse ikke altid er en del. Der bør ske en ensretning på dette punkt af alle tilskudspuljer, for at undgå tidsspilde med at navigere i disse forskellige rammer for tilskud.

§8

Endelig vil Dansk Energi bede Energistyrelsen svare på, om det er muligt at søge boligjobpuljen til eks. afledte opgaver såsom følgeomkostninger ved skrotning af oliefyr mv., hvis der er givet tilskud efter indeværende pulje. Det er fortsat uklart.

§9, stk. 2

Med udkastet lægges der op til, at mindst 60% af tilskudspuljen er reserveret til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning. Dermed vil projekter, som omfatter såvel konvertering til varmepumpe som forbedringer af bygningens klimaskærm, skulle dækkes af de mindst 60% af puljen, der er reserveret til konverteringer af bygningens forsyning. Dansk Energi stiller sig højst uforstående herfor. For det første fordi indførelsen af frekvensregulerede varmepumper har medført at den historiske forudsætning om nødvendigheden af energirenoveringer, ikke længere gælder. I dag findes stort set ingen danske bygninger hvor det er rentabelt eller nødvendigt at forbedre klimaskærmen samtidig eller før installationen af varmepumper. Derimod er det afgørende for varmepumpens drift, at den er installeret og indreguleret korrekt, hvilket fremgår af analyser fra Teknologisk Institut og Fraunhofer Institut.

For det andet er klimaskærmsforbedringer er omkostningstunge, har lange tilbagebetalings-tider og giver relativt beskedne CO2 bidrag. De ser samtidig ud til at kunne udløse ganske betragtelige tilskud efter udkast til bekendtgørelsen. Dansk Energi må konstatere at såfremt tilskuds til eksempelvis klimaskærmsforbedringer, vil der ikke længere være samme midler til udfasning af fossil energiforsyning i beboelsesejendomme. Sammenblandingen strider derfor direkte imod aftaleteksten i klimaaftalen om at der afsættes 245 mio. kr. til udfasning af gas- og oliefyr via bygningspuljen. Derfor foreslår Dansk Energi, at §9, stk. 2, affattes *"Tilsagn kan meddeles inden for det beløb, der udmøntes til ordningen fra den bevillingsmæssige ramme-afsat på finansloven, jf. § 1, stk. 4, dog således at mindst 60 pct. af midlerne reserveres til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningers forsyning, jf. § 4, stk. 1, nr. 2."*

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Med venlig hilsen
Dansk Energi

A handwritten signature in blue ink, reading "Thomas Østergaard".

Thomas Skaarup Østergaard

Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

ens@ens.dk
ant@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Til Anna Noushin Thestrup
J. nr. 2020 – 9600

17. september 2020
Side 1/4

Dansk Fjernvarmes høringssvar vedrørende bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar om bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse. Formålet er at effektivisere Klimaaftalen af 22. juni 2020 i den oprindelige version af samme bekendtgørelse, der var i høring i foråret 2020. Bekendtgørelsen er en udmøntning af den del af Energiaftalen af 29. juni 2018, der vedrører tilskudsmuligheder for boligejere, der gennemfører energibesparende tiltag i boligens klimaskærm, drift eller forsyning.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Hovedproblemstilling

Dansk Fjernvarme ser en uligevægt i konkurrencen imellem fjernvarme og individuelle varmepumper, hvis der, som foreslået, åbnes for tilskud til de individuelle varmepumper allerede i år, imens puljemidler til tilskud til konvertering til fjernvarme først udmøntes i 2021. Tilskudsbeløbene til hhv. konvertering til varmepumpe og fjernvarme bør være ensartede, lige som klimaeffekterne er det. Derfor bekymrer det også, at udkastet til bekendtgørelsen beskriver, at der alene er tilskud til overgang til vandbårent rumvarmeanlæg ved konvertering til varmepumpe. Endelig fastsætter udkastet til bekendtgørelsen, at mindst 60% af midlerne skal gå til konvertering til varmepumper.

Dansk Fjernvarme ønsker endvidere at påpege behovet for, at bekendtgørelsen udmøntes operationelt og forståeligt for den enkelte boligejer, så midlerne ikke af den årsag i overvejende grad går til individuelle varmepumper, uden blik for at individuelle varmepumper kan udhule områder hvor fjernvarmen er det samfundsøkonomisk bedste valg.

Konklusion

I mange af de områder, der i dag er kollektivt forsynede med gas, vil det være samfundsøkonomisk mest rentabelt at konvertere samlet til grøn fjernvarme, med større effekt end

spredte konverteringer til individuelle løsninger. Kommunerne skal have tid til at planlægge disse områder, både dem der i udkast til bekendtgørelsen er beskrevet som "besluttet udlagte fjernvarmeområder", men i lige så høj grad de områder som er "oplagte fjernvarmeområder." Tilskudsstørrelser til hhv. individuel varmepumpe og fjernvarme skal være af samme størrelsesorden, og bør ikke forskydes i tid. Endelig bør der indføres tilskud til overgang til vandbårent rumvarmeanlæg, når der konverteres til fjernvarmeanlæg på lige fod med konvertering til varmepumpe. Herved gøres konkurrencevilkårene ens.

Af samme årsag skal der ikke stilles krav om at minimum 60% af midlerne skal reserveres til konvertering til varmepumper. Endelig skal dokumentationskravene i ansøgningsprocessen gøre så operationelle som muligt, så også tilskud til tiltag der ikke vedrører konvertering bliver håndterbare, uden dyre rådgivere.

Kommentarer til forslagets enkeltpunkter

Uhensigtsmæssige konkurrencevilkår og øremærkning af midler

Bekendtgørelsen foreslås af træde i kraft pr. 15. oktober, og det betyder bl.a. mulighed for tilskud til boligejere, der konverterer til individuelle varmepumper. Samtidig er lignende puljer om tilskud til konvertering til fjernvarme endnu ikke udmøntet, og både ophævelse af kraftvarmebindingen og kravet om at sammenholde projektforslag med fossile brændsler, mangler fortsat en praktisk implementering på bagkant af Klimaaftalen. Det resulterer i en konkurrencemæssig fordel for varmepumper. Med samme klimaeffekt, bør konkurrencevilkårene også stille de to opvarmningsformer ens.

Videre er det i dette udkast til bekendtgørelsen i §9 stk. 2 indskrevet, at mindst 60% af midlerne skal gå til projekter der "inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygnings energiforsyning". Dansk Fjernvarme finder det uhensigtsmæssigt, at der oveni konkurrencefordelen for varmepumper yderligere øremærkes midler direkte rettet mod konvertering til varmepumper. Det forhindrer en rationel planlægning af områder hvor fjernvarmen er den bedste løsning for samfundet.

"Besluttet udlagte fjernvarmeområder"

Af §13 fremgår, at der ikke kan ydes tilskud til konvertering til varmepumpe i eksisterende fjernvarmeområder eller i områder der er "besluttet udlagte fjernvarmeområder". Dansk Fjernvarme ser et stort behov for, at denne formulering præciseres, og indstiller til at betegnelsen "besluttet udlagte fjernvarmeområder" også kommer til at gælde i en af følgende to forslag:

1. Enten når kommunen har vedtaget en ny varmeplan for området
2. Eller når et fjernvarmeselskab har indleveret et projektforslag til konvertering af et naturgasområde.

Begge forslag vil give kommunen større beslutningskompetence om, hvorvidt et naturgasområde skal overgå til kollektiv forsynet fjernvarme eller individuelle varmepumper.

Med de kommunale varmeplaner bliver kommunerne en aktiv part i beslutningen om, hvordan tilskudsmidlerne til omstillingen af naturgasområderne skal fordeles. Dette vil give en langt bedre fordeling af tilskudsmidlerne, da man i højere grad vil undgå at tilskuddene først gives til enkelte individuelle varmepumper og efterfølgende til fjernvarme i samme område, når det viser sig, at det er samfundsøkonomisk bedst med fjernvarme i naturgasområdet.

Tilskud til vandbårent rumvarmeanlæg

Dansk Fjernvarme indstiller endvidere, at støttebeløbene til hhv. konvertering til varmepumpe og fjernvarme harmoniseres, for at undgå yderligere forskydninger i konkurrenceevnen. Der stilles derfor også spørgsmålstejn ved det formålstjenstlige i, at der idet nuværende udkast til bekendtgørelse alene gives mulighed for at opnå tilskud til overgang til vandbårent rumvarmesystem, under forudsætning for at der konverteres til varmepumpe, men ikke hvor der vælges fjernvarme. Det må påpeges, at der ikke er saglig begrundelse for at tilskuddet kun tildeles til boliger i områder udenfor eksisterende eller besluttet udlagte fjernvarme områder, som det er anført i §14 stk. 3. Dansk Fjernvarme indstiller til, at der kan opnås tilskud til vandbårent anlæg i fjernvarmeområder, når der konverteres til fjernvarme, og tilskud til vandbårent anlæg uden for områder besluttet udlagt til fjernvarme – præciseret som beskrevet i forrige afsnit – når der konverteres til varmepumper. I tilfælde at "dobbel" tilskud ved overgang fra el-paneler til varmepumpe, men ikke til fjernvarme, vil tilskuddet til konvertering til varmepumpe langt overstige tilskudsmulighederne til fjernvarme, og det vil betyde at samfundsøkonomiske hensyn overtrumfes af en ensidig fokus på individuelle varmepumper.

En operationel ansøgningsproces

Dansk Fjernvarme vil gerne udtrykke forhåbning om, at udkastet til bekendtgørelsen bearbejdes til en operationelle dokumentationskrav, og gøres forståeligt for den almindelige boligejer. Dette for at sikre, at store dele af tilskuddene ikke anvendes på rådgivning for overhovedet at være i stand til at ansøge og dokumentere tilstrækkeligt. Det er f.eks. uklart hvordan ansøgere skal forholde sig til §6 stk. 3 om minimis-forordningen, ligesom forståelse af f.eks. grænserne for U-værdier på enkelte bygningsdele bør formidles på en måde, der kan give ikke-sagkyndige mulighed for reel indsigt i tilskudsmuligheder. Der stilles videre spørgsmål ved begrebet Neref værdier på døre og vinduer – der ikke umiddelbart modsvarer nuværende klassificering af A- og B-vinduer. Med svært forståelige dokumentationskrav risikeres, at færre søger tilskud til tiltag, hvor professionelle leverandører ikke samtidig kan levere en færdig, standardiseret dokumentation til brug for en ansøgning.

Her kan man med fordel kigge på varmepumperne, hvor Dansk Fjernvarme bifalder, at der stilles krav til installatører af varmepumper, ligesom tilskuddet er differentieret i forhold til varmepumpens energimærke, der referer til en almen kendt skala, f.eks. A++.

Tekstnære bemærkninger

Afslutningsvis ønsker Dansk Fjernvarme at notere følgende:

§10 stk. 5. Det er ikke muligt at opnå tilskud, hvis energiforbedringsprojektet har modtaget tilskud igennem "energispareordningen". Det formodes at der er tale om Energiselskabernes Energispareindsats, hvilket bør præciseres. Bestemmelsen kan undre, når der jf. §12 stk. 1 nr. 5) ikke er krav om facadevinduer og yderdøres energimæssige standard i før-situationen, og at begrænsningen på at kunne modtage tilskud i §10 stk. 4 knyttes til ansøger. Det må betyde, at ny ejer efter overtagelse af en bolig kan ansøge om tilskud til f.eks. nye vinduer med kun en anelse bedre energiklasse – men dog ikke hvis tilskuddet er givet under Energiselskabernes Energispareindsats. Regelsættet bør være enkelt og let gennemskueligt, både af hensyn til ansøger og sagsbehandler.

§22 stk. 3 beskriver at dokumentation skal indsendes senest 30 dage efter at et projekt er afsluttet. "Afsluttet" bør defineres nærmere – er der tale om at arbejdet er udført, eller om slutfakturering?

§26 stk. 3 beskriver at et tilskud kan nedskrives for at undgå overkompensation. Dansk Fjernvarme stiller spørgsmålstejn ved hensigten med de i bilag 1 beskrevne markedspriser, hvis tilskuddet i sidste ende er bestemt at udgifterne forbundet med energisparetiltag. Det bør defineres nærmere om tilskud tilsvarende kan blive højere ved højere udgifter, og hvordan et tilskud der er givet tilsagn om, men som efterfølgende reduceres, spiller sammen med kravet om additionalitet?

§28 stk. 2 beskriver at "de, der er særligt bemyndiget" "uden retskendelse" kan få adgang til regnskaber mv. Dansk Fjernvarme ser gerne en nærmere definition af hvem Energistyrelsen forventer vil kunne blive "særligt bemyndiget"?

§29 Stk. 1 beskriver at ansøger er forpligtet til på anmode at afgive oplysninger af relevans for tilskudssagen. Det bør fremgå hvor længe efter projektets afslutning ansøger må påregne at have denne forpligtelse.

På samme måde bør det defineres i §29 stk. 2 at forpligtelsen til at oplyse Energistyrelsen om forhold, der kan have indvirkning på tilsagn om tilskud bortfalder, når projektet er afsluttet, og tilskuddet er kommet til udbetaling.

§33 stk. 2 henvises til §9 stk. 3, men sammenhængen er uklar.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget. Undertegnede står til rådighed for eventuelle kommentarer eller spørgsmål.

Med venlig hilsen

Mette Louise W. Bjørnlund
Konsulent - Dansk Fjernvarme
mbj@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 40 13 97 08

Energistyrelsen

[indsendt pr. e-mail iht. høringsbrev til
ens@ens.dk med kopi til ant@ens.dk og msc@ens.dk]

Hørsholm den 17. september 2020
433-30/PGK/crp
J.nr. 2020-9600

J.nr. 2020-9600 "Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse"

Dansk Gasteknisk Center (DGC) takker for det modtagne materiale og fremsender på de efterfølgende sider vores høringssvar.

Vi har fokuseret på tilskud til udskiftning af gaskedler §4 stk. 1 nr. 2 samt §13 samt hertil knyttede kommentarer.

Hvis der er behov for uddybende kommentarer eller bemærkninger i forhold til vores høringssvar, står vi til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Dansk Gasteknisk Center a/s

Per G. Kristensen

Chef for forretningsudvikling

DGC's kommentarer til "Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse"

Skrotningspræmie for gaskedler og oliekedler

DGC noterer sig, at der tilbydes støtte til udskiftning af gaskedler i bekendtgørelsens §4 stk. 1. nr. 2 samt §13. I den forbindelse synes forslaget alene at støtte overgang til elvarmepumper og ikke såkaldte hybridløsninger, hvor varmepumper og en biogaskedel i forening står for varmforsyningen. Dette kan undre, da hybridløsningerne kan tilbyde samfundet store besparelser i forhold til de nødvendige omkostninger til forstærkning af de lokale elnet.

Der ses ind i en fremtid, hvor bilers energiforbrug og husenes varmforsyning i langt højere grad skal komme fra el. Dette vil lægge et meget stort pres på lokale elnet, som ikke er designet kapacitetsmæssigt til denne udfordring. Det vil også kunne forårsage forsyningssikkerhedsmæssige omkostninger for det overordnede system.

DGC har gennemført analyser, der viser, at mange 0,4 kV net ikke har tilstrækkelig transformerkapacitet (10 kV/0,4 kV) til at kunne klare dette øgede forbrug, og hvad værre er, at mange af de lokale ledningsnet heller ikke har den nødvendige kapacitet. Der vil opstå problemer med såvel spændingskvaliteten som med forsyningen af effekt.

DGC ser situationen således:

- Nogle 0,4 kV eldistributionsnet er så svage set i forhold til det øgede behov for el til biler og varmepumper, at investeringer er nødvendige.
- Nogle 0,4 kV eldistributionsnet ligger i en mellemgruppe, hvor ladning af elbiler og varmforsyning med varmepumpe vil kræve investeringer i såvel transformerkapacitet som forstærkning af ledningsnet, men hvor der med brug af hybridvarmepumper kan spares dyre investeringer i netforstærkning.
- Den sidste gruppe af 0,4 kV net vurderes at være så stærke, at der ikke er behov for netforstærkning og muligvis heller ikke yderligere lokal transformerkapacitet.

Det er DGC's overordnede vurdering, at omkring 15-25 % af de lokale 0,4 kV elnet falder i den midterste kategori. Samfundet, forbrugerne og elnetselskaberne kan i disse tilfælde spare store summer på investeringskontoen og fremtidige elnettariiffer, såfremt hybridløsninger tillades. De sam-

fundsmæssige besparelser på elnetsiden vurderes for denne mellemgruppe langt at overgå de meromkostninger, der fastholdes på gasnetsiden ved fortsat forsyning af hybridvarmekunder, idet omkostningen til fortsat drift og vedligehold af gasnettet for villakunder er meget begrænsede.

Det skal desuden nævnes:

- At der vurderes at være tilstrækkeligt biogaspotentiale, til at villakunder med hybridløsninger fremadrettet kan forsynes med biogas.
- At hybridløsningerne ikke alene kan hjælpe på lokale problemstillinger, men også hjælpe med at tilbyde det overordnede system stor fleksibilitet set i forhold til fluktuerende fornybare ressourcer af el fra vind og sol. Dermed opnås ud over mulige besparelser også en højere forsyningssikkerhed.
- Der kan ligeledes opnås klimaneutralitet ved krav om brug af biogas på en eksisterende gaskedel. Med de nævnte støttebeløb vil der kunne opnås klimaneutralitet i en lang årrække ved køb af biogas til gaskedlen.

DGC skal derfor foreslå, at der i bekendtgørelsen tilføjes, at der kan gives støtte ikke alene ved overgang til varmepumpeløsninger, men også til etablering af hybridløsninger, idet dette både er billigere for samfundet og kunderne, og fordi dette med den tilbudte fleksibilitet i forbruget kan lette overgangen til en 100 % grøn løsning.

Alternativt foreslås, at der åbnes for, at ejere af villakedler kan opnå støtte til køb af biogas til deres kedler. Der vil kunne opnås en hurtig og betydelig klimagevinst billigere end ved overgang til varmepumpedrift.

Tekniske bemærkninger

Det vil ikke være alle varmesystemer, der er velegnede til hybridvarmepumper. I ældre huse med et såkaldt et-strengt vandbåret varmesystem kan der være vanskeligheder med at opnå tilfredsstillende drift med varmepumper. Forbrugerne må gøres opmærksom herpå, så dårlige løsninger undgås.

I nogle tætte boligområder vil såvel varmepumper som hybridløsninger kunne give anledning til støjproblemer; nogle områder med gasfyr er pålagt servitut, hvorefter det vil være umuligt at etablere varmepumpeløsninger. Hybridløsninger kan give en vis fleksibilitet i forhold til støjproblematikken.

Faglig uddybning

Hybridvarmepumper har været på markedet i udlandet i en årrække og er nu på vej ind på det danske marked. Løsningen må derfor anses for at være en moden teknologi. DGC har gennemført en række analyser og demonstrationsprojekter med hybridvarmepumpernes muligheder for at tilbyde samfundet en samlet set bedre løsning end de ufleksible varmepumper.

På Gredstedbro Skole er der opstillet en hybridvarmeinstallation som led i et demonstrationsprojekt, der modtog støtte fra KEF-ministeriet. Den årlige varmeudgift på skolen ved hybridvarmepumpe frem for ren varmepumpe er 25 t.kr. billigere. 15 t.kr. af denne besparelse skyldes reducerede investeringer i en hybridløsning frem for en ren varmepumpeløsning. Det er beregnet, at en aggregator i 2019 kunne opnå en indtægt på 26 t.kr. ved at regulere elforbruget efter Energinets markeder for systemydelser. Det er en indtægtskilde, der kan dyrkes, når man har en supplerende gaskedel i en hybridinstallation. Se rapport her (<https://www.dgc.dk/publikation/2020/smart-hybridvarme-til-bygningsopvarmning>).

DGC har analyseret en række hybridløsninger for at se på potentialet, herunder også en række add on-løsninger til huse, der har et forholdsvis nyt gasfyr. Der kan i en række tilfælde, hvor det passer med husets varmesystem, opnås gode virkningsgrader og langt billigere installation af hybridløsninger ved brug af add on-varmepumper som tillæg til en eksisterende gaskedel. På den måde kan der opnås en betydelig reduktion i CO₂-emission, og ved krav om, at gasdelen skal være biogas, bliver løsningen helt grøn.

DGC har analyseret en række lokale elnet, hvor der offentligt kan hentes data for kapaciteten i forhold til forskellige scenarier for opladning af biler og med henholdsvis varmepumper eller hybridvarmepumper. Der er et betydeligt energiforbrug til såvel opladning af biler som til opvarmning af huse, og såfremt forbrugerne ikke skal lide et komforttab, giver opvarmningen af huse med varmepumper et forholdsvis ufleksibelt elforbrug. Forbruget kan skydes en time eller måske to, men det danske vejr har en tendens til at have kolde perioder på typisk to til tre dage. Analyserne viser, at det netop er ved lave udetemperaturer, at belastningen af de lokale elnet bliver størst, og mange 10 kV/0,4 kV transformere vil mangle kapacitet. Analysen er gennemført af DGC alene, og resultaterne kan hentes her (<https://www.dgc.dk/publikation/2019/belastning-af-lokale-el-distributionsnet-ved-indfasning-af-varmepumper-og-elbiler>)

Endvidere har DGC deltaget i analyser af situationen med flere lokale elnetselskaber, som overvejer forsyningssituationen ved overgang til elbiler og elbaseret opvarmning. Disse analyser er ikke afsluttede/offentliggjort endnu, men de viser et betydeligt potentiale for besparelser i forventede investeringsomkostninger i de lokale elnet. En del af et af analyseresultaterne (Holbæk-case) blev vist af

Henrik Martens på Intelligent Energis møde den 10. juni 2020. Som nævnt ovenfor er det ikke i alle delnet, at hybridløsningen vil kunne give samfundsmæssige besparelser, men i omkring 15-25 % af tilfældene. Besparelserne vurderes at ligge på omkring 500 kr. pr. år pr. kunde i gennemsnit, og dermed noget højere for de kunder, der sidder på delnet, som har problemerne.

Der er også gennemført større analyser af udfasningen af naturgas fra varmforsyningen. Her skal blot nævnes Energifondens arbejde gennemført af Ea Energianalyse (se link: https://www.ie-nergi.dk/sites/ie-nergi.dk/files/media/dokumenter/2020-05/1926_Udfasning-af-naturgas-til-rum-varme-hovedrapport_29apr.pdf)

Her viser grundige analyser udført af elsektoren, at det vil være samfundsøkonomisk, at naturgaskedlerne overgår til en række forskellige alternativer alt efter lokalisering, husstørrelse og varmebrug. En betydelig andel overgår i det samfundsoptimale scenarie til fyring med biogas og til brug af hybridvarmepumper. Ved også at støtte disse muligheder, naturligvis med samtidigt krav om brug af biogas, kan der altså opnås en samfundsøkonomisk billigere overgang til CO₂-neutralitet, end ved krav om at alle skal over på rene elvarmepumper.

Biogasforbrug ved overgang til hybridvarmepumper: De 375.000 gaskedler bruger i dag i gennemsnit 1600 m³/år naturgas. Ved 100 % overgang til hybridløsning vil der skønsmæssigt være et årligt forbrug på 10-15 % heraf, svarende til 60-90 mio. m³ årligt. Dette svarer blot til den årlige produktion af biogas på 1½-2 af de store biogasanlæg, der tilkøbes nettet i dag. Hvis det realistisk vurderet er en samfundsmæssig fordel ved hybridløsningen i en tredjedel af tilfældene, vil et stort biogasanlæg altså kunne levere den nødvendige gasmængde.

Hybridløsningens fleksibilitet vil ikke kun spare investeringer i elsystemet lokalt. Hvis forbrugerne ikke skal lide et komforttab, skal der i elsystemet etableres et backupsystem svarende til det maksimale effekttræk til forsyning af kunderne. De 375.000 varmekunder vil maksimalt, når det er koldt udenfor, og når varmepumpens effektivitet derfor er lav, trække ca. 1200 MW effekt. Der skal altså ud over det eksisterende etableres enten udlandsforbindelser eller fx gasturbinekapacitet, som kan forsyne kunderne i den frostklare, men stille vinternat, hvor vindmøllerne ikke producerer noget. Med hybridløsninger vil der kunne skiftes til biogas, hvorved der direkte opvarmes med en virkningsgrad på 100 %, med gasturbiner med højt sat 45 % virkningsgrad for spidslastturbiner vil der være et betydeligt virkningsgradstab, og endvidere koster 1200 MW gasturbinekapacitet omkring 600 mio. Euro i investeringsomkostninger (Teknologikataloget). Måske findes der andre reservekapacitetsløsninger end gasturbinerne, som er billigere, men hybridløsninger tilbyder også på dette punkt betydelig samfundsmæssig værdi.

Øvrige bemærkninger til specifikke paragraffer

§1. Reduktion af fossil energi angives at være formålet. Det bemærkes her, at eldeklarationen viser et ikke ubetydeligt indhold af fossil energi i det el-mix, der anvendes i Danmark. En overgang til gasfyr med brug af biogas vil derimod blive 100 % grøn

§13, stk1. nr. 1. Hvorfor der skal ydes tilskud til etablering af varmepumper ved overgang fra biokedler, må fremstå som en gåde med formålet i §1 in mente. Biokedlerne er 100 % CO₂-fri, ved overgang til en elbaseret varmepumpe vil en del af den benyttede el være baseret på fossile brændsler, og man vil dermed øge den samlede CO₂-emission ved at gå væk fra biokedler. DGC foreslår, at biokedler udgår af støttelisten.

Ea Energianalyses rapport om overgang fra naturgas til anden forsyning til boligopvarmning viste, at det samfundsmæssigt er optimalt, at især mindre huse benytter direkte elvarme. Meget små varmepumpeinstallationer er simpelthen for dyre. Derfor bør det overvejes, om det er fornuftigt at give støtte til konvertering fra elvarme i alle tilfælde.

Bilag 1. Flere steder i bilag 1 nævnes markedsprisen. DGC skal hertil bemærke, at markedsprisen er dynamisk og afhænger af fx produktionsomkostninger og råvarepriser. Af bilag 1 fremgår det, at markedsprisen ikke bliver brugt til at afgøre tilskuddets størrelse, se fx punkt 2, hvor det opnåelige tilskud afgøres af boligens størrelse. Når Energistyrelsen angiver markedspriser, risikeres, at prisen vil blive fastlåst/fastholdt på nævnte niveauer. Hvis en privat virksomhed udmelder sådanne prisli-ster til markedet, risikerer de at få problemer med konkurrencemyndighederne

DGC vil foreslå, at disse ”markedspriser” udgår af bilag 1.

Energistyrelsen

Sendt pr. mail til: ens@ens.dk, ant@ens.dk, msc@ens.dk

7. september 2020

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Indledningsvis skal vi takke for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Vi har gennemgået bekendtgørelsen og har følgende bemærkninger:

Af § 11 fremgår det:

"Tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter vedrørende bygningens klimaskærm, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, og drift, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, er betinget af, at der til brug for behandlingen af ansøgningen for bygningen foreligger energimærkning udarbejdet på grundlag af en bygningsgennemgang efter bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, hvor startdatoen for energimærkningens gyldighedsperiode er fra 1. oktober 2012 eller senere....."

Dansk Håndværk finder det problematisk, at tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter er betinget af, at der foreligger en energimærkning.

Det vil, efter vores vurdering, betyde, at mange mindre arbejder af stor betydning, ikke vil blive udført, da udgiften til energimærkning ikke vil stå mål med gevinsten.

Dansk Håndværk er derfor betænkelig ved at stille et krav om energimærkning. Alternativt bør det overvejes, om en løsning kunne være at fastsætte en bagatelgrænse for, hvornår kravet om energimærkning skal stilles, så udgiften til energimærkning står i rimeligt forhold til gevinsten.

Med venlig hilsen
Dansk Håndværk

Morten Frihagen

Til: ens@ens.dk, ant@ens.dk, msc@ens.dk
Fra: Dansk Køl & Varme, Søren Bülow (sb@koeleteknik.dk)
Titel: Høringssvar vedr. udkast til nye bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 17-09-2020 17:25

Dansk Køl & Varme henviser til vores høringssvar afgivet 13. maj 2020.

I supplement hertil skal vi tilføje følgende som bemærkning til høringen:

Introduktionen af VE-godkendelse som krav for tilskuddet har fået et utilfredsstillende forløb idet der slet ikke har været kapacitet nok til at uddanne størstedelen af de relevante virksomheder.

Som også angivet ved mødet 9/9 med Energistyrelsen i det såkaldte Hovedudvalg, har flaskehalsen i uddannelsen til VE-godkendelse medført, at det i høj grad vil være tilfældigt hvilke virksomheder, der vil være VE-godkendt per 15/10 og endda også per 1/1 2021. En række af de bedst kvalificerede varmepumpeinstallatører vil således være afskåret fra markedet fordi de ikke har kunnet finde et ledigt kursus.

Set i lyset af dette bør der gøre en eller flere af følgende ting for at afbøde en uacceptabel situation for et tilfældigt udvalg af virksomheder:

- En senere ikrafttrædelse af kravet om VE-Godkendelse
- En overgangsordning der midlertidigt godkender virksomheder som på anden vis kan godtgøre deres kompetencer i forhold til installation af varmepumper. Herunder andre uddannelser og kurser.
- En øjeblikkelig udvidelse af den kreds af uddannelsesinstitutioner som er godkendt til VE-uddannelser så også erhvervsfaglige uddannelsesinstitutioner, der i forvejen uddanner i varmepumper, bliver godkendt.

Med venlig hilsen
Søren Bülow
Direktør

Dansk Køl & Varme
sb@koeleteknik.dk • www.koeleteknik.dk
Vestergade 28, 4000 Roskilde
Tlf.: 4632 2111 • Mob: 2142 8569

Vi har sagt farvel til AKB per 1/11 2019.
Nu hedder vi Dansk Køl & Varme!
Grøn omstilling, kvalitet og lovligt arbejde

Til
Energistyrelsen

Pr. mail til: ens@ens.dk
med kopi til ant@ens.dk og msc@ens.dk

Journal nr.: 2020 - 9600

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

T: 6617 3379
E: sekretariat@solcelleforening.dk

www.solcelleforening.dk

Dato: 02. 09. 2020

Side 1/1

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Energistyrelsen har med brev af den 27. august 2020 fremsendt ovennævnte forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og har anmodet om at modtage bemærkninger til høringsudkastet senest den 17. september 2020.

Dansk Solcelleforening ser positivt på tilskudsordningen, der udfaser sort boligopvarmning til en grøn boligopvarmning og kan som helhed tilslutte sig bekendtgørelsens ånd.

Til forslag om ændring af bekendtgørelsen har Dansk Solcelleforening følgende bemærkninger:

I udkastet til bekendtgørelsen §13 stk. 3 står følgende:

3) Varmepumpen skal være eldrevet, forsyne et væskebåret system, have udeluft eller jord som varmekilde, kunne producere varme til både rumopvarmning og varmt brugsvand...

Desuden nævnes jord-væske også i Bilag 1, punkt 2. "*Tilskud til energiforbedringstiltag vedr. bygningens forsyning...*" i tabel 2 "*Tilskud til konvertering til jord-til-væske varmepumpe*"

Dansk Solcelleforening mener, at vi som samfund går glip af store energibesparelser ved snævert at give tilskud til luft-væske og jord-væske. Hvis tilskuddet i stedet gives til luft-væske og væske-væske anlæg vil der blive åbnet for andre energikilder til boligopvarmning fx hav/sø-væske, røranlæg i solceller-væske og lignende løsninger. De forslåede løsninger er alle af principet væske-væske, hvor energivæsken så har forskellige medier, som kan være fx jord, sø/hav, returvand til kloak og rør i solceller.

Dansk Solcelleforening foreslår, at ændre terminologien fra jord-væske til væske-væske i bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Flemming Vejby Kristensen
Formand

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V.
Att.: Anna Noushin Thestrup
Journalnr.: 2020 - 9600

Odense, den 15. september 2020

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Brancheforeningen Danske Bygningskonsulenter, som repræsenterer arkitekt- og ingeniørfirmaer, der arbejder med tæthedsmåling, energimærkning, huseftersyn (Tilstandsrapporter og El-eftersynsrapporter) og energirådgivning, takker for muligheden for at aflevere høringssvar.

Danske Bygningskonsulenter hilser ændringerne til bekendtgørelsen velkommen

Danske Bygningskonsulenter ser et stort potentiale i energiforbedringer af de danske helårsboliger og bakker derfor op omkring de fleste af de nye ændringer til bekendtgørelsen.

Danske Bygningskonsulenter har 3 forbedringsforslag til det fremsendte udkast til bekendtgørelse:

Kapitel 1, Betingelser for tilskud og vilkår i tilsagn, § 4, punkt 1) vedr. yderligere forslag til tilskudsberettigede energiforbedringer

Vi hilser det velkomment, at vinduer og døre nu er inkluderet i tilskudsbetingelserne.

Vi foreslår, at følgende energiforbedringer endvidere inkluderes i punkt 1 (se grøn tekst):

- Efterisolering af varmførende rør
- Efterisolering af bjælkelag og dæk over krybekældre eller over uopvarmede kældre.

Begrundelse for ændringsforslaget

Vi vurderer, at der er et stort potentiale og dermed gode energibesparelser i at inkludere de ovennævnte to områder

Kapitel 3, Betingelser for tilskud og vilkår i tilsagn, §11

Den nuværende tekst:

"Tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter vedrørende bygningens klimaskærm, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, og drift, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, er betinget af, at der til brug for behandlingen af ansøgningen for bygningen foreligger energimærkning..."

Foreslås ændret til (se grøn tekst og gennemstregning):

"Tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter ~~vedrørende bygningens klimaskærm~~, jf. § 4, stk. 1, ~~nr. 1, og drift, jf. § 4, stk. 1, nr. 3~~, er betinget af, at der til brug for behandlingen af ansøgningen for bygningen foreligger energimærkning..."

Begrundelse for ændringsforslaget

Når tilsagn om tilskud til konvertering til varmepumpe ikke længere er betinget af, at der er udarbejdet energimærkning for bygningen, fjernes husejerens mulighed for det samlede overblik.

Energistyrelsens forslag om at udelade kravet til energimærket vil medføre, at hvis bygningsejer udelukkende skifter varmepumpe, vil bygningsejer ikke blive motiveret til at udføre andre energirenoveringer, fordi han ikke har energimærket til at orientere sig om de øvrige energibesparelsesforslag.

Uden et energimærke kan man risikere, at varmepumpen er fejldimensioneret til bygningen, for udfører man andre tiltag, som f.eks. vinduer på et senere tidspunkt, fordi de f.eks. bliver slidt, passer varmepumpen ikke længere til huset.

Danske Bygningskonsulenter vil gerne gøre henvisne til Energistyrelsens eget svar til ElectroEnergys høringsvar, som vi bakker op omkring:

*"Med hensyn til høringsvar fra ElectroEnergy om, at krav om energimærkning komplicerer valget om hvorvidt, der skal gennemføres en konvertering, samt at konverteringen vil føre til, at energimærkningen bliver ugyldig bemærkes, at **energimærkningen er nødvendig** som dokumentation af bygningens energimæssige tilstand før energiforbedringen gennemføres, da den giver en mere nøjagtig beregning af energibesparelsen og dermed en mere nøjagtig beregning af tilskuddet. **Fordelen ved udarbejdelse af ny energimærkning før konvertering til varmepumpe er endvidere, at bygningsejer får et overblik over alle mulige energiforbedringstiltag. Bygningsejer kan dermed implementere disse tiltag på én gang og samtidig med varmepumpen, hvilket giver den billigste implementering målt på omkostning pr. tiltag.***

Kapitel 3, Betingelser for tilskud og vilkår i tilsagn, §11 punkt 1

Den nuværende tekst:

§ 11. Tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter vedrørende bygningens klimaskærm, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, og drift, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, er betinget af, at der til brug for behandlingen af ansøgningen for bygningen foreligger energimærkning udarbejdet på grundlag af en bygningsgennemgang efter bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, hvor startdatoen for energimærkningens gyldighedsperiode er fra 1. oktober 2012 eller senere, og der ikke er foretaget følgende ændringer:

Foreslås ændret til (se grøn tekst):

§ 11. Tilsagn om tilskud til energiforbedringsprojekter ~~vedrørende bygningens klimaskærm~~ jf. § 4, stk. 1, ~~nr. 1, og drift, jf. § 4, stk. 1, nr. 3~~ er betinget af, at der til brug for behandlingen af ansøgningen for bygningen foreligger energimærkning udarbejdet på grundlag af en bygningsgennemgang efter bekendtgørelse om energimærkning af bygninger, hvor ~~der~~ **der maksimalt er gået 5 år fra startdatoen for energimærkningens gyldighedsperiode til ansøgning om tilsagn**, og der ikke er foretaget følgende ændringer:

Begrundelse for ændringsforslaget

Det er problematisk, at kravene er forskellige alt efter hvilket årstal, der søges om tilskud i. Søger man tilskud i 2020, må energimærket være otte år gammelt. Hvis man søger i 2022, må energimærket være 10 år gammelt.

Danske Bygningskonsulenter ser en udfordring i, at energimærker, der er ældre end fem år kan bruges som dokumentation for opnåelse af tilskud for energiforbedringer. Der er sket meget nyt indenfor energioptimering på de seneste 10 år, og et energimærke fra 2012 kan ikke forventes at være opdateret i forhold til aktuelle potentielle besparelsesforslag. Det ville være uhensigtsmæssigt, hvis boligejer igangsætter en renovering, der ikke er tidssvarende.

Danske Bygningskonsulenter foreslår derfor, at krav til dokumentationen er et energimærke, der er yngre end fem år.

Generel ændringsforslag bør highlightes

Danske Bygningskonsulenter foreslår, at Energistyrelsen fremadrettet fremhæver ændringerne i de nye udkast til bekendtgørelser (f.eks. anvender en "gul farve"), da det vil gøre det noget nemmere for høringspartere at finde de ændringer i bekendtgørelse, som Energistyrelsen foreslår. Til orientering benytter Trafik-, Bolig og Byggestyrelsen af denne metode.

Vi imødeser en konstruktiv dialog om indholdet af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Danske Bygningskonsulenter

Formand for faggruppen "Energimærkning", Danske Bygningskonsulenter

Kasper Rudolfsen

Mail: energimaerkning@danskebygningskonsulenter.dk

DENFO, Danske Energiforbrugere
Baldersvej 10
8850 Bjerringbro
CVR.: 38865390
Tlf.: 415 12345
www.denfo.dk
info@denfo.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.
København
ant@ens.dk

Bjerringbro, den 17. september 2020.

Rasmus Grøn Skammelsen afgiver på vegne af DENFO-hørings-svar, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. København, høring af den 25. august 2020.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet anmoder Finansudvalget om tilslutning til følgende dispositioner, som led i implementering af klimaaftalen.

I DENFO ser vi problem at der ydes tilskud til varmepumper hvor der opstilles forudsætninger som er diskriminerende, (forskelsbehandling).

Der forskelsbehandles på hvilken bopæl de enkelte borger har.

Der forskelsbehandles på hvilken opvarmningstype de enkelte borger har.

Der finder DENFO i strid med EU's grundlæggende rettigheder, i EU' Charter.

EU' Charter.

Artikel 21 - Ikke-forskelsbehandling

1. Enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering –

eller ethvert andet forhold er forbudt.

2. Inden for traktaternes anvendelsesområde og med forbehold af deres særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

Forklaring ad artikel 21 — Ikke-forskelsbehandling

Stk. 1 bygger på artikel 13 i EF-traktaten, nu erstattet af artikel 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, artikel 14 i EMK samt artikel 11 i konventionen om menneskerettigheder og biomedicin for så vidt angår arvemassen. I det omfang det falder sammen med artikel 14 i EMK, anvendes det i overensstemmelse hermed.

Der er ikke nogen modstrid eller uforenelighed mellem stk. 1 og artikel 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, der har et andet anvendelsesområde og formål: artikel 19 tildeler

Unionen beføjelser til at vedtage retsakter, herunder harmonisering af medlemsstaternes love og bestemmelser, og til at ½bekæmpe visse former for forskelsbehandling, der er angivet udtømmende i denne artikel. Sådan lovgivning kan omfatte de nationale myndigheders indsats (samt forbindelserne mellem privatpersoner), der ligger inden for EU's beføjelser. Til gengæld indeholder artikel 21, stk. 1, ikke hjemmel til at vedtage love mod forskelsbehandling udøvet af medlemsstaterne eller privatpersoner på disse områder, og det indfører heller ikke et omfattende forbud mod forskelsbehandling på disse vidtrækkende områder. I stedet behandler det kun forskelsbehandling fra EU's institutions og organers side, når de selv udøver beføjelser, de har fået tildelt i henhold til traktaterne, og af medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten. Stk. 1 ændrer således ikke omfanget af de beføjelser, der tildeles i henhold til artikel 19 eller fortolkningen af denne.

Stk. 2 svarer til artikel 18, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og skal anvendes i overensstemmelse med denne artikel.

Eller ethvert andet forhold er forbudt.

Det forhold at staten nu ønsker at gøre forskel i tilgangen til tilskud, og det er ikke rimeligt at der skal ske forskelsbehandling.

Når tilgangen til tilskud bliver forhindret, når borgeren f.eks. bor i et fjernvarmeområde.

Hvorfor borgerens frie ret til selvbestemmelse, da denne bliver indskrænket.

Hvorfor det har en betydning hvad borgerens økonomiske resurser er.

For tilgang til tilskud er det en urimelig forskelsbehandling at, staten nu forskelsbehandler på baggrund af bopæl.

Når der bliver ydet tilskud til varmepumper, til formålet at nedbringe afbrænding af kulstof, hvorfor det er forskelsbehandling at kun personer med olie eller gas installeret, kan opnå ydelser fra staten.

Staten kan yde tilskud til varmepumper eller staten kan ikke yde tilskud til varmepumper.

DENFO vil også gøre opmærksom på f.eks. at den varme pumpe med den bedste virkningsgræd jf. Energistyrelsens positivliste ikke kan opnå tilskud, der hersker forvirring fordi Energistyrelsen ikke kan definere hvordan mærkningen af brugsvandsløsningerne skal udføres.

Dvs. at monobolk's ikke opnå tilskud, da de ofte bliver kombineret med flere fabrikater.

Venlig hilsen

f/ Denfo, Danske Energiforbrugere

Rasmus Grøn Skammelsen

Formand

Energistyrelsen
Att.: fuldmægtig Anna Noushin Thestrup
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 Kbh. V

Sendt til: ant@ens.dk og msc@ens.dk

DI Byg og DI Dansk Byggeri: Bemærkninger til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

DI Byg og DI Dansk Byggeri takker for muligheden for at afgive bemærkninger til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Overordnet er det fortsat en udfordring, at modellen, der lægges op til, tager udgangspunkt i en positivliste, idet en række relevante løsninger dermed afskæres, eksempelvis udskiftning og opdatering af tekniske installationer. Dette er en udfordring for både industrien og husejerne.

Derimod er DI Byg og DI Dansk Byggeri meget tilfredse med dette reviderede forslag, idet der nu åbnes op for, at flere løsninger bliver støtteberettigede - herunder vinduer.

I forhold til betingelserne for støtte (til facadevinduer, døre af glas og ovenlys) er det DI Bygs og Dansk Byggeris opfattelse, at kravene i første omgang er uhensigtsmæssigt formuleret.

Overordnet er DI Byg og DI Dansk Byggeri ikke enige i hensigtsmæssigheden af, at introducere en ny beregningsmetode (NE_{ref}) for facadevinduer og døre af glas i stedet for den beregningsmetode, som i dag anvendes i Bygningsreglementet og i forbindelse med beregning af energiegenskaber til brug for energimærkningen.

DI Byg og DI Dansk Byggeri er bekymrede for, at introduktionen af en ny beregningsmetode vil skabe uklarhed og udfordre udviklingen i branchen, eftersom både producenter, rådgivere og de udførende kender og anvender Eref-metoden i forbindelse med produktudvikling, opfyldelse af myndighedskrav og kommunikation til og beregning hos kunder. Det fremgår ikke tydeligt af høringsmaterialet, hvordan man er fremkommet til den valgte beregningsmetode – og hvorfor man vælger at benytte denne frem for den kendte Eref-metode. Vi savner begrundelse for, at introducere en ny referencemetode, og skal derfor foreslå, at den nuværende og almen udbredte Eref reference værdi fortsat benyttes. Vi er usikre på hensigtsmæssigheden af at introducere en ny beregningsmetode i en midlertidig tilskudsordning uden foregående diskussion med branchen.

Af samme årsag anbefaler DI Byg og DI Dansk Byggeri, at kravene til yderdøre også følger metodikken fra bygningsreglementet, således der stilles krav til dørens u-værdi og ikke dens energibalance. Dette er fortrinsvis relevant for døre med et glasareal på mindre end

70 pct., som DI Byg og DI Dansk Byggeri mener bør inkluderes på listen, da det ikke synes godtgjort i høringsmaterialet, hvorfor der foretages en distinktion mellem disse to typer af yderdøre.

Derudover er DI Byg og DI Dansk Byggeri uforstående overfor, at facadevinduer, døre af glas og ovenlysvinduer skal opnå bedre Eref-værdier end de nye skærpede energikrav til vinduer i bygningsreglementet (BR-18), som træder i kraft efter nytår. Dette adskiller sig fra de krav, som stilles til andre sammenlignelige bygningsdele, herunder eksempelvis isolering af klimaskærmen.

Det er DI Byg og DI Dansk Byggeris opfattelse, at facadevinduer, døre af glas og ovenlysvinduer bør underlægges de samme krav – dvs. opfyldelse af bygningsreglementets krav – som andre sammenlignelige bygningsdele. Alt for ambitiøse krav til tilskud til vinduesudskiftninger risikerer at betyde, at kun få bygningsejere vil udskifte utidssvarende vinduer og døre. Disse bygningselementer kræver store investeringer til udskiftning og har i praksis sammenlignelige levetider med de øvrige bygningselementer (se uddybning i Dansk Byggeri & Danske Byggecentres høringssvar fra høringen i maj måned).

DI Byg og DI Dansk Byggeri er godt tilfredse med, at tildelingsmetoden er blevet ændret til mere enkle og gennemskuelige kriterier for tilskud. Det vil gøre det væsentligt lettere for bygningsejerne at ansøge om tilsagn om tilskud. DI Byg og DI Dansk Byggeri vil dog opfordre til, at tilskudssatserne holdes på samme niveau gennem hele tilskudsordningens varighed, for at skabe klare rammebetingelser for bygningsejere og branchens aktører.

DI Byg og DI Dansk Byggeri ser gerne, at alle ældre bygninger på længere sigt bliver energimærket, så rentable energieffektiviserings- og indeklimatiltag bliver identificeret og præsenteret for bygningsejerne. DI Byg og DI Dansk Byggeri har dog forståelse for, at krav om energimærkning kun gælder ved ansøgning om tilskud til klimaskærmsforbedringer.

DI Byg og DI Dansk Byggeri synes det er godt, at de 60 pct. af den samlede pulje målrettes alle tiltag, der indebærer konvertering af varmesystem, dvs. også kombinerede helhedsorienterede forbedringer, der ud over konvertering indebærer forbedringer af klimaskærmen.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, stiller DI Byg og DI Dansk Byggeri sig naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jakob Orbesen
Chefkonsulent, DI Byg

Frederik Waitz Søborg,
Chefkonsulent, DI Dansk Byggeri

Henrik Teglgaard Lund,
Chefkonsulent, DI Dansk Byggeri

Til Energistyrelsen

ens@ens.dk

cc: ant@ens.dk, msc@ens.dk og peg@dovista.com

Subject: Høringssvar vedr. udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

16.09.2020

Høringssvar vedr. udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

– ENS udkast-version af 27. august 2020 - høringsfrist 17. september 2020.

Jeg skal hermed meddele DOVISTA Gruppens høringssvar. DOVISTA Gruppen er Danmarks største vindues- og dørproducent, og inkluderer bl.a. varemærkerne og selskaberne VELFAC, Rational Vinduer, Krone Vinduer og OH Industri. Moderselskabet DOVISTA A/S er 100% ejet af VKR Holding A/S.

DOVISTA Gruppen støtter massivt op om initiativer der kan bidrage til yderlige energibesparelser og energieffektiviseringer i den eksisterende bygningsmasse – herunder også offentlige tilskudsordninger af midlertidig karakter.

DOVISTA Gruppen anbefaler imidlertid, at bekendtgørelsens tildelingskriteriet for støtte til udskiftning af døre og vinduer alene stiller krav til anvendelse af nye døre og vinduer med en energibalance (Eref) bedre end 0 kWh/M2/år (A-mærkede) – og at beregningsformlen Neref med tilhørende grænseværdier udgår af bekendtgørelsen.

Vi skal kort uddybe.

1 Lighed i kriterier for støttetildeling.

Så vidt vi kan læse, er der i støttekriterierne frihed i valg af teknologier og virkemidler. Det finder vi naturligt og fornuftigt. Men som det eneste virkemiddel er støttetildelingen til udskiftning af vinduer betinget af et krav der går både 1 og 2 niveauer ud over Bygningsreglementets krav. Vi er uforstående overfor denne forskel i krav sætningen. Vinduer er med en levetid på 40-50 år en bygningsdel der i mange sammenhænge er sammenlignelig med de øvrige støtteberettigede tiltag, og vi vil derfor anbefale, at bekendtgørelsens kriterie for støtte til udskiftning af vinduer ændres, så vinduer der opfylder Bygningsreglementets krav til energipræstation er støtteberettiget.

2 Vi har allerede en målemetode for vinduers energipræstation.

Tilbage i 2008 og 2011 aftalte det politiske system og vinduesbranchen en ambitiøs plan for at få løftet danske vinduers energipræstation og dermed give et effektivt bidrag til energieffektiviseringen af bygningsmassen. Det skete med etableringen af Eref som beregningsmetode og lovgivningsgrundlag, og en langsigtet aftale om en trinvis stigning i et stadig skrappe Eref-krav. Eref er også grundlaget i den frivillige energimærkningsordning for vinduer. Eref har således været central for branchens udviklingsindsats og investeringer – og er planlagt til at kulminere 1. januar 2021 med BRs overgang til krav om vinduer med positiv energibalance, målt efter Eref – i al nybyggeri og renovering af helårsboliger.

Ved en målrettet indsats har lovgivning, frivillig mærkningsordning og producenternes markedsføring fået etableret Eref i forbrugernes bevidsthed som en velkendt og anerkendt målemetode for vinduers energipræstation.

Vi er derfor uforstående overfor, at den aktuelle begrænsede og midlertidige tilskudspulje anvendes til at lancere et helt nyt kravgrundlag - en ny beregningsmetode til vinduers energipræstation Neref, og 2 nye niveausætninger for vinduers energipræstation. Det er en beregningsmetode der er ukendt i

vinduesbranchen, ikke har været genstand for branchemæssig drøftelse eller konsekvensanalyser. Der er ingen dokumentations- og kontrolberedskab hos producenterne der kan følge dette nye og uafprøvede beregningsparadigme.

Både forbrugere og producenter bringes dermed i en situation hvor de på den ene side skal forholde sig til bygningsreglementets og energimærkningsordningens måleenhed og niveausætninger – og på den anden side anvende et helt nyt og ukendt beregningsparadigme og en ny niveausætning, for at få adgang til en midlertidig tilskudspulje. Det finder vi forvirrende for forbrugerne og ressourcekrævende og omkostningsfyldt for producenterne. DOVISTA Gruppen anbefaler på denne baggrund at Neref med tilhørende niveausætninger udgår af bekendtgørelsen.

3 Tilskudskravet er indførelse af nyt defakto-energimærkningsskala

Med bekendtgørelsens forslag om anvendelse af Neref og 2 nye niveauekrav på hhv Neref bedre end -6 og +6 kWh/m²/år indføres der i realiteten 2 nye defakto-energimærker.

Der findes allerede en frivillig og velfungerende energimærkningsordning for vinduer og døre, med et B- og et A-mærke. Når bygningsreglementets krav til vinduers energipræstation skærpes fra 1. januar 2021 udfases anvendelsen af B-mærket, og der vil herefter kun være A-mærkede produkter til anvendelse i helårsboliger – både nybyg og renovering/udskiftning.

Der kan herefter være grund til, at drøfte den frivillige energimærkningsordnings fremtid – og vi er bekendt med, at der har været konsultationer mellem Energistyrelsen og brancheforeningen VinduesIndustrien.

Efter hvad vi i DOVISTA er bekendt med, er disse indledende drøftelser af orienterende og afsøgende karakter, og indtil videre uforpligtende sonderinger uden konkrete tiltag og konklusion.

Det kan derfor virke utidigt og præmatært, at introducere nye energimærke-lignende tiltag – mens vi stadig har en anden fungerende mærkningsordning – og uden at der har været en grundig drøftelse i vinduesbranchen, og i drøftelserne mellem brancheforeningerne og Energistyrelsen.

Som sagt indledningsvist, så støtter DOVISTA Gruppen massivt op om initiativer der kan bidrage til yderlige energibesparelser og energieffektiviseringer i den eksisterende bygningsmasse – herunder også offentlige tilskudsordninger af midlertidig karakter. Vi synes imidlertid, at støttetildelingen skal foregå efter et fælles og gennemgående støtteprincip – fx ved tiltag der overholder gældende Bygningsreglement.

DOVISTA Gruppen er altid interesseret i, at drøfte rammevilkårene for vinduesindustrien – herunder videreudvikling i kravsætninger til vinduer og døres energipræstation i fx Bygningsreglementet og frivillige mærkningsordninger. Vi finder det imidlertid ikke nyttigt at lancere et paradigmeskifte i beregningen af vinduer og døres energipræstation gennem introduktionen af Neref i en midlertidig tilskudsordning – uden forudgående drøftelser i branchen – og uden grundige fælles analyser og konsekvensvurderinger af både besparelspotentialet og markedskonsekvenserne.

På denne baggrund skal vi hermed meddele:

DOVISTA Gruppen anbefaler, at bekendtgørelsens tildelingskriteriet for støtte til udskiftning af døre og vinduer alene stiller krav til anvendelse af nye døre og vinduer med en energibalance (Eref) bedre end 0 kWh/M²/år (A-mærkede) – og at beregningsformlen Neref med tilhørende grænseværdier udgår af bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

DOVISTA A/S

Henrik Kjeldsen

Direktør DOVISTA Danmark

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København K

15. september 2020

Ref. j.nr. 2020-9600

Seniorrådgiver, Ph.D.
Morten Jarlbæk Pedersen
+45 2380 9033
mjp@ejd.dk

Bemærkninger til høring over forslag til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

EjendomDanmark takker for muligheden for at give kommentarer til den nye bekendtgørelse om tilskud til energieffektiviseringer i helårsbeboede bygninger.

Nedenfor findes først vores generelle bemærkninger til bekendtgørelsen, hvorefter følger en række mere specifikke bemærkninger til bekendtgørelsens enkelte dele.

Overordnede bemærkninger til bekendtgørelsen

Ejendomsbranchen spiller en nøglerolle i den grønne omstilling, da der i de danske ejendomme er et stort potentiale for energieffektiviseringer, der reducerer behovet for en omkostningstung udbygning af den danske VE-produktionskapacitet. Ydermere – om end ikke af relevans for den direkte energibesparelsesindsats – er bygninger og ejendomme også uomgængelige at tage med i overvejelserne om opbygning af lagerkapacitet, klimasikring, udbygning af ladekapacitet for elbiler, kildesortering af affald m.m. I forlængelse af denne erkendelse har EjendomDanmark tre overordnede bemærkninger til bekendtgørelsen.

Målretning af midlerne

EjendomDanmark ser med en vis skepsis på tankerne om at målrette midlerne, idet den foreslåede målretning overser de store energieffektiviseringspotentialer, der findes i den ældre bygningsmasse i de større byer. Her går indsatsen for energireduktion nemlig ikke tilstrækkelig hurtigt, hvilket ikke mindst skyldes manglende økonomiske incitament og gevinster for ejendomsejerne ved en sådan indsats.

Behov for en kritisk evaluering af indsatsen

De mangeartede offentlige tilskudsordninger, der findes på klima- og energiområdet, nødvendiggør et vedvarende og kritisk blik på, om effekten af indsatsen er tilstrækkelig. EjendomDanmark skal derfor anbefale, at man

allerede nu planlægger en kritisk evaluering af indsatsen, der ikke mindst skal have øje for den for både virksomheder og tilskudsmyndighed med ordningerne forbundne administration. Det er vores umiddelbare forventning, at en mindre fragmenteret og simplere indsats kan vise sig mere effektiv.

Behov for bedre information og rådgivning

Der findes på energiområdet en del støtteordninger af forskellig karakter. EjendomDanmark har tidligere foreslået, at der – fx i regi af Energistyrelsen eller Erhvervsstyrelsen – oprettes en ”one-stop-shop”, der skal samle og yde rådgivning om de forskellige tilskudsordninger. Vi vil gerne benytte denne lejlighed til at gentage dette forslag.

Bemærkninger til forslagets enkelte dele

EjendomDanmark har følgende kommentarer til visse af forslagets enkelte bestemmelser.

Positivliste over tilskudsberettigede arbejder (§ 4, stk. 1)

Energistyrelsen foreslår at udvide positivlisten over arbejder, der kan danne grundlag for støttetilsagn.

EjendomDanmark vurderer, at denne udvidelse både er ønskværdig og eftertragtet. Det er dog samtidig EjendomDanmarks vurdering, at man ved at operere med en så stramt defineret positivliste risikerer ud udelukke nye og innovative løsninger, der kan have samme eller større effekt end de på positivlisten figurerende arbejder. Dette gælder ikke mindst i § 4, stk. 1, nr. 3 om bygningsdrift, hvor positivlisten er meget indskrænket. EjendomDanmark skal derfor foreslå, at positivlisten udvides med en generel passus, der tillader Energistyrelsen at give tilskud til andre og nye løsninger, der har samme effekt som arbejderne på positivlisten.

Målbretning af tilskud (§ 9)

Energistyrelsen foreslår at mindst 60 pct. af tilskudsmidlerne ”reserveres til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygnings forsyning”.

EjendomDanmark vurderer, at denne reservation synes unødvendig og alt for indskrænket i sit omfang. Ydermere udelukker reservationen de facto store dele af ejendomsbranchen fra at gøre brug af tilskuddet – selvom det er selvsamme ejendomsbranche, der skal foretage en stor del af de investeringer, som tilskudsordningen skal fremme. Det er desuden EjendomDanmarks vurdering, at der ikke i den politiske aftale kan findes grundlag for en så voldsom reservation, som Energistyrelsen foreslår.

Samspil mellem lejelovgivning og støtteordning (§ 10, stk. 6)

Energistyrelsen foreslår, at tilskud efter denne ordning skal fratrækkes "i den forbedringsudgift, hvoraf udlejer beregner en eventuel lejeforhøjelse", og at udlejer forpligtes til at informere lejer herom.

EjendomDanmark vurderer, at grønne investeringer i ejendomme er bredt anerkendt som en af de hurtigste og samfundsøkonomisk mest effektive veje til at nå de politiske mål på klimaområdet. For at sikre en hurtig og smidig, grøn omstilling af samfundet er det således nødvendigt at sikre, at der foretages klimainvesteringer i ejendomme. Derfor det også er nødvendigt generelt at skabe tilskyndelse hertil i reguleringen fx ved at undlade at lade den direkte støtte til klimaforbedringer fratrække forbedringsudgiften. Dette vil styrke ejendomsbranchens grønne investeringer uden at have direkte betydning for de offentlige finanser. EjendomDanmark skal derfor foreslå, at denne bestemmelse udgår.

Ydermere vurderer EjendomDanmark, at bestemmelsen om, at udlejere er forpligtet til at informere lejere, her synes unødvendig, da der er tale om et administrativt krav, der skal lægges oven i de i forvejen anselige proceskrav – reguleret i lejeloven og boligreguleringsloven – der pålægges udlejere i forbindelse med forbedringsarbejder.

Betingelser for tilsagn om støtte (§§ 11-17)

Energistyrelsen foreslår en række detaljerede krav til de projekter, hvortil der kan ydes tilskud.

EjendomDanmark vurderer, at der kan være behov for sådanne krav, men at kravene som udgangspunkt kan synes meget detaljerede. Der kan således være en risiko for, at den administrative byrde ved ansøgning bliver meget stor, hvilket både kan reducere den faktiske effekt af tilskuddet og måske endda helt afholde flere potentielle ansøgere fra at søge. Derudover kan de detaljerede krav betyde, at eventuelle nye og innovative løsninger helt udelukkes fra søgefeltet, hvilket vil være uheldigt. EjendomDanmark skal derfor anbefale, at Energistyrelsen genbesøger kravene med henblik på at disse forsimples.

Ansøgning om udbetaling af støtte (§§ 22-25)

Energistyrelsen foreslår en række krav til ansøgning om endelig udbetaling af støtte til projekter, hvortil der er givet tilsagn om støtte.

EjendomDanmark vurderer, at tottrinsmodellen med først at skulle søge om tilsagn om støtte for derefter at skulle søge om selve støtten er unødigt bureaukratisk og i stedet bør erstattes af en model, der kombinerer tro-og-love med målrettet stikprøvekontrol. EjendomDanmark anbefaler derfor, at

Energistyrelsen i sin administration af støtteordningen bevæger sig mere i retning af risikobaseret administration frem for den administrativt tunge model, der er foreslået. Dette vil gøre både ansøgningsprocessen og administrationen af ordningen betydeligt mere smidig.

Tilbagebetaling af uberettiget udbetalt støtte (§ 31, stk. 2)

Energistyrelsen foreslår, at tilbagebetaling af uberettiget udbetalt støtte skal ske senest 14 dage efter påkrav.

EjendomDanmark vurderer, at denne tidsfrist for mange – især mindre – virksomheder vil være meget kort, hvorfor vi skal anbefale, at den sættes op til fx 30 dage. Alternativt vil den procesrisiko, der altid og uden undtagelse forefindes, når der søges om støtte som denne (ikke mindst til byggeprojekter, der løbende skal tilpasses de fysiske forhold, der arbejdes under), være alt for høj.

I EjendomDanmark håber vi, at disse kommentarer kan bruges af Energistyrelsen til at kvalitetssikre bekendtgørelsen yderligere, og i dette arbejde står EjendomDanmark naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Morten Marott Larsen
Underdirektør

Til: ant@ens.dk (Anna Noushin Thestrup)
Fra: Martin Lundqvist (mlq@energikoeb.dk)
Titel: Spørgsmål til Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 31-08-2020 12:35
Bilag: image002.jpg; image005.png; image001.jpg;

Hej Anna

Jeg har følgende spørgsmål til udkastet:

Kapitel 2 Ansøgning om tilsagn om tilskud.

I §6 – stk 2 gives der mulighed for at man kan indsende ansøgning om tilskud på anden vis, hvis man ikke kan indsende ansøgning om tilsagn om tilskud, via online platformen på statens-tilskudspuljer.dk.

Her kommer så mit spørgsmål. Hvis man som ansøger gerne vil have en rådgiver til at lave ansøgningen på sine vegne, så er der i udkastet ikke nogen fremgangsmåde for dette?. Det vil blive nødvendigt for mange at få assistance til at udfylde en ansøgning, og mange vil også gerne have den tryghed i at lade en rådgiver stå for ansøgningen mod et honorar til rådgiver.

Jeg tænker at man som ansøger via sit login på portalen, på en nem og hurtig måde kan give sin rådgiver fuldmagt til at logge ind og varetage hele administrationen af tilskudssagen. Alternativt skal der være mulighed for at man som rådgiver kan gå ind på portalen, og indtaste ansøgers email, navn, efternavn, adresse og mob nr. Derefter vil der blive sendt en bekræftelse til ansøger, hvor de kan give adgang til at rådgiver kan logge ind på ansøgers vegne. Altså en form for digital fuldmagt, hvor ansøger kan bruge sin ip adresse til at "underskrive" fuldmagten.

Ovenstående ansøgningsmodel burde man tage med i overvejelserne til den nye bekendtgørelse, da både håndværkere og andre brancher, vil blive mødt af forespørgsel om varetagelse af ansøgningen.

Med venlig hilsen

Martin Lundqvist
Ejer

EnergiKøb
Sorøvej 78 1 th | 4200 Slagelse
CVR: 35343108

Tlf. 71 99 90 44
Mobil. 71999046
E-mail: mlq@energikoeb.dk

www.energikøb.dk

BEMÆRK ENERGISPAREORDNINGEN SLUTTER VED UDGANGEN AF 2020!

DERFOR GÆLDER FØRST TIL MØLLE PRINCIPPET - UDBETALING AF TILSKUD KAN IKKE GARANTERES, SELVOM DU HAR FÅET GODKENDT DIN ANSØGNING OM TILSKUD.

Få tilskud til energibesparende tiltag

– døre, vinduer, luft til luft-varmepumpe, efterisolering

VI STØTTER

Børn og unge der oplever sorg

BØRN
UNGE
& SORG

Vil du bruge et minut på at anmelde din oplevelse med at søge tilskud hos os? Følg linket, hvis du vil anmelde os
<https://energikoeb.dk/feedback/>.

Fra: EnergiKøb <info@energikoeb.dk>

Sendt: 27. august 2020 12:05

Til: Martin Lundqvist <mlq@energikoeb.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Fra: Anna Noushin Thestrup <ant@ens.dk>

Sendt: 27. august 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Vedlagt sendes høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Med venlig hilsen / Best regards

Anna Noushin Thestrup

Fuldmægtig / Advisor

Center for energieffektivisering / Centre for Energy Efficiency

Mobil / Cell

+45 33 92 75 97

E-mail

ant@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Energistyrelsen
Att.: Anna Noushin Thestrup

Høringssvar til Bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiveringer i bygninger til helårsbeboelse

EnergiTjenesten

Klosterport 4F, 1.sal
8000 Aarhus C
Tel: +45 5065 6104
CVR: 33911483
www.energitjenesten.dk

Kære Anna Noushin Thestrup

Vi vil i EnergiTjenesten gerne forslå, at der også kan anvendes BedreBolig-planer, som alternativ til energimærkningen, når der skal søges om tilskud til forbedringer af bygningens klimaskærm.

D 9. september 2020
R Niels Hørby Jørgensen
E nhj@energitjenesten.dk
M +45 5065 6101

Vi har i EnergiTjenesten udført en del BedreBolig-planer og syntes det er en god ordning, som giver målrettet rådgivning til boligejere om mulige energibesparelser. Når der skal udarbejdes en BedreBolig-plan, indledes der med et møde/gennemgang af boligen mellem rådgiver og boligejere. Her finder man i fællesskab frem til de steder hvor det vil være fornuftigt, at sætte ind for at spare energi.

Det er ofte en meget konstruktiv samtale, hvor fordele og ulemper ved forskellige løsninger kan drøftes.

Argumenter for, at der også kan anvendes en BedreBolig-plan, som alternativ til energimærkningen:

BedreBolig-planen er målrettet de boligejere, som ikke står i en salgssituation, men som gerne vil lave energiforbedringer i deres bolig.

Der regnes/beskrives derfor på nøjagtig de ting som en boligejer ønsker/kan se sig i at energiforbedre, fx nye vinduer, efterisolering eller udskiftning af varmeanlæg.

I BedreBolig-planen er der desuden et budget, som man kan tage med ned i banken, hvis der skal lånes penge til energiforbedringer.

Beregningsmetoden er den samme som ved energimærkningen, da det udføres i samme program Energy10.

Det er Energistyrelsen står bag BedreBolig-ordningen, og ved at inddrage ordningen kan det understøtte, at der bliver lavet flere BedreBolig-planer på landsplan. En ordning som godt kunne tåle at få lidt ny omtale, men som samtidig er oplagt til formålet med at energieffektivere helårsbeboelse.

Her finders der mere information om BedreBolig-ordningen.

<https://spareenergi.dk/forbruger/vaerktoejer/bedrebolig>

Med venlig hilsen
EnergiTjenesten

Energistyrelsen

att.
ens@ens.dk
ant@ens.dk
msc@ens.dk

17. september 2020

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Forbrugerrådet Tænk har modtaget udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse i høring, og kan støtte udkastet med følgende bemærkninger.

Vi skal henvise til høringssvaret fra Rådet for Grøn Omstilling, og herunder især pege på det beklagelige i, at der afsættes færre midler til energibesparelser og understrege, at der er behov for at sikre et nøje samspil mellem de forskellige støtte- og omlægningsordninger, så bl.a. markedsgrundlaget for fjernvarme ikke forringes.

Vi vil i lighed med Rådet for Grøn Omstilling pege på, at det bør gøres til et krav for ydelsen af tilskud, at installatørerne følger DS 1150 ved installationen af varmepumper. Derved sikres, at varmepumperne installeres hos forbrugerne på en måde, så energieffektiviteten er så høj som muligt.

Anvendelsen af anerkendte standarder ved denne slags installationer er vigtig, da forbrugerne på grund af den komplicerede teknik ikke selv må forventes at være i stand til at vurdere, om installationen er optimal.

Vi står til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsøe

Vicedirektør

Martin Salamon

Cheføkonom

Energistyrelsen
Center for energieffektivisering
Att: Anna Noushin Thestrup
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

København, den 17. september 2020

Svar på høring vedrørende bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Glarmesterlauget i Danmark og Glasindustrien finder det positivt, at der kan ydes støtte til energiforbedrende tiltag, herunder udskiftning af døre og vinduer.

Vi finder, at der også bør ydes tilskud til udskiftning af enkeltlag- og termoruder i eksisterende ramme/karm-konstruktioner. Udskiftning til tidssvarende lavemissionsruder medfører en effektiv og prisbillig reduktion i bygningernes varmebehov. En analyse viser, at ved at sikre moderne og energieffektive glasløsninger, så vil Danmark i år 2030 kunne reducere CO₂-udledningen med 32%¹. Ved blot at udskifte ruderne, og ikke hele ramme/karm-konstruktionen, er den generede affaldsmængde og CO₂ også væsentligt reduceret. Det er derfor vores opfordring, at bekendtgørelsen tilrettes, således at der kan opnås tilskud også til udskiftning af glas og ruder.

Af det tilsendte oplæg §12 stk. 7 fremgår det, at forsatsruder skal være forsynet med hård lavemissionsbelægning mod vinduet. Vi stiller os undrende over dette krav, da det samtidig kræves, at den monterede rude i forsatsløsningen ikke må have en U-værdi, der overstiger 1,2 W/(m²*K). Denne U-værdi opnås typisk ved anvendelse af lavemissionsruder (med 2 lag glas og softcoatning inde i ruden). Hardcoatning anvendes som oftest på enkeltlag glas i forsatsrammer. Vi opfordrer derfor til, at formuleringen om hardcoating fjernes.

Af udkastet fremgår det, at der indføres et nyt begreb for vinduers energitilskud til boligen, NE_{ref}. Vi finder det uheldigt, at der skal indføres endnu et regneteknisk begreb.

I Bygningsreglementet §258 stk. 1 stilles der krav om, at E_{ref} ikke må være mindre end 0 KWh/m² pr. år gældende pr 1. januar 2021. Vi opfordrer derfor til, at bekendtgørelsen ændres, så der ydes tilskud til udskiftning af vinduer, der lever op til kravet fra bygningsreglementet. Derved indføres ikke yderligere regnetekniske begreber, tilskud kan ydes efter de krav, som allerede fremgår i bygningsreglementet, og forståelsen for udførende entreprenører og boligejere lettes.

Med venlig hilsen

Glarmesterlauget i Danmark
Mikkel Thomsen

Glasindustrien

Poul Sabroe

¹ Glazing potential – Energy Savings & CO₂ Emissions Reduction, Glass for Europe TNO 2019
<https://glassforeurope.com/glazing-saving-potential-2030-2050/>

Til Energistyrelsen
ens@ens.dk
cca: ant@ens.dk og msc@ens.dk

Dok. ansvarlig: HJV
Sekretær:
Sagsnr: s2020-447
Doknr: d2020-7216-11.0
1. maj 2020

Svar på høring af bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Branchefælleskab for Intelligent Energi takker for muligheden for at afgive høringssvar til denne bekendtgørelse, der udmønter den del af Energifaen af 2018, der etablerer en pulje med øremærkede midler til fremme af energibesparelser og energieffektivisering i bygninger.

Overordnet set vil Intelligent Energi gerne kvittere for, at der i puljerne ikke kun fokuseres på bygningernes klimaskærm, men også forsyning og drift af bygningerne, idet vi dog bemærker et behov for udvidelse ift. styring af bygningen. Derudover ser vi positivt på, at ordningen ønsker at benytte eksisterende data til at identificere rentable tiltag. Især muligheden for at søge støtte til konvertering til varmepumpe er glædeligt, da det i nogen grad viderefører det eksisterende tilskud, der i dag gives ved konvertering.

Endvidere vil vi på det kraftigste opfordre til, at det fremsendte forslag om, hvad der gives tilskud til ændres således, at puljen støtter op om det fremtidige energisystems behov for, at bygninger og deres komponenter kan spille aktivt sammen med energisystemet. Vi henviser til, at SBIs nyligt offentliggjorte rapport påviser, at ved ordentlig indregulering af styringen af bygninger øges energibesparelsespotentialet (fra 12-18 pct. til 14-20 pct.). Dette kan yderligere forbedres med intelligent styring, hvilket bl.a. er dokumenteret i et Elforsk-projekt, der viser, at med kunstig intelligens blev varmemeforbruget reduceret med 30 pct. på årsbasis. Investeringer i bygninger i dag skal tage højde for det stigende behov for balancering i energisystemet via forbrugssiden. Fremtidssikringen af investeringer er vigtigt, fordi efterinstallation er fordyrende, og det kan som påvist altså også øge energibesparelsens omfang.

Behovet for samspil mellem bygningers opvarmning, ventilation og køling på den ene side og el- og varmesystemet på den anden vil være af stigende betydning i de kommende år pga. stigende mængder fluktuerende vedvarende energi i energisystemet. Den enkelte bygning vil derfor få en større påvirkning på det samlede energisystem, og derfor bør ethvert initiativ, herunder også andre tilskudsinitiativer, udnyttes til at trække i en retning, der muliggør to-vejs-kommunikation med bygningen og dens komponenter, så de kan reagere på de prissignaler el og varmeforsyning sender.

Det er vores opfattelse, at næsten alle varmepumper på markedet har de grundlæggende forudsætninger for at kommunikere gennem en app fra varmepumpeleverandøren. Men

mange vil ved tilskuddet til varmepumper vælge de billigste varmepumper, hvor kommunikations-enheden ikke er installeret og derfor skal tilkøbes for ca. 1.500-3.000 kr.

For at være sikker på varmepumpens evne til at reagere på komplekse prissignaler i fremtidens el-marked, bør der derfor gives et separat ekstra tilskud, der er knyttet til, at kommunikationsenheden er tilkøbt. Gennem kommunikationsenheden og en app kan varme-pumpen overstyres af 3. part, hvis kunden giver 3. part adgang til varmepumpeleverandørens API. Herefter kan varmepumpen reagere på komplekse prissignaler fra spotmarked, elnettariffer og balancerings-tjeneste-markedet, ligesom at de vil kunne reagere på efterspørgslen i et kommende lokalt fleksibilitetsmarked i elnettet. Elhandlere og aggregatorer vil udvikle software til - med kundens tilladelse - at styre varmepumpen via varmepumpeleverandørens API, lige som det allerede kendes fra løsninger til elbiler.

Det bemærkes at det ekstra tilskud til intelligent styring, både handler om at styrke niveauet for energibesparelser og for energi-fleksibilitet. Det er helt afgørende, fordi som både vi, AAU BUILD og Synergi har påpeget, så er intelligent styring af varmepumpen - og for den sags skyld bygningen - afgørende for at energioptimere og dermed opnå det energi-besparelsesmål, som er afgørende for puljen. Hertil kommer at det er forudsætningen for, at varmepumperne – når de virkelig kommer op i volumen – kan skabe en værdistrøm på sigt ved at balancere elnet og energimarked.

Det er derudover hensigtsmæssigt at indtænke tilskud til intelligent styring af bygningers energiforbrug. Det er under den nuværende energisparsøgeordning muligt at søge tilskud til net-op dette. Gennem høje dokumentationskrav til besparelserne kan der opnås både energibesparelser, der kommer forbrugeren til gode, og derudover markante CO₂-reduktioner ved fx peak-shaving i fjernvarmen. Dette vil udover at bidrage til 70%-målet generelt, især hjælpe de større boligejendomme, som ikke er omfattet af minimumsimpliciteringen af bygningsdirektivet og i de almene boliger, hvor Landsbyggefonden ikke bidrager med støtte til energirigtig drift.

Vi efterlyser således disse elementer i Bygningspuljens udformning nu-og-her for at undgå fejlinvesteringer og urentable efterinstallationer.

Endelig gør vi i §9 opmærksom på, at den måde som tilskuddet er udformet på, vil reducere den samlede andel af tilskudsmidler til varmepumper, når det anføres at mindst 60% af tilskudspuljen er reserveret til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning. Hermed tælles klimaskærmforbedringer med i den andel der er reserveret til varmepumper. Dette er efter vores opfattelse ikke rimeligt og strider mod ordlyden i Klimaaftalen.

Tekstnære kommentarer:

§1

Intelligent Energi ser positivt på, at bekendtgørelsen finder anvendelse på samtlige bygninger til helårsbeboelse og ikke blot enfamiliehuse, som der tidligere har været drøftet. Derudover er det positivt, at også udlejningsejendomme inkluderes. Det kan dog undre, at ordlyden

i §4 muligvis begrænser tilskud til varmepumper i beboelsesejendomme. Energistyrelsen bedes svare på, om der fortsat kan ydes tilskud til varmepumper i beboelsesejendomme.

Det er således vigtigt, at de større beboelsesejendomme kan ydes tilskud. Derudover er det positivt, at der ydes tilskud til energimærkning således, at andelen af energimærkede bygninger i Danmark øges.

§4

Overordnet ser vi et behov for, at:

1) Tilskuddet betinges af en mulig to-vejskommunikation for de støttegivende tiltag, herunder tiltag med bygningers drift og forsyning.

2) Positivt at der fokuseres på, at varmepumperne skal være af god energimæssig kvalitet, og at bestemmelsen stemmer overens med de varmepumper, der fremgår af Energistyreless varmepumpeliste.

3) Det er bekymrende, at der alene fokuseres på mekanisk ventilation. Bygningsstyring kan således omfatte en lang række andre systemer og komponenter end ventilation, og det bør derfor også kunne understøttes af denne ordning. Der eksisterer således store potentialer for besparelser ved effektiv styring af bygningernes forskellige energisystemer, og systemer kan tilmed bidrage til øget viden om bygningernes performance. Potentialet er stort som beskrevet indledningsvis.

Det er vores opfattelse, at næsten alle varmepumper på markedet har de grundlæggende forudsætninger for at kommunikere gennem en app fra varmepumpeleverandøren. Men mange vil ved tilskuddet til varmepumper vælge de billigste varmepumper, hvor kommunikationsenheden ikke er installeret og derfor skal tilkøbes for ca. 1.500-3.000 kr.

For at være sikker på varmepumpens evne til at reagere på komplekse prissignaler i fremtidens el-marked, bør der derfor gives et separat ekstra tilskud, der er knyttet til, at kommunikationsenheden er tilkøbt

Udvidelsen til at lade tilskuddet opfatte samtlige bygninger også udlejningsejendomme, bør således suppleres af, at der tildeles tilskud til styring i af varme-pumpen, som anbefalet ovenfor. Imidlertid udestår hermed gevinsten ved at understøtte styring af alle bygningens installationer. Vi anbefaler derfor, at denne tilskudspulje suppleres af en ændring i bygningsreglementet, hvorefter der kræves bygningsstyring af større bygninger (CTS eller selv enklere former for to-vejskommunikation) fra 1.000 kvm og op / 50MW-varme og derover. Bygningsdirektivets implementering sætter grænsen ved 290MW svarende til 5.000 kvm-bygninger.

§5

Intelligent Energi vil gerne bakke op om, at der er krav til anvendelse af installatører, der er godkendt efter VE-godkendelsesordningen. Denne ordning har netop lidt under manglende efterspørgsel. Intelligent Energi vil dog gerne fremhæve, at Energistyrelsen bør sikre sig et

tilstrækkeligt antal VE-godkendte installatører, således at puljen i praksis forbigår konverteringer på grund af mangel på kvalificerede installatører. En ekstraordinær uddannelsesaktivitet kan forenes med genstart af dansk økonomi. Vi har ved flere lejligheder opfordret til, at markedet åbnes op for alle uddannelses-aktører, også de ikke statsfinansierede. Når de opfylder kravene til uddannelse og eksamination under VE-godkendelsesordningen jf. bekendtgørelse nr. 1047, bør de ikke alene kunne uddanne, men også eksaminerer installatørerne.

I øvrigt vil vi på dette sted fremhæve, at der efterhånden er en vifte af tilskudsordninger, hvor krav om VE-godkendelse ikke altid er en del. Der bør ske en ensretning på dette punkt af alle tilskudspuljer, for at undgå tidsspilde med at navigere i disse forskellige rammer for tilskud.

§8

Endelig vil Intelligent Energi bede Energistyrelsen svare på, om det er muligt at søge boligjob-puljen til fx afledte opgaver såsom følgeomkostninger ved skrotning af oliefyr mv., hvis der er givet tilskud efter indeværende pulje. Det er fortsat uklart.

§9, stk. 2

Med udkastet lægges der op til, at mindst 60% af tilskudspuljen er reserveret til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning. Dermed vil projekter, som omfatter såvel konvertering til varmepumpe som forbedringer af bygningens klimaskærm, skulle dækkes af de mindst 60% af puljen, der er reserveret til konverteringer af bygningens forsyning. Intelligent Energi stiller sig højst uforstående herfor. For det første fordi indførelsen af frekvensregulerede varmepumper har medført at den historiske forudsætning om nødvendigheden af energirenoveringer, ikke længere gælder. I dag findes stort set ingen danske bygninger hvor det er rentabelt eller nødvendigt at forbedre klimaskærmen samtidig eller før installationen af varmepumper. Derimod er det afgørende for varmepumpens drift, at den er installeret og indreguleret korrekt, hvilket fremgår af analyser fra Teknologisk Institut og Fraunhofer Institut.

For det andet er klimaskærmsforbedringer er omkostningstunge, har lange tilbagebetalings-tider og giver relativt beskedne CO2 bidrag. De ser samtidig ud til at kunne udløse ganske betragtelige tilskud efter udkast til bekendtgørelsen. Intelligent Energi må konstatere at såfremt tilskuds til eksempelvis klimaskærmsforbedringer, vil der ikke længere være samme midler til udfasning af fossil energiforsyning i beboelsesejendomme. Sammenblandingen strider derfor direkte imod aftaleteksten i klimaaftalen om at der afsættes 245 mio. kr til udfasning af gas- og oliefyr via bygningspuljen. Derfor foreslår Intelligent Energi, at §9, stk. 2, affattes *"Tilsagn kan meddeles inden for det beløb, der udmøntes til ordningen fra den bevil-lingsmæssige rammeafsat på finansloven, jf. § 1, stk. 4, dog således at mindst 60 pct. af midlerne reserveres til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningers forsyning, jf. § 4, stk. 1, nr. 2."*

Afslutningsvist efterspørger vi Energistyrelsens overvejelser ift., at el-gas-hybrid-varmepumpers varmepumpedel efter det oplyste ikke kan modtage støtte fra Tilskudspuljen. Vi forstår ræsonnement ift. grøn omstilling. Men med Energifondens analyse af adfærden hos naturgas-kunder in mente, så ved vi også, at selv når der er en økonomisk fordel ved at

konvertere til en grøn løsning, så fastholder henved 50% det fossile naturgas-fyr. Vi opfordrer derfor til en nøjere overvejelse af, hvorvidt vejen til grøn omstilling af opvarmning i de kommende år kan ske hurtigere, hvis man hjælper den store andel af de ca. 350.000 naturgasfyrede husstande med at gøre gode erfaringer med varmepumpen som opvarmningsenhed, mens de har gassen som back-up. Analyser viser, at hybrid-løsninger typisk vil anvende varmepumpe-delen i 80-90 pct. af tiden og kun på den koldeste vinterdag tage naturgassen i brug. Vi anerkender, at det er en dyr omvej til grøn omstilling, men den vil understøtte tilliden til varmepumpe-teknologien og øge hastigheden i konverteringen med dertilhørende CO₂-reduktioner.

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen
Intelligent Energi

Helle Juhler-Verdoner

Til: ant@ens.dk (Anna Noushin Thestrup)
Cc: mgb@ens.dk (Matilde Grøn Bjørneboe), msc@ens.dk (Morten Stender Christensen), clu@kea.dk (Charlotte Lundsgaard), cj@kea.dk (Charlotte Junker), kea@kea.dk (KEA)
Fra: Martin Dueholm Bech (MBEC@kea.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 18-09-2020 11:43
Bilag: image005.png; image001.png; image002.png; Høringsudkast til ny bekendtgørelse.pdf; Høringsliste.pdf; Høringsbrev.pdf;

[Vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.](#)

Københavns Erhvervsakademi (KEA) har følgende bemærkninger anført nedenfor (markeret med rød):

”§ 12. Tilsagn ...

1) Ved udvendig isolering af ydervæg ..., skal ydervæggen før energiforbedringstiltagets påbegyndelse have en U-værdi på 0,21 W/m²K eller højere og efter energiforbedringstiltagets afslutning højst have en U-værdi på 0,18 W/m²K. 2)

Tilsvarende i pkt 2) - 4)

§ 17.

Tilskud til energimærkning, jf. § 1, stk. 3, udmåles i forhold til det tilskud, der ydes til energiforbedringsprojektet, jf. § 16.

1) Ved tilskud til et energiforbedringsprojekt på 5.000-9.999 kr. kan der ydes et tilskud på 3.000 kr. til energimærkning af bygninger

Hvordan sikres det at markedsprisen for varmepumper ikke stiger pga øget efterspørgsel? Herved opnår sælger af varmepumper en del af tilskuddet”.

Mvh. Martin

Martin Dueholm Bech
Ledelseskonsulent
KEA Ledelsessekretariatet

KEA – Københavns Erhvervsakademi
Guldbergsgade 29N
DK 2200 København N

Direkte: 2810 6809

kea.dk

Fra: Anna Noushin Thestrup <ant@ens.dk>

Sendt: 17. september 2020 13:54

Til: Martin Dueholm Bech <MBEC@kea.dk>

Cc: Matilde Grøn Bjørneboe <mgb@ens.dk>; Morten Stender Christensen <msc@ens.dk>

Emne: SV: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Kære Martin

Jeg kan hermed bekræfte, at jeg har modtaget jeres anmodning om fristudsættelse, som imødekommes.

Høringssvaret skal være modtaget ved udgangen af i morgen fredag den 18. september.

Med venlig hilsen / Best regards

Anna Noushin Thestrup

Fuldmægtig / Advisor

Center for energieffektivisering / Centre for Energy Efficiency

Mobil / Cell

+45 33 92 75 97

E-mail

ant@ens.dk

Energistyrelsen

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Fra: Martin Dueholm Bech <MBEC@kea.dk>

Sendt: 17. september 2020 13:42

Til: Anna Noushin Thestrup <ant@ens.dk>

Emne: SV: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Kære Anna

Vi modtog den 27. august 2020 vedlagte høringsudkast til ny bekendtgørelse.

Da vi desværre ved en fejl ikke har fået videresendt udkastet internt på KEA i tide, skal jeg anmode om, at fristen forlænges til udgangen af i morgen den 18. september 2020?

Mvh. Martin

Martin Dueholm Bech

Ledelseskonsulent

KEA Ledelsessekretariatet

KEA – Københavns Erhvervsakademi

Guldborgsgade 29N

DK 2200 København N

Direkte: 2810 6809

kea.dk

Fra: KEA <kea@kea.dk>

Sendt: 27. august 2020 12:59

Til: Martin Dueholm Bech <MBEC@kea.dk>

Cc: Charlotte Lundsgaard <clu@kea.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Fra: Anna Noushin Thestrup <ant@ens.dk>

Sendt: 27. august 2020 11:41

Emne: Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Vedlagt sendes høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Med venlig hilsen / Best regards

Anna Noushin Thestrup

Fuldmægtig / Advisor

Center for energieffektivisering / Centre for Energy Efficiency

Mobil / Cell +45 33 92 75 97

E-mail ant@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

KL høringssvar - bekendtgørelse om tilskud til energibesparelse og energieffektivisering i bygninger til helårsbeboelse

KL takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen.

KL har ikke haft mulighed for at behandle sagen politisk inden afgivelsen af høringssvaret. KL tager derfor forbehold herfor og forbeholder os retten til at komme med yderligere bemærkninger

Generelle bemærkninger

KL undrer sig over, at kommunerne og deres rolle slet ikke er nævnt i bekendtgørelsen.

Energibesparelser og energieffektiviseringer har længe været en opgave, som kommunerne har haft stort fokus på. Det er en vigtig brik i kommunernes arbejde på energi- og klimaområdet. Mange kommuner har udarbejdet modeller for inddragelse af borgerne i arbejdet med at fremme energibesparelser i den private boligsektor. Dette sker som led i deres samlede klimaindsats, hvilket også fremgår af de fleste kommuners energi- og klima-planlægning.

Opgaven med energieffektivisering i den private boligsektor har kommunerne i høj grad samarbejdet med Energistyrelsen om de seneste par år. En vigtig opgave, som også indgår i anbefalingerne fra både Klimarådet og Klimapartnerskabet for energi og forsyning.

Manglen på kommunernes inddragelse i opgaven kan betyde, at kommunerne ikke kan registrere og kvantificere effekten af gennemførte tiltag hos borgerne.

Konvertering fra gasfyr

KL er positiv over muligheden for at borgere kan få tilskud til at energirenovere og energieffektivisere deres helårsboliger, men det er i den reviderede bekendtgørelse om tilskud blevet muligt at få tilskud til konvertering gasfyr til varmepumper sammen med energieffektiviseringstiltag uden for områder besluttet udlagt til fjernvarme.

Det betyder, at der åbnes op for tilskud til etablering af individuelle varmepumper i kollektive varmeforsyningsområder, hvor en konvertering fra naturgas til fjernvarme kunne være en samfundsøkonomisk bedre løsning.

KL vil påpege, at det er vigtigt, at kommunerne kan få mulighed for at efterprøve, om områderne, der indtil nu har været underlagt naturgas, i stedet skal erstattes med kollektiv forsyning baseret på fjernvarme inden det bliver muligt at få tilskud til varmepumper. Problemet er størst i de tætbeboede

Dato: 16. september 2020

Sags ID: SAG-2020-02671
Dok. ID: 2978293

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

områder. Efterprøvning med fjernvarme og kommunale godkendelsesproces kan tilsammen tage op til et til tre år.

KL anbefaler derfor kraftigt, at tilskudsperioden til etablering af individuelle varme-pumper i naturgasområder enten rykkes fra det planlagte 15. oktober 2020 til fx udgangen af 2022, eller at muligheden for tilskud til gasfyr tages ud af denne bekendtgørelse.

Hvis det viser sig ikke at være samfundsøkonomisk rentabelt at udlægge området til fjernvarme, gives der herefter mulighed for tilskud til individuelle varmepumper.

Gives tilskuddet nu i forhold til især gasfyr, vil den samfundsmæssige gevinst ved at konvertere til fjernvarme gå tabt, hvis flere private når at konvertere til individuelle varmepumpeløsninger, inden kommunerne eller fjernvarmeselskaberne har haft mulighed for at efterprøve konverteringen til fjernvarme. Det kan ikke være i samfundets fælles interesse.

Kontrol og oplysningsforpligtelser

Der bør pålægges tilskudsmodtagere et ansvar for at indberette ændringer i boligens varmeforsyning til den offentlige ejendomsdatamyndighed omgående efter, at det nye anlæg er installeret og taget i brug.

Sommerhuse

Mange sommerhuse anvendes i store dele af året og i et voksende omfang. KL anbefaler derfor, at sommerhuse indarbejdes i bekendtgørelsen, idet såvel energibesparelser, energieffektiviseringer som varmepumper har et betydeligt potentiale i de mest intensivt anvendte sommerhuse og ikke kun i helårshuse.

Med venlig hilsen

Maja Clemmensen

Specialkonsulent
KL's kontor for Teknik og Miljø

Dato: 16. september 2020

Sags ID: SAG-2020-02671
Dok. ID: 2978293

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Anna Noushin Thestrup (ant@ens.dk), Morten Stender Christensen (msc@ens.dk)
Fra: 'Kjeld Dahl' (knn@knnenergiraadgivning.dk)
Titel: Spørgsmål og forslag til tilskud til energibesparelse - helårsbeboelse J;.nr. 2020 - 9600
Sendt: 10-09-2020 13:00

Hej –

hermed et par spørgsmål/ forslag til hørings bekendtgørelsen vedr. tilskud til energiforbedringer – helårsbeboelse.

Vores netværk indenfor håndværksfirmaer – VVS/ El/ tømrer/ isolatører er stort og vi bliver dagligt kontaktet med spørgsmål om

hvad vi ved om den ”nye” energi tilskudsordning. Vi prøver selvfølgelig at svare så godt vi kan.

Der har hos os været et par fortolknings spørgsmål, som vi allerede har fået telefonisk svar på, men skal gentage dem her skriftligt

på opfordring:

- **I bilag 1** er opstillet en lang række tabeller med tilskuds satser
Jeg fik bekræftet via telefonen, at tabellerne **skulle** forstås som kr. pr. m op til 200 m²/ 100 m og udover 200 m²/ 100 m
Vinduer = op til 40 m² og udover 40 m²
Eks. ved efterisoleringer af loft, tag, dæk, sokkel og vinduer.
Supplerende spørgsmål, som også foreslås **mere præciseret i endelig bekendtgørelse/ vejledninger:**
 1. Skal det forstås som kr. xxxx for de første eks. 200 m² + kr. xxxx for rest m²
 2. Eller en sats for m² under og en anden sats total for hele renoveringen for m² over
- **I høringsbrevet** på side 3 øverst og i tabellerne omtales/ anvises nogle markedspriser for renoveringerne og således at tilskudssatserne/ beløbene udgør 30% heraf
Jeg fortolker dette således, at tilskudsbeløbene max vil være 30% af fakturabeløbene/ investeringen?
Eller er det ”faste” tilskudssatser alene i forhold til de anviste markedspriser?
Forslag om en mere præciseringer i endelig bekendtgørelse/ vejledningen
- **I tabellen vedr. tilskudssatser vedr. vinduer omtales Energiklasse 1 og Energiklasse 2 – samt en anvisning af beregningsformlen NEref.**
 1. Jeg forstår at Energiklasse 2 er bedre end Energiklasse 1? **Er dette korrekt?**
Der står skrevet i tabel 1: ”Brug af Energiklasse 2 medfører den største energibesparelse”
Forslag, at dette bliver præciseret i endelig bekendtgørelse/ vejledninger
 2. I telefonen fik jeg forklaret at værdierne omkring energiklasserne er et EU direktiv?
Og at vores nationale opdeling af vinduerne i energi A,B og C ikke må anvendes, da dette kun er DK nationale krav?
Forslag – dette skal præciseres
- **Dokumentationskrav**
Der er i bekendtgørelsen anvist hvilke dokumentationskrav, der kræves
 1. Ved oprettelse af ansøgning:
**Vi savner en præcisering af dokumentationskravene udover
En beskrivelse af projektet og en gyldig energimærkning (klimaskærm og vinduer)
Hvad er artikel 3 minimis-støtte og artikel 5 kumulering?**
 2. Ved ansøgning om udbetaling
Er der andre dokumentationskrav udover
Projektrekskab med dok for betalt fakturaer og regninger
Store sager også bilagt revisor erklæring
En tro og love erklæring**Spørgsmål** - ingen krav om fotodokumentation eller anden krav om dokumentation af før og efter situationen? I så fald bør det præciseres i bekendtgørelse og vejledning
Hvad med BBR meddelelse – ofte er registreringen af varmekilde forkert i rigtig mange BBR registreringer?

Vi får som nævnt øverst daglige henvendelser fra vores netværk/ samarbejdspartnere med spørgsmål til ordningen.

Et gennemgående spørgsmål:

- Hvor lang svartid forventer man fra oprettelse af ansøgning til tilsagn bliver givet?

Vores netværk/ samarbejdspartnere frygter, at mange af deres kunder kan få det svært ved at gennemskue ansøgningsproceduren og at de derved kommer til at bruge en masse tid på at vejlede/ rådgive mange boligejere.

Vi forventer, at vi får mange henvendelser omkring udarbejdelse af energimærkningsrapporter via vores samarbejdspartnere, og i den forbindelse vil vi blive spurgt om hjælp til ansøgningsproceduren.

Spørgsmål:

Har man overvejet muligheden for at en boligejer kan få direkte hjælp af en håndværker/ anden rådgiver til at varetage ansøgningsproceduren via ansøgningsportalen? I henhold til vores mange års erfaring med energispareordninger og tilskud vil vi blive spurgt rigtig mange gange – især når vi alligevel er ude at lave energimærkninger?

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybende snak og gennemgang.

Med venlig hilsen,

Kjeld Dahl

knn@knnenergiraadgivning.dk

KNN Energirådgivning

Hjørringvej 156

9400 Nørresundby

Dir. Tlf. 22857555

Telefon nr. : 72108006

<http://www.knnenergiraadgivning.dk/>

KNN Energirådgivning er på Facebook

Tænk på miljøet før du printer denne e-mail

REKA

Energistyrelsen

Center for Energieffektivisering

Mail : ens@ens.dk

Maskinfabrikken REKA A/S
Vestvej 7
DK-9600 Aars (Denmark)
Telefon: (+45) 98 62 40 11
E-mail: reka@reka.com
Website: www.reka.com

Aars, den 17-09 2020

Kopi til: ant@ens.dk og msc@ens.dk

Høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Under henvisning til klimaaftalen af 22.6.2020 for energi og industri m.m. er formålet, at reducere vort CO2 udslip mest muligt.

Når vi ser på, at 60% af den samlede pulje skal gå til varmeproduktion, er det meget uforståeligt, at biobrændsel "biokedler" er undtaget fra tilskuds-ordningen.

NB; Biobrændsel "biokedler" er det eneste, som med sikkerhed giver 100% CO2 besparelse.

Danmark er foregangsland på området og kedlerne er dansk produceret (hvilket giver mange danske arbejdspladser) og anvender store mængder dansk overskudsbiobrændsel, der ikke skal importeres fra udlandet (og derved tillige sparer CO2 på transport).

I bedste fald giver en varmepumpe 60-70% CO2 besparelse. Samtidig bruger varmepumpen højværdig energi "elektricitet" og producerer lavværdig energi – plummervand med temperaturer på 30 til 40 gr.C – I øvrigt produceres alle små varmepumper til "blandt andet boligopvarmning" i Asien.

Hertil kommer, at hvis man opvarmer sin varmtvandsbeholder 30 til 40 gr.C vil varmtvandsbeholderen producere store mængder legionella bakterier, som er meget sygdomsfremkaldende. Vi har allerede i Nordjylland set en meget stor del legionella tilfælde.

På en dag som i dag (17.09 2020) producerer vindmøller kun 219 MW men forbruget er på 4331 MW. D.v.s. kun 5% dækkes af vindenergi. Der er et stort behov for at satse bredere (på bio-kedler) og ikke kun ensporet at satse alt på el. El-nettet er desuden alt, alt for lille til at klare det meget større el-behov der bliver og det bliver meget bekosteligt at udbygge el-nettet.

NB; Biobrændsel "biokedler" skal på listen over tilskudsberettigede anlæg.
Hvad siger konkurrencestyrelsen til jeres opdeling?

Vi ønsker svar fra styrelsen på bemærkninger til høringssvar.

Med venlig hilsen
Maskinfabrikken REKA A/S
Chr. C. Larsen

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København

Sendt til ens@ens.dk, kopi til ant@ens.dk og
msc@ens.dk
J.nr.: 2020-9600

17. september 2020

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (bygningsspuljen)

Norlys vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse (bygningsspuljen). Norlys forstår, at denne bekendtgørelse udstedes som led i udmøntning af initiativer bag klimaaftalen, og at denne bekendtgørelse træder i stedet for bekendtgørelse nr. 851 af 10. juni 2018. Derfor vil Norlys også henvise til Dansk Energis høringssvar til denne bekendtgørelse som Norlys har indgivet kommentarer til.

I dette høringssvar bringer Norlys en række kommentarer til udkastet til bekendtgørelsen

Om Norlys

Norlys er Danmarks største integrerede energi- og telekoncern med over 1,5 mio. kundeforhold. Norlys er et forbrugerejet selskab med over 700.000 andelshavere. Vi er fast forankret i Jylland – fra Vendsyssel i nord til grænsen i syd. Norlys repræsenterer hele værdikæden af energisystemet med produktion af vedvarende energi, salg af el og gas til over 750.000 kunder og transport af el til forbrugerne i vores forsyningsområde via netselskabet N1. Norlys' samlede aktiviteter inden for vedvarende energi varetages gennem medejerskab af Eurowind Energy A/S som er en af Europas største udviklere indenfor landbaseret vind og sol. De næste 5 år kommer vi til at investere 10 mia. kr. for at styrke den grønne omstilling og digitalisering af Danmark.

Generelle kommentarer

Grundlæggende bakker Norlys op om, at alle sejl sættes for at nå den politiske ambition om at reducere drivhusgasudledninger med 70 % i 2030. Elektrificering af store dele af den fossile energiforbrug i vores samfund er essentiel for at vi omkostningseffektivt kan nå vores klimamålsætninger.

Tidsramme for udmøntning af puljen

Klimaet kan ikke vente. Derfor er det også positivt, at der har været et politisk ønske om at fremskynde puljerne som blev udmøntet ved energiaftalen af 2018. Det vil også, i nogen grad, medvirke til at lukke det potentielle hul, der opstår ved overgangen fra energiselskabernes energispareforpligtelse, hvilket er positivt. Dog er det problematisk, når puljen åbnes mindre end 30 dage efter fristen for høring af bekendtgørelsen der udstikker regler for ansøgningen. Såfremt Norlys skulle ønske, at indgå i arbejdet med rådgivning af boligejerne og håndtering af ansøgningsprocessen vil det ikke være muligt, at have kommercielle koncepter på plads, da det først er nu, regler og dokumentationskrav offentliggøres. Derudover ligger den største indsats i rådgivningsdelen såfremt man ønsker additionelle energibesparelser og højest mulig effekt af ordningen. Med den korte tidsfrist vil der derfor være forhøjet risiko for manglende additionel effekt af ordningen.

Puljens anvendelsesområde og fokus

Det er positivt, at man med dette ændringsforslag øremærker midler til udfasning af fossile brændsler ved konvertering til varmepumper og fjernvarme. Norlys forstår, og vil gerne bede Energistyrelsen bekræfte, at der er korrekt at 60 pct. af puljens samlede midler øremærkes alene til konverteringer til varmepumper og at de resterende midler kan anvendes til alle tiltag der resulterer i mere effektiv anvendelse af energien herunder både klimaskærmsforbedringer og tiltag vedr. bygningens forsyning. Puljens styrkede fokus på konverteringer er positivt og sikre større klimaeffekt af de afsatte midler. Igen undrer det, at man med denne bekendtgørelse, som med skrotningspuljen, ønsker at stække forbrugernes frie valg af varmekilde ved at Energistyrelsen i § 13 begrænser konvertering til varmepumper til områder som ligger uden for et eksisterende eller besluttet udlagt fjernvarmeområde. Dette er, i Norlys optik, et skridt i den forkerte retning, at man med denne bekendtgørelse stiller forbrugeren dårligere og fratager denne muligheden for frit at vælge varmekilde. Norlys forslår, at 2) i § 13 udskrives af bekendtgørelsen.

Omfattede energiforbedringstiltag – for lidt fokus på den intelligente bygning

Norlys bakker op om bekendtgørelsens fokus på konvertering til varmepumper, og herved elektrificering af vores bygningsmasse. Derfor er Norlys også noget uforstående overfor den nye definition af varmepumper, således, at det alene omfatter små individuelle varmepumper og ikke fx større varmepumper til konvertering af blokvarmecentraler. Der er allerede taget politiske skridt for at muliggøre netop denne konvertering. Derfor forslår Norlys konkret at man i § 4. ændrer ordlyden af 2) således, at alle varmepumper til individuelle opvarmning, forstået som varmepumper der ikke indgår i fjernvarmeproduktion, inkluderes. Ydermere savnes der tiltag som optimerer bygningernes tekniske installationer og sikre effektiv, og intelligent, bygningsdrift der muliggør, at bygninger kan indgå i samspil med det øvrige energisystem. Konkret vil dette kunne opnås ved at yde tilskud til styringsenheder o. lign. der muliggør tovejskommunikation og ved at stille krav til, at varmepumper skal være forberedt til tovejskommunikation. Dette er en beskedent meromkostning når varmepumpen installeres sammenholdt med omkostningerne til eftermontering. Dette krav kunne indarbejdes i § 13 hvor der stilles tekniske krav til varmepumpens effektivitet.

Tilskudsberegning af energiforbedrende tiltag

Norlys vil gerne kvittere for, at Energistyrelsen med dette udkast til bekendtgørelse har gjort det mere enkelt at gennemskue og beregne tilskuddets størrelse. Det bemærkes også at de tilskud der lægges op til i bekendtgørelsen, er markant større end tidligere bekendtgørelse, særligt vedr. klimaskærmsforbedrende tiltag. Det vil altså, med denne bekendtgørelse, forventeligt blive dyrere pr. sparet kWh end hidtil antaget i tidligere bekendtgørelse hvor der var et loft på 7 øre/kWh over tiltagets levetid. Hertil vil Norlys bemærke, at særligt vedvarende energi fra landvind og sol opnår lavere støttesatser end dette. Det er altså dyrere at spare på energien i bygningerne end at producere den grønt.

Norlys vil følge implementeringen af bekendtgørelsen og udmøntning af puljerne tæt. Såfremt der er behov for yderligere kommentarer til eller uddybning af ovenstående, står Norlys selvfølgelig til rådighed. I så fald kontaktes Nikolaj Nørregård Rasmussen på nikras@norlys.dk

Med venlig hilsen

Nikolaj Nørregård Rasmussen
Public Affairs-chef, Energi

J.nr 2020 -9600
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade
43
1577 København V

Sendt til ens@ens.dk med kopi til
ant@ens.dk og msc@ens.dk

OK a.m.b.a.
Åhave Parkvej 11
8260 Viby J

Svar til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Overordnet set hilser OK en sådan ordning velkommen og er glad for, at der er lagt op til en relativt høj støtteintensitet per anlæg, hvilket kan få endnu flere til at vælge konvertere deres nuværende opvarmingskilde til en varmepumpe. Derfor finder OK det også positivt, at der nu er øremærket 60 procent af ordningen til målrettet til konvertering af olie-, gas- eller biokedler.

OK er et kundeejet andelsselskab og vil gerne lave løsninger/ordninger, der er så nemme og enkle for kunden at forholde sig til som muligt.

Derfor forholder OK sig også meget positivt til justeringen for vedrørende modellen for tildeling af tilskud. For slutkunderne vil det gøre processen meget mere enkel og overskuelig, at de kan sende en ansøgning ind og så behandles den i den rækkefølge, som de respektive ansøgninger er sendt ind. Det vil give mulighed for en meget mere smidig model for slutbrugeren og markedet inklusiv OK.

Samtidig ser det ud til, at modellen for tilskud ved konvertering af olie-, gas- eller biokedel også bliver forholdsvis simpel og overskuelig, hvilket vil anspore flere brugere ude i landet til at gøre brug af ordningen. Så alt i alt ser OK nogle gode ændringer i forhold til den oprindelige bekendtgørelse.

Som en generel kommentar finder OK det dog begrænsende for ordningens udbredelse, at den ikke giver kunder, der ønsker en form for abonnementsordning mulighed for støtte. Ofte er valget af en leasingløsning eller en varme på abonnementsløsning ikke foretaget ud fra et valg om ikke at betale hele varmepumpen på en gang. Valget er foretaget ud fra et ønske om at konvertere til en varmepumpe og tilkøbe den sikkerhed og tryghed, der ligger i at OK eller en anden energitjenesteleverandør står for servicering og eventuelle reservedele til varmepumpen. Denne form for løsninger tilvælger ca. halvdelen af OK's kunder og netop tryghedsaspektet fylder meget for mange af vores kunder. Men under denne ordning vil de ikke kunne opnå støtte og vil dermed måske være mindre tilbøjelige til at foretage konverteringen.

Specifikke kommentarer/spørgsmål:

1.

Vedrørende paragraf 9 stk. 3: Kapacitet i Energistyrelsen til at vurdere indkomne anmodninger om tilskud fra slutbrugeren.

Hvilke tiltag har Energistyrelsen gjort sig for at kunne håndtere det pres af ansøgninger, der må formodes at komme?

Og i tillæg hertil, hvilken svarfrist vil Energistyrelsen tilstræbe at kunne efterleve, når der indsendes en ansøgning om konvertering af en olie-, gas- eller biokedel?

Dette er for at kunne indstille vores forretningsgange efter det, så vi kan tilbyde den bedst mulige kundeservice for de kunder, der søger og eventuelt opnår tilsagn om tilskud til konvertering til varmepumpe.

2.

OK tilbyder som en del af vores mulige løsninger en leasingløsning, som er udviklet i samarbejde med Energistyrelsen for nogle år tilbage. Denne ordning indebærer, at kunden, at kunden overtager ejerskabet af indedelen ved installationen. OK forestår så servicering og reserveledele i aftaleperioden medens kunden selv afregner drivmidlet i form af strøm til varmepumpen. Vil der mulighed for at opnå støtte til en sådan ordning med delt ejerskab i denne bygningspulje?

Ved tidligere ordninger vedrørende energisparefradrag til konvertering af varmekilde har det nemlig været muligt at opnå energisparefradrag uanset hvilken købsform kunden valgte. Det var her konverteringen, der var i centrum og ikke købsformen.

Som beskrevet i de generelle kommentarer fra OK, så er det ud fra ønsket om det give flest mulige slutbrugere incitament til at konvertere til en varmepumpe uanset, hvordan du ønsker sig at anskaffe sig den.

Tillige oplever vi blandt vores kunder i aldersgruppen over 65 år, at de nogle gange har udfordringer med at låne til en varmepumpe, hvis de køber den kontant. Derfor er slutbrugerne glad for eksempelvis et leasingkoncept, hvor de kan ligge en engangsydelse og så betale et fast månedligt beløb. Dermed ville man med støtte til et koncept som leasing kunne nå en bredere del af befolkningen, da der demografisk er en relativt stor gruppe af borgerne over 65 år i de områder med resterende olie- og gasfyr.

Slutteligt kan det anføres, at OK sælger fyringsolie til knap en tredjedel af de private forbrugere i Danmark. Og af de oliefyr vi konverterer til varmepumper er ca. en fjerdedel til vores leasingkoncept. Hvis udbredelsen af denne ordning skal nå så mange mulige brugere som muligt og det kombineres med det faktum, at ikke alle har pengene til eller kan låne til dem, så vil det give rigtig god mening at inkludere muligheden for leasing i denne bygningspulje.

I den anledning er det i henhold til paragraf 23 stk. 2.1 samt paragraf 24 muligt at lave en dokumentation for de udgifter, som vedrører selve varmepumpen i en leasingløsning, så det kan anskueliggøres, hvilken sum kunden har betalt for at konvertere deres varmeforsyning til en varmepumpe.

3.

I paragraf 13 stk. 2 anføres det, at ordningen gælder til de områder, der ligger uden for områder, der er besluttet udlagt til fjernvarme.

Hvordan forholder det sig i områder, hvor der er planlagt fjernvarme – men hvor beslutningen ikke er endelig?

OK ønsker fair konkurrenceforhold og vil naturligvis gerne tilbyde dette koncept til kunder i områder, hvor der tilbydes fjernvarme – men hvor der ikke er tilslutningspligt. Det vil give kunderne et frit valg, som kun kan være til forbrugers gunst.

Derfor ønsker OK, at ENS præciserer, hvilke regler der gælder i disse områder?

4.

Det anføres i paragraf 6 stk. 4, at ansøgninger skal indsendes 1. december i det pågældende år.

Spørgsmål: vil kunder efter 1. december i et givent år allerede kunne søge tilskud gældende for året efter? Eller vil de skulle vente med at sende en ansøgning ind indtil 1. januar?

5. OK har et spørgsmål til følgende:

”§ 13. Tilsagn om tilskud til energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning omfattende konvertering til varmepumpe, jf. § 4, stk. 1, nr. 2, er betinget af følgende:

1) Konvertering til varmepumpe skal ske fra oliekedel, gasfyr, biokedel eller elvarme.”

Spørgsmålet er som følger: Vil der kunne opnås tilskud til biokedler, som fyrer med fast brændsel i form af træ og eller træbriketter. Eller er det udenlukkende til tænkt som støtte til kedler, der fyrer med træpiller?

Venlig hilsen

Troels Skipper

Projekt- og Forretningsudvikler

Telefon +45 89322187

Mobil +45 24597668

Mail TRSK@ok.dk

Energistyrelsen

Center for Energieffektivisering

Att: Anna Noushin Thestrup

Sønderborg den 17. september 2020

Høringssvar ProjectZero, Sønderborg

Vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Tak for det fremsendte udkast, som vi har studeret med stor interesse.

Vi glæder os over, at Klimaaftalen nu udmøntes i konkrete tilskud til fremme af boligejernes investeringer i udfasning af fossile energikilder og styrket fokus på energieffektive og sunde helårsboliger.

Vedr. §13, så finder vi det positivt, at der oprettes en markedspris baseret pulje til tilskud. I tilskuddet bliver der stillet krav til at installation/fakturering skal udføres af en VE-montør eller installationsvirksomhed, som er godkendt efter VE-godkendelsesordningen. Dette krav vil styrke branchens kompetencer, men for at sikre boligejerne mere trygge løsninger, finder vi behov for, at de nævnte krav suppleres med krav om årlig efteruddannelse af svende der arbejder med energirenovering og tilskud - på tværs af alle fag. Dette kan være BR18 kursus, kommunikation, Lean og andre fagrelevante kurser, som kan bidrage til en styrket rådgivning og effektivitet i byggebranchen.

Vedr. §14, så er vi enige i, at skrotnings-ordningen bør fokusere på boliger/bygninger udenfor eksisterende eller besluttede fjernvarme-områder. Vi finder dog behov for, at kommunerne indenfor f.eks. en 6 måneders frist foretager et kritisk review af ikke implementerede fjernvarme-projektforslag, med henblik på at sikre at de besluttede/udlagte fjernvarme-områder, også i praksis bliver forsynet med fjernvarme.

Vedr. Energimærkning §17, finder vi det særdeles positivt, at energimærket nu får større fokus i renoveringsprocessen. Vi vurderer, at dette vil medvirke til at bl.a. BBR vil blive opdateret hos den enkelte boligejer. Vi savner dog en mere logisk og motiverende kobling mellem de nævnte tilskud og beregningsgrundlaget. Der vil med stor sandsynlighed komme mange spørgsmål fra boligejerne til energikonsulenten omkring tilskuddet. Spørgsmål, som ikke kan besvares præcist, før der forligger et energimærke. Dette kan bidrage til uønsket forvirring hos boligejerne.

I stedet foreslår vi, at tilskuddet til energimærket enten baseres på størrelsen af boligen eller også gives som et fast beløb på f.eks. 2.500 kr.

ProjectZero vil i Sønderborg-området sammen med kommunen og relevante aktører gennemføre nødvendige informationsaktiviteter med henblik på at maksimere effekten af den nye bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

ProjectZero

Peter Rathje

Adm. direktør

17. September 2020

Energistyrelsen

Høringssvar til udkast til Bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

ROCKWOOL A/S takker for muligheden for at give kommentarer til udkastet til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Overordnet finder vi det positivt, at der etableres tilskud til at reducere energiforbruget i bygninger, fordi det motiverer til at høste de rentable energibesparelser i bygninger, der er helt afgørende for en omkostningseffektiv grøn omstilling. Opvarmning af bygninger står fortsat for 30% af energiforbruget, og analyser fra SBI viser, at det kan reduceres med ca. 30% frem til 2050 ved efterlevelse af Bygningsreglementets energikravene ved renovering. SBI anslår, at der frem til 2050 skal investeres 727 mia. kr. i den basale renovering af bygningers klimaskærm. Ekstrainvesteringen i at efterleve Bygningsreglementets energikrav og opnåelsen af 30% reduktion i varmebehovet er ca. 40 mia. kr. Tilskudsordningen kan medvirke til at sikre de nødvendige investeringer.

Et af initiativerne fra Klimapartnerskabet for Byggeri og anlæg er netop at sikre en reduktion af energiforbruget til opvarmning på 10 % frem til 2030. Det vil reducere energiforbruget til varme med ca. 18 PJ og mindske CO₂-udledningen 560.000 ton. Samtidigt er der en række andre, vigtige gevinster: Det gør regningen for den grønne omstilling ca. 6. mia. kr. billigere frem til 2030, blandt andet som følge af et lavere ressourceforbrug og større effektivitet i energisystemet. Et lavere energiforbrug medfører færre investeringer i udbygning med vedvarende energi og gør dermed den grønne omstilling nemmere og hurtigere. Desuden nedbringer det forbruget af biomasse i fjernvarmeproduktionen med 760.000 tons, hvilket er et politisk ønske.

Som det også blev påpeget af Klimapartnerskabet, giver en indsats for energibesparelser i bygninger en hurtig effekt, da der er tale om velafprøvede og veldokumenterede løsninger, der kan igangsættes med det samme. Derfor er det også positivt, at der lægges op til, at tilskudsordningen starter i år.

Vigtigheden af dybe energirenoveringer

Hvis vi skal nå i mål med den grønne omstilling, er det helt afgørende, at der gennemføres dybe energirenoveringer i bygninger. Derfor er det fornuftigt, at tilskudssatserne inden for enkelte tiltag er vægtet, således at større energibesparelser giver en højere tilskudssats.

Positivt med konkrete tiltag

Det er ligeledes positivt, at tilskudsordningen fastsætter konkrete tiltag, som giver mulighed for tilskud i stedet for bygningsreglementets krav om rentabilitetsberegning. Efter vores vurderingen har dette krav ikke været fremmende for energiforbedringer, og bestemmelsen kan i vid

udstrækning anvendes som begrundelse for ikke at gennemføre de nødvendige energiforbedrende tiltag.

Hvis vi skal sikre gennemførelse af energibesparelser, er det helt afgørende, at det er let forståeligt for såvel bygningsejere som håndværkere, som erfaringsmæssigt i mange tilfælde fungerer som husejerens rådgiver omkring renoveringer og vedligeholdelse og dermed også beslutningen om at foretage energiforbedringer. De konkrete tiltag gør det enklere at overskue og beslutte.

Teknisk isolering bør med i grundlaget for tilskud til installationer

Der er et stort energisparepotentiale i at forhindre energitabet fra tekniske installationer og rørføringer. Derfor bør det sikres, at tilskuddet til tekniske installationer omfatter teknisk isolering.

Energimærkning af alle bygninger, der skal tildeles støtte fra puljen

Energimærket er et vigtigt redskab i den grønne omstilling, fordi det medvirker til at synliggøre bygningers energiforbrug og giver et overblik over potentialerne for energimæssige forbedringer. Både for den enkelte husejer som for samfundet generelt.

Derfor bør tilskudsordningens midler også understøtte, at langt flere bygninger bliver energimærket. Den seneste energianalyse fra Dansk Byggeri (2019) viste, at kun 34 % af alle parcelhuse er energimærket.

Det bør således også stilles krav om energimærke ved tilskud til installation af varmepumpe. Det er vigtigt at sikre, at bygningsejeren får overblik over muligheder for at gennemføre andre energiforbedringstiltag samtidigt med installationen af varmepumpe eller efterfølgende.

Undgå stop-go effekt

De vigtige energitiltag i bygninger, som tilskudsordningen skal understøtte, kræver investeringer, som de færreste bygningsejere beslutter fra den ene dag til den anden. Derfor er det afgørende, at der er sikkerhed for tilskuddet i en årrække. Det er ikke sikkert, at en pulje for 2020 kan nå at blive brugt. Det kunne også være tilfældet andre år, og det er vigtigt for den grønne omstilling, at midlerne stilles til rådighed i efterfølgende år, samt at evt. ubrugte midler til hhv. energitiltag på klimaskærm og tekniske installationer samt konvertering til varmepumper forbliver adskilt ved overførelse til næste år. Det er med til at give sikkerhed ift til at planlægge investeringer.

Venlig hilsen

ROCKWOOL A/S

Susanne Kuehn

Til: ens@ens.dk
Cc: ant@ens.dk ('Anna Noushin Thestrup'), msc@ens.dk ('Morten Stender Christensen')
Fra: (rudi.kragh@mail.dk)
Titel: Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse
Sendt: 16-09-2020 09:14
Bilag: image001.jpg; image006.jpg; image009.jpg; image011.jpg; image013.jpg; image018.jpg; Høringssvar - d. 7. maj - genfremsendt den 16.9..docx; 311011578 (1).pdf; 310039931 (2).pdf; 311386281 (2).pdf; 311057425 (2).pdf; 310019367 (2).pdf; 311058799 (2).pdf; 311230483 (2).pdf; 311386418 (2).pdf;

Til Energistyrelsen

Jeg indsendte d. 7.5.20 vedhæftede høringssvar til 1. udkast af bekendtgørelsen om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

I pkt. 2 i vedhæftede høringssvar påpeger jeg det problematiske i at anvende energimærker der er af ældre dato, som der lægges op til i udkastet til bekendtgørelsen.

Denne kritik vil jeg fastholde ved nu at fremsende nogle eksempler på energimærker der er lavet mellem oktober 2012 og 2019, altså indenfor den periode der er angivet i bekendtgørelsen. Rapporterne indeholder eksempler på faktuel forkerte oplysninger der har betydning for tilskudsmuligheden, anbefalinger vedr. varmesystemet er ude af trit med situationen i forhold til den grønne omstilling eller i forhold til hvad man sandsynligvis vil kunne søge om tilskud til.

Eksemplerne er kundeenhendelser jeg har modtaget i sommeren 2020, som alle udtrykkeligt har ytret ønske om en luft-vand-VP, og som pt. ligger i venteposition til den kommende tilskudsordning.
Alle eksemplerne på energimærkerne er hentet d.d. fra sparenergi.dk.

Dokumentnavn (vedhæftet)	Dato på energimærket	Nuværende varmesystem ifølge Energimærket	Anbefaling i energimærkerapporten	Kommentar til anbefalingen i forhold til udkast til bekendtgørelsen....
311011578	9. august 2013	Naturgas	<div>VARMEPUMPER Der er ingen varmepumpe i bygningen. (ikke foreslået da bygningen er tilsluttet fjernvarmenettet)</div>	<p>Ejendommen ligger i et natursområde.</p> <p>Ejendommen ligger på Thurø i Svendborg Kommune, hvor der ikke er fjernvarme – og heller er besluttet at der skal være fjernvarme. Energimærket er fra 2013 – og derfor stadig gyldigt.</p> <p>Husejer ønsker at få en varmepumpe, og venter nu på tilskud bliver aktive – men det kan han jo ikke få når der i energimærket er angivet at han ligger i et fjernvarmeområde ☹</p> <p>Svendborg Kommune har d. 15.9.20 bekræftet overfor mig at der ikke er besluttet plan for at lægge fjernvarme på Thurø.</p> <p>Svendborg Kommune henviser til dette link; https://drift.kortinfo.net/map.aspx?site=svendborg&page=kortopslag&loginToken=40ec0f48f61f49e0b4322d33d4232253&sso=0</p> <p>SPØRGSMÅL; Skal han nu have lavet en ny rapport der angiver at der (alligevel) ikke er fjernvarme på Thurø?</p> <p>Samtidig bør det vil fremgå at huset efter 1.1.21 kan blive koblet af natursgasnettet uden at skulle betale afkoblingsafgift m.m..</p>
310039931 (2)	15. maj 2013	Oliefyr	<div>Varmeanlæg Investering KEDLER Ejendommen opvarmes med 20 kW oliekedel. Kedel er installeret i 2008. Anlægget er et centralvarmeanlæg. Kedlen er en ny kondenserende oliekedel, isoleret og med kappe. Kedlen er forsynet med nyere oliebrænder. Der er integreret pumpe til cirkulation. Der er integreret varmvandsbeholder i kedlen.</div>	<p>Ejendommen ligger i det åbne land – udenfor naturgas- og fjernvarmeområder.</p> <p>Der er ingen anbefaling til at udskifte oliefyret.</p> <p>Oliefyret er d.d. ca. 12 år.</p> <p>Husejeren ønsker en luft-vand varmepumpe, men vil sandsynligvis ikke kunne søge tilskud med denne rapport.</p> <p>Skal han nu have lavet en ny rapport der anbefaler noget andet, samtidig med at denne rapport i forhold til udkastet til bekendtgørelsen fortsat er gyldig?</p>
311386281	3. juli 2019	Oliefyr	<div>Varmeanlæg Investering KEDLER Ejendommen opvarmes med olie. Kedlen er placeret i bryggers. Anlægget er et centralvarmeanlæg. Kedlen er en ældre kedelunit, med indbygget varmvandsbeholder, isoleret og med kappe. Der er integreret moderulerende pumpe til cirkulation. FORBEDRING Der installeres nyt pillefyr. Kedlen forsynes med tilstyring så der opnås en optimal forbrænding af raggasserne for den enkelte brændselenhed. Kedlen tilsluttes bygningens centralvarmesystem, og opvarmer både varmt brugsvand og bygningens almenne rumopvarmning. Installation af ny varmvandsbeholder. Det varme brugsvand produceres i en ny, præisoleret varmvandsbeholder.</div>	<p>Ejendommen ligger i det åbne land – udenfor naturgas- og fjernvarmeområder.</p> <p>Anbefalingen er at oliefyret udskiftes med et pillefyr.</p> <p>Husejer ønsker en luft-vand Varmepumpe.</p> <p>Der er mange husejere der ikke ønsker det besvær der er forbundet med pillefyr. Især ældre personer magter det ofte ikke.</p> <p>Med denne rapport kan husejer ikke ansøge om tilskud til luft-vand varmepumpe.</p> <p>Skal husejer nu investerer i en ny rapport der anbefaler noget andet?</p>
311057425	2. juni 2014	Oliefyr	<div>VARMEANLÆG Bygningens varmforsyning er olie. Bygningen h Der er ikke mulighed for tilslutning til fjernvarme cirkulation af centralvarmevandet. FORBEDRING VED RENOVERING Ny kondenserende oliekedel Er kedlen mere end 15 år gammel kan det være Moderne kedler udnytter energien mere effektiv</div>	<p>Ejendommen ligger i det åbne land – udenfor naturgas- og fjernvarmeområder.</p> <p>Anbefalingen er at oliefyret udskiftes med et kondenserende oliefyr</p> <p>Husejer ønsker en luft-vand Varmepumpe.</p> <p>Med denne rapport kan husejer ikke ansøge om tilskud til luft-vand varmepumpe.</p> <p>Skal husejer nu investerer i en ny rapport der anbefaler noget andet?</p>
310019367 311058799 311230483	7. januar 2013 11. juni 2014 24. februar 2017	Træpiller Træpiller træpiller	<p>Billedet herunder er fra rapport #311230483</p> <div>Varmeanlæg KEDLER Ejendommen opvarmes med træpiller. Kedlen er af mærket BioMax CTD 4001 og er installeret i fyrrummet. Anlægget er et centralvarmeanlæg. Kedlen er en kompakt solokedel med akkumuleringskøle og automatisk fyring. Der er ikke integreret varmvandsbeholder i kedlen. OVNE Der er supplerende varmforsyning i form af en brændeovn. Brændeovnen er placeret i stuen. Varmekilden indgår ikke i beregning af energiforbruget, i henhold til Energistyrelsens beregningsregler. VARMEPUMPER Der er ingen varmepumpe i bygningen. Der stilles ikke forslag om etablering, idet det er fundet urentabelt.</div>	<p>De tre eksempler på ejendomme ligger alle i det åbne land – udenfor naturgas- og fjernvarmeområder.</p> <p>Der er ingen anbefaling om udskiftning af træpille kedlen. Det er generelt ikke angivet hvor gamle kedlerne var, da rapporten blev lavet.</p> <p>Husejerne ønsker luft-vand Varmepumper, også selvom det er dyrere.</p> <p>Der er mange husejere der ikke ønsker det besvær der er forbundet med pillefyr. Især ældre personer magter det ofte ikke.</p> <p>Med disse rapporter kan husejerne ikke ansøge om tilskud til luft-vand varmepumpe.</p> <p>Skal husejerne nu investerer i nye rapporter der anbefaler dette?</p>

311386418	3. juli 2019	træpiller	<div><div><div><div><div><div></div><div>Varmeanlæg</div></div></div><div><div><div></div><div>KEDLER</div></div><div>Ejendommen opvarmes via kedel, hvor der anvendes træpiller som brændsel. Kedlen er placeret i udløge. Kedlen er en gammel uisoleret støbejernskedel 1970. Der er påbygget relativt nyere stokeranlæg for træpiller med automatisk styring. Stokeranlægget er fabrikat PelIX og jf. ejer fra 2006. Der er stort tab i denne kedeltype og tabet kommer ikke den opvarmede bygning til gode.</div><div><div><div></div><div>FORBEDRING</div></div><div>Der installeres nyt pillefyr. Kedlen forsynes med iltstyring så der opnås en optimal forbrænding af røggasserne for den enkelte brændselsenhed. Kedlen tilsluttes til en udløge.</div></div></div></div></div></div>	<p>Ejendommen ligger i det åbne land – udenfor naturgas- og fjernvarmeområder.</p> <p>Det anbefales at eksisterende pillefyr udskiftes med et nyt pillefyr.</p> <p>Husejerne ønsker luft-vand Varmepumper, også selvom det er dyrere.</p> <p>Der er mange husejere der ikke ønsker det besvær der er forbundet med pillefyr. Især ældre personer magter det ofte ikke.</p> <p>Med denne rapport kan husejerne ikke ansøge om tilskud til luft-vand varmepumpe.</p> <p>Skal husejer nu investere i en ny rapport der anbefaler dette?</p>

Høringssvar vedr. bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Det er et vigtigt dokument om fremme af energibesparelser i helårshuse og konverteringer af varmesystemer i samme, i fremme af 70%-målet for co2-reduktion i 2030 i forhold til 1990-året.

1)

Bekendtgørelsen tager afsæt i at konvertere til varmepumper fra oliekedler, gasfyr, biokedler og elvarme (§4 stk 2 og §5, stk 2.1). Det præciseres yderligere (§5, stk 2.2), at ovennævnte gælder udenfor eksisterende fjernvarmeområder.

Det giver god mening at man ikke anbefaler individuelle varmepumper i et fjernvarmeområde – det vil kunne undergrave udrulningen af fjernvarme.

Samtidig er det kun private bygningsejere eller virksomheder og lign. som ejer bygninger der kan få tilskud (§1 stk 2).

ANBEFALING

- 1) I et nuværende gasområde der omlægges til fjernvarme, bør der indføres tilskud til at konvertere fra naturgas til fjernvarme. Dette er, hvor det energitætheds-mæssigt er muligt, en effektiv måde til at tilbagerulle naturgas til helårsboligopvarmning.
- 2) I udrulningen af fjernvarme, som både bidrager til at indfange oliefyr og gaskedler (samt nogle biokedler og elvarme-huse), og derved får udrullet den kollektive forsyning, som er andelsejet – bør husejeren af det privatejede helårshus kunne søge tilskud til at få fjernet sit nuværende varmesystem.

2)

Måden man dokumenterer eksisterende energiforhold på, er ved aktivt at anvende energimærker nyere end efter 1. oktober 2012, hvor der i mellemprioriteten ikke er foretaget væsentlige ændringer (§6). Det syntes som en god metode, at en uvildig energikonsulent gennemgår huset og udarbejder en anbefalingsliste.

Dette rejser dog en række spørgsmål, for de ældste energimærker, som tidsmæssigt fortsat er gyldige i forhold til hushandler, indeholder tit og ofte anbefalinger som tiden er løbet fra – og til priser der ikke svarer til de aktuelle markedspriser.

De ældste energimærker i fx bogstavskategorierne E, F og G kan indeholde anbefalinger om installation af oliefyr, gaskedler og biomasse – på trods af at dette netop er noget som denne bekendtgørelse ønsker at udfase til fordel for varmepumper.

Det er tydeligt at se at i de ældste energimærker er der oftere anbefaling på at erstatte et ældre oliefyr med et nyt oliefyr end der er i de nye energimærker.

I de ældste energimærker står der ofte, at det ikke er rentabelt at installere varmepumpe i de konkrete cases, hvorfor alternativerne som oliefyr og biomasse (udenfor gasområder) og naturgas (i gasområderne) anbefales.

De ældste energimærker opererer dels med datidens indkøbspriser og tager ikke hensyn til fx de tilskudsordninger Energistyrelsen efterfølgende har introduceret med fx varmepumper på abonnement, som giver en anden startinvestering. Den reduceret el-afgift ved varmepumpen indgår heller ikke i de ældste energimærkerapporter.

ANBEFALING

De ældste energimærker bør med tilskud gennem genberegnes, og anbefalingerne og beregningsgrundlaget bør svare til det man opererer med i nye energimærker.

Mvh

Rudi Rusfort Kragh

Krovej 15

5762 Vester Skerninge

51 78 95 92

Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
Att.: ens@ens.dk
med kopi til: ant@ens.dk og msc@ens.dk

16. september 2020

Høringssvar til bekendtgørelsesudkast vedrørende tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Rådet for Grøn Omstilling takker for at have fået lejlighed til at kommentere ovennævnte bekendtgørelsesudkast.

Bekendtgørelsesudkastet ændrer blandt andet den eksisterende bekendtgørelse på følgende områder:

1. Målretning af midler: For at sikre CO₂-reduktioner, vil 60 pct. af den samlede pulje målrettes tiltag, som indebærer konvertering fra olie-, gas- og biokedler, samt elvarme til varmepumper eller konverteringer til varmepumper sammen med energieffektiviseringstiltag uden for områder besluttet udlagt til fjernvarme.
2. Optagelse af flere støtteberettigede tiltag: Tilskudsordningens positivliste vil udvides med tilskud til vinduer, varmegenvinding og konvertering til vandbårent rumvarmeanlæg.
3. Justeret model for tildeling af tilskud: Konkurrencemodellen for tildeling af tilskud i den gældende bekendtgørelse (flest mulige besparelser pr. m²) erstattes med en ansøgningsmodel, hvor ansøgninger behandles i den rækkefølge, som de modtages efter de regler, der gælder på ansøgningstidspunktet.
4. Justeret model for udmåling af tilskud til energiforbedringsprojekter: Tilskud til energiforbedringsprojekter vil udmåles på grundlag af tilskudssatser for de enkelte tiltag, som fastsættes i et nyt bilag til bekendtgørelsen, hvor tilskudssatserne er beregnet med udgangspunkt i markedspriser for de enkelte tiltag, således at tilskuddet udgør op til 30 pct. heraf, og hvor tilskudssatserne for enkelte tiltag vægtes, således at større energibesparelser vil give en højere tilskudssats.

Vi har følgende kommentarer til de overnævnte punkter:

Ad 1. Målretningen af midler.

Det er uheldigt, at der sker en opdeling af puljen således at 60% reserveres tilskud til tiltag, der omfatter omlægning af varmeforsyning bort fra fossile brændsler. Det vil betyde, at færre midler ydes til energibesparelser. Rådet har den opfattelse, at energibesparelser udgør en væsentlig forudsætning for realisering af den overordnede klimamålsætning, og at energibesparelser bør gennemføres uanset forsyningsformen.

Derudover skal det fremhæves, at ud over denne pulje er afsat betydelige beløb til omlægningen af forsyningen. En del af disse er udmøntet via skrotningsordningen, og der er derudover afsat ca. 4 mia. kr. fra 2021 til 2030 til udfasning af olie- og gasfyr, herunder afkobling fra naturgasnettet og udrulning af fjernvarme. Det er Rådets opfattelse, at indsatsen til omlægningen af forsyningen bør ses under ét med henblik på at sikre den mest hensigtsmæssige udnyttelse af de afsatte midler i stedet for at dele indsatsen på flere puljer.

Vores principielle holdning er derfor, at der ikke bør ydes støtte til varmepumper fra denne pulje. Vi erkender dog, at det fremgår af klimaaftalen, at en del af puljen skal benyttes til dette formål. På denne baggrund foreslår vi, at tilskud til varmepumper indskrænkes til omlægning af oliefyr, og ikke til omlægning af gasfyr, da dette kan undergrave markedsgrundlaget for fjernvarme i de områder, hvor det er fordelagtigt at udvide fjernvarmen til erstatning af naturgas.

Ad 2 tilskud til vinduer mv.

Rådet støtter at der gives mulighed for varmegenvinding og konvertering til vandbårent rumvarmeanlæg. Men vi mener ikke, at der bør ydes tilskud til vinduer mv. Dette skyldes, at vinduer under alle omstændigheder - uanset ydelsen af tilskud - ved nedslidning udskiftes til nye, energieffektive vinduer, der opfylder komponentkravene i Bygningsreglementet. Tilskud til vinduer vil derfor ikke på den lange bane bidrage til fremme af energibesparelser. Additionaliteten ved ydelse af tilskud til vinduer vil derfor være meget lille.

Ad 3. Justeret model for tildeling af tilskud.

Rådet støtter at konkurrencemodellen for prioriteringen af tilskud er erstattet af et først-til-mølle-princip for ydelse af tilskud. Dette vil betyde, at ansøgerne får en hurtigere reaktion på ydelsen af tilskud, hvilket er en forenkling, som vil bidrage til at flere bygningsejere tilskyndes til at søge tilskud.

Ad 4 Justeret model for fastsættelsen af tilskud

Den tidligere øvre grænse for ydelsen af tilskud på 7 øre per kWh sparet energi erstattes med faste beløb svarende til ca. 30% i forhold omkostningen. Rådet støtter denne ændring, fordi det giver større gennemsigtighed om hvilke tilskud kan opnås. Samtidigt er det vores vurdering, at ændringen også betyder, at der ydes et større tilskud til energibesparelser, hvilket vi også finder er positivt.

Derudover har vi følgende kommentarer til bekendtgørelsen.

Tilskud til varmepumper er for stort.

Der ydes efter bekendtgørelsen tilskud til varmepumper på mellem 28 – 45.000 kr. Det er efter vores opfattelse alt for meget. Dette skal ses i forhold til at elvarmeafgiften ved brug af varmepumper er reduceret til et meget lavt niveau. Dette betyder, at omlægningen til varmepumper bliver meget dyr for statskassen, og at der vil kunne opnås mere grøn omstilling for pegene på anden måde. Efter vores opfattelse kan denne omstilling gennemføres langt billigere, hvis den planlægges i sammenhæng med udfasningen af naturgasnettene, udvidelse af fjernvarmenettene og omlægningen af

fjernvarmen til varmepumper mv. Instrumenterne til sikring af dette bør være den kommunale varmeplanlægning, mulighed for udstedelse af forbud mod oliefyr, målrettet ydelse af tilskud mv. Rammerne for denne indsats bør fastsættes i forbindelse med udmøntningen af de ca. 4. mia. kr., som er afsat til formålet i klimaaftalen.

Krav ved ydelse af tilskud til varmepumper.

Rådet foreslår, at det gøres til et krav ved ydelse af tilskud til varmepumper, at installatøren følger DS1150. Det er en standard for installation af varmepumper, som udgives af dansk standard, og som har til formål at sikre at energieffektiviteten af varmepumpen er så høj som muligt. Udarbejdelsen af standarden er finansieret af Energistyrelsen. Ved at gøre det til et krav, at den skal følges for opnåelse af tilskud, kan Energistyrelsen også bidrage til udbredelsen af standarden.

Vi vedlægger endvidere vores høringssvar til den eksisterende bekendtgørelse, der uddyber dette høringssvar på en række punkter.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling

Energistyrelsen
Center for Energieffektivisering
Att.: ens@ens.dk
med kopi til: ant@ens.dk og msc@ens.dk

11. maj 2020

Høringssvar til bekendtgørelsesudkast vedrørende tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Rådet for Grøn Omstilling takker for at have fået lejlighed til at kommentere ovennævnte bekendtgørelsesudkast.

I det følgende redegøres først for vores overordnede kommentarer til bekendtgørelsesudkastet. Derefter redegøres for vores mere detaljerede kommentarer til de enkelte paragraffer.

Overordnede kommentarer

Bekendtgørelsesudkastet er ikke tilpasset den aktuelle situation efter udbruddet af Corona-pandemien, som har medført en nedbremsning af økonomien. Vi forudser, at der fremover vil være behov for særlige indsatser til at sætte gang i økonomien og bekæmpe arbejdsløshed. Det er vores opfattelse, at denne situation bør bruges som en anledning til at sætte mere gang i den grønne omstilling. Der er derfor behov for ordninger, der er attraktive for bygningsejerne og dermed kan tilskynde dem til at gennemføre omfattende renoveringer af deres bygninger. I denne sammenhæng kan vi henvise til Klimarådet, der har fremhævet, at energirenoveringer af bygninger bør fremmes som led i genopretningen af økonomien efter Corona-pandemien.

Bekendtgørelsen lever ikke op til dette, idet den er meget restriktiv i forhold til dels hvilke tiltag, der kan ydes støtte til, og dels hvor meget, der kan ydes i støtte. Derudover indeholder bekendtgørelsen en række barrierer for ydelsen af tilskud, som kan virke afskrækkende for bygningsejer. Det kan resultere i, at mulighederne for at opnå støtte ikke udnyttes. Vi baserer dette på følgende:

Der ydes kun støtte til et *begrænset antal forskellige besparelsetiltag*, nemlig isolering af ydervægge, tag, loft og terrændæk samt varmepumper og balanceret ventilation. Denne liste bør udvides til at omfatte flere tiltag. Herunder bør der kunne ydes tilskud til energieffektive vinduer og døre. Derudover er det en alvorlig mangel, at der ikke ydes tilskud til anlæg til effektiv styring af bygningsdriften, herunder intelligent, databaseret styring af energiforsyning og indeklima i bygninger. Dette forekommer uforståeligt i lyset af, at i bekendtgørelsesudkastet om tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder netop ydes støtte til sådanne tiltag.

Det er endvidere en mangel, at der ikke ydes tilskud til tiltag i den enkelte bygning, der kan bidrage til effektivisering af det samlede forsyningssystem som fx lavtemperaturvarme. Det er efter vores opfattelse nødvendigt at betragte bygninger som et led i det samlede forsyningssystem, hvorfor det er for snævert at betragte bygninger isoleret fra forsyningssystemet, sådan som det gøres i bekendtgørelsen.

Tilskuddet vil i mange tilfælde *være ret lille i forhold til de samlede investeringer*, som bygningsejeren skal afholde. Vi frygter derfor, at mange bygningsejere – i lyset af de administrative barrierer i forhold til

opnåelse af tilskud – vil beslutte ikke at udnytte ordningen til at gennemføre energibesparelser. Vi baserer dette på at tilskuddet udgør et beløb svarende til 7 øre/kWh/år i tiltagets levetid i forhold til den beregnede energibesparelse ved tiltaget. Rådet har ikke været i stand til at analysere i detaljer, hvad dette betyder, men vi frygter, at dette i mange tilfælde vil føre til, at tilskuddet i mange tilfælde kun vil udgøre en meget lille andel af de samlede omkostninger for bygningsejeren, og derfor ikke være attraktivt for bygningsejeren. I øvrigt er afskæringen af tilskuddet ved 7 øre/kWh ikke begrundet.

Kravet om, at der foreligger et *gyldigt energimærke kan virke afskrækkende for bygningsejerne*. Der er mange bygninger, der ikke har et energimærke, hvilket betyder, at de ikke kan vurdere hvor meget, de kan opnå i tilskud. Hvis disse bygningsejere, skal afholde omkostninger til et energimærke, inden de overhovedet kan få et overblik over, hvor meget de kan opnå i tilskud, kan dette afholde dem fra at udnytte ordningen.

Sammenfattende er det vores opfattelse, at bekendtgørelsesudkastet ikke er tilpasset den aktuelle situation, og vi anbefaler derfor, at den revideres med henblik på at gøre det mere tiltrækkende for bygningsejere at gennemføre energibesparelser i deres bygninger.

Der kan ifølge bekendtgørelsen ydes tilskud til varmepumper, som i de fleste tilfælde vil være betydeligt større end det, der kan ydes til efterisolering af klimaskærm. Dette kan fungere som tilskyndelse til at installere varmepumper i dårligt isolerede bygninger, hvilket er u hensigtsmæssigt, fordi det reducerer incitamentet til forbedring af klimaskærmen efterfølgende. Vi foreslår derfor, at der kun ydes tilskud til varmepumper i bygninger, hvor klimaskærmen lever op til et givet energimæssigt niveau og/eller, at der gennemføres energibesparelser i tilknytning til installation af varmepumpen.

Kommentarer til de enkelte paragraffer.

Ad § 4 og 5

Vi støtter, at bekendtgørelsen indeholder regler, der sikrer, at der kun ydes tilskud, hvis det fulde besparelspotentiale ved de enkelte energibesparestiltag udnyttes fuldt ud. Men det er – som nævnt – vores opfattelse, at listen over tiltag, der kan ydes støtte til, er for snæver. Der burde også fx være mulighed for at yde støtte til:

- intelligent styring af energiforbruget, herunder databaseret energi- og indeklimastyring,
- effektivisering af varme- og energifordelingssystemerne i bygningen, herunder bl.a. lavtemperaturvarme,
- visse energieffektive vinduer, døre og visse andre installationer og bygningskomponenter

Derudover bør der være krav om, at der kun ydes tilskud til varmepumper, hvis potentialet for effektivisering af klimaskærmen er udnyttet. Dette kan fx gøres ved at indføre krav om, at der kun kan ydes tilskud til varmepumper, hvis bygningens klimaskærm lever op til et givet niveau, som evt. kan gøres afhængigt af opførselsåret, eller hvis der samtidigt gennemføres efterisolering af klimaskærmen.

Endvidere foreslås det, at der som betingelse for opnåelse af tilskud benyttes en VE-godkendt installatør. Endelig foreslås det, at det præciseres i denne eller en anden paragraf, at der kun kan ydes tilskud til arbejder, der er udført af momsregistrerede virksomheder for at forhindre udførelsen af sort arbejde.

Ad § 6 og 7

Det er vores opfattelse, at kravet om at der altid skal foreligge et energimærke ved ansøgning om tilskud, kan virke afskrækkende for de bygningsejere, der ikke har et energimærke i forvejen, bl.a. fordi omkostningerne til udarbejdelse af energimærket i mange tilfælde vil være sammenlignelige med det tilskud, der kan opnås.

Vi har bemærket, at der kan ydes tilskud til energimærket, men det er uklart, om der støtten også ydes såfremt energimærket viser, at vilkårene for tilskud ikke er opfyldt, eller at et givet tilskud vil være så lille, at det ikke giver bygningsejeren en tilskyndelse til at gennemføre energibesparelsen. Det skal i denne sammenhæng understreges, at vilkårene for ydelse af tilskud, som fremgår i af §7 er svære at forstå, og vi forslår, at formuleringen forenkles.

Ad § 8

Vi forstår paragraffen således, at der ikke kan ydes støtte til energibesparelser i almene boliger, hvis der også ydes støtte af Landsbyggefonden. Vi støtter dette princip, specielt efter at der er indgået politisk aftale om fremskyndelsen af renoveringsprojekter i den almene sektor med støtte fra Landsbyggefonden. Hvis dette ikke er tilfældet, foreslår vi at det præciseres, at der ikke kan ydes tilskud efter bekendtgørelsen, hvis der også ydes støtte fra Landsbyggefonden.

Ad §§ 13 – 16

Vi foreslår, at det præciseres i bekendtgørelsen at beregningen af tilskud gennemføres på grundlag af energimærkningen eller på grundlag af oplysninger, som tilvejebringes af bygningsejeren. I fald der benyttes en kombination af oplysninger fra energimærkningen og fra bygningsejeren, bør dette også fremgå. Det ses af bilag 1, at energimærkningen benyttes i beregningen af energibesparelsen til fastsættelse af de energimæssige karakteristika før gennemførelsen af besparelsen. Det synes vi er fornuftigt for at sikre, at der er et sikkert grundlag for beregningen. Men det bør fremgå mere klart for at sikre gennemsigtighed for ansøgerne.

Ad bilag 1, 2.2. Beregning af energibesparelser fra energibesparelsetiltag vedrørende bygningens forsyning omfattende konvertering til varmepumpe, jf. § 16, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår, at der ved beregningen af energibesparelsen ved varmepumper tages udgangspunkt i, at den eksisterende varmforsyning har en urealistisk høj virkningsgrad, hvilket reducerer energibesparelsen ved installation af varmepumpen.

For en bygning, der forsynes med oliefyr, skal det således lægges til grund, at oliefyret har en virkningsgrad på 92% selv om, at mange ældre oliefyr har en langt lavere virkningsgrad. Resultatet er, at den beregnede besparelse bliver lavere, og dermed bliver tilskuddet også lavere.

Der savnes en begrundelse for dette valg. Efter vores opfattelse bør der anvendes en realistisk virkningsgrad.

Dette vil umiddelbart forstærke ubalancen mellem tilskud til varmepumpe i forhold til tilskud til forbedring af klimaskærmen og andre besparelser, der reducerer varmebehovet i bygningen, som er omtalt ovenfor. Denne ubalance bør efter vores opfattelse adresseres ved at kræve, at klimaskærm lever op til et givet niveau, inden der kan ydes tilskud til varmepumper og ikke ved reducere tilskuddet til varmepumper.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling

Energistyrelsen

ens@ens.dk

ant@ens.dk

msc@ens.dk

Att: Anna Noushin Thestrup

Vedrørende journalnummer 2020-9600

Dato:
Svinninge
17. september 2020

Din ref.:
2020-9600

Vores reference:
20200917 Høringssvar

SEAS-NVE Strømmen A/S høringssvar udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

SEAS-NVE Strømmen A/S takker for muligheden for at afgive høringssvar til nævnte udkast.

Udkastet giver anledning til følgende bemærkninger:

Ad § 6, stk. 1 Ansøgning om tilsagn om tilskud skal indsendes via den ansøgningsportal, som tilgængeliggøres på Energistyrelsens hjemmeside.

Vi skal gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at Energistyrelsen kommunikerer dette ud i så god tid som muligt til alle relevante parter, herunder energiselskaberne, så selskaberne kan henvise kunderne dertil ift. processen om ansøgning mv.

Ad § 13, stk. 1, 4) Installationen af varmepumpen skal udføres og faktureres af en VE-montør- eller installatørvirksomhed, der er godkendt efter VE-godkendelsesordningen til henholdsvis montering og installation af varmepumper, jf. bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder der monterer små vedvarende energianlæg.

Mens vi til fulde forstår hensynet bag et kvalifikationskrav til installatøren, er vi dog bekymrede for, at det foreslåede krav vil begrænse antallet af installatører væsentligt. Tilskuddet størrelse taget i betragtning, er der risiko for, at der kan opstå flaskehalse, hvis antallet af godkendte installatører ikke udvides. En flaskehals kan medføre, at der ikke vil blive installeret lige så mange varmepumper med tilskud, som det var hensigten.

For at dæmme op for flaskehalse anbefaler vi, at kvalifikationskravet gøres bredere og mere generisk. På den måde vil den kunne rumme f.eks. Kølebranchens Miljøordning, KMO jf. www.kmo.dk, der har væsentligt flere godkendte installatører at vælge imellem end forslagets ordning.

Side:
2/2

Vi uddyber gerne vores kommentarer evt. ved et møde.

Venlig hilsen

Christine Ravnholt Hartmann
Energipolitisk chefkonsulent

Til
Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Dato: 16. september 2020
Ref: SST
Enhed: SEP - Sønderjylland

Mail: ant@ens.dk

Til Anna Noushin Thestrup

SEP Sønderjyllands høringssvar vedrørende Bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse – J.nr. 2020-9600.

SEP Sønderjylland vil på vegne af Aabenraa og Tønder kommuner indgive høringssvar på nævnte bekendtgørelse med frist 17. september 2020.

Baggrund for høringssvar

Med klimaaftalen for energi og industri fra 22. juni lægges der op til en markant og hurtig omstilling af fossilt baseret varmforsyning, både individuelt og i kollektivt forsynede områder. Det finder SEP Sønderjylland sekretariatet positivt og anerkender fuldt intentionen med aftalen.

Vi finder dog, at den delvise implementering og en række forhold i både nærværende bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse ("bygningsspuljen") og Bkg. om tilskud til individuelle varmepumper ved skrotning af olie- eller gasfyr ("skrotningsordningen") er problematiske for kommunernes mulighed for at gennemføre en hensigtsmæssig planlægning. Der er risiko for at et mindre antal individuelle varmepumper med statsstøtte kan underminere de kollektive løsninger hvor dette ud fra en samlet, lokalt funderet, samfundsøkonomisk vurdering vil kunne være en bedre løsning på lang sigt.

Hovedsynspunkt

Kombinationen af Bygningsspuljen og Skrotningsordningen, med det kommende tilskud til kollektivt baserede opvarmningsformer, bør tænkes bedre sammen end der lægges op til. Bekendtgørelserne tager ikke højde for at konvertering af blot 10-15% individuelle varmepumper i eksisterende individuelt forsynede gasområder, effektivt vil kunne underminere muligheden for en samlet konvertering til fjernvarme eller andre kollektive løsninger fx termonet/kold fjernvarme.

Det er således et problem at:

- støtteordningen til individuelle varmepumper implementeres før støtteordningerne til konvertering til fjernvarme implementeres
- kommunerne ikke får tid til at gennemføre lokalt forankret varmeplanlægning, til afklaring af hvilke områder der bør forsynes med fjernvarme eller varianter heraf
- kommunerne i mangel af muligheden for at kunne meddele tilslutningspligt til fjernvarme, ikke længere kan styre planlægningen, med risiko for at de samfundsøkonomiske bedste løsninger, hvor disse måtte bestå af fjernvarme eller tilsvarende, ikke kan realiseres

- Skrotningsordningen også lægges op til at gælde i de kollektivt forsynede gasområder i strid med energiaftalen fra juni 2018

SEP Sønderjyllands anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler sekretariatet følgende:

- Bekendtgørelserne tilpasses så de i højere grad støtter op om og giver tid til kommunernes varmeplanlægning samt godkende de nødvendige projektforslag for at kunne være omfattet af formuleringen "besluttet udlagt fjernvarmeområde", som mulighed for at afvise installation af individuelle varmepumper"
- Der skal også være mulighed for at give kommuner tid til at aflyse eventuelle fjernvarme udlagte områder i eksisterende varmeplaner, som i mellemtiden har skiftet relevans og ikke længere ønskes udlagt til fjernvarme for at borgerne i disse områder vil kunne søge skrotningsordningen
- Bekendtgørelserne implementeres i en rækkefølge, der giver kommunerne den nødvendige tid til at gennemføre varmeplanlægning, så de samfundsøkonomisk optimale løsninger kan findes i samarbejde og dialog med de lokale forsyningsselskaber
- Tilskud til individuelle varmepumper i gasforsynede områder implementeres først samtidig med eller efter at tilskudsordningen til kollektiv forsyning implementeres, og herunder implementering af ophævelse af kraftvarmekravet for forsyninger over 500 TJ og afskaffelsen af sammenligningen med fossile alternativer i projektbekendtgørelsen jf. tidligere politiske aftaler.
- Kommunerne gives mulighed for at prioritere kollektive løsninger ved gen-indførelse af tilslutningspligten til fjernvarme,
- Skrotningsordningen tilrettes i overensstemmelse med energiaftalen fra juni 2018, hvorved støtte til energieffektiviseringer, herunder individuelle varmepumper ikke kan gives i kollektivt forsynede gasområder, eventuelt i en tidsbegrænset periode indtil der er taget stilling til gasområdets fremtid.

Endelig bør det sikres, at incitamenter til individuelle løsninger og kollektive løsninger er på samme niveau på tværs af de forskellige støtteordninger.

SEP Sønderjylland

SEP Sønderjylland er et fælles sekretariat for strategisk energiplanlægning for de 4 sønderjyske kommuner Haderslev, Aabenraa, Tønder og Sønderborg. Sekretariatet er desuden støttet af Syd Energifonden, og har blandt andet til formål at arbejde for den langsigtede udvikling for fremtidens fjernvarme i Sønderjylland og kommunernes planlægning på energiområdet i bred forstand. SEP Sønderjylland kommunerne er på forskellige niveauer i gang med at opdatere gældende varmeplaner, men ingen af dem vil kunne være klar før tidligst medio 2021, flere betydeligt senere.

Søren Schmidt Thomsen
Sekretariatsleder
SEP Sønderjylland
Storegade 30, 1. sal, 6200 Aabenraa

Til Energistyrelsen

Til ens@ens.dk med kopi til ant@ens.dk og msc@ens.dk

d. 17. september 2020

Høringsvar til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Resumé: Udkastet til den nye bekendtgørelse indeholder flere lovende elementer. I særlig grad er det vigtigt, at der i de midlerne målrettede konverteringstiltag til varmepumpeinstallationer afsættes penge til både varmepumpekonverteringer og energieffektiviseringstiltag - og at installationen af varmepumper og energirenoveringer altid anses som et samspil, så man sikres helhedsorienterede løsninger. Desværre er det utilstrækkeligt, at der i høringsbrevet lægges op til, at tilsagn om tilskud til konvertering til varmepumpe ikke betinges af, at der udarbejdes energimærkning for bygningen. Endelig er det vigtigt, at ansøgningsprocessen bliver letforståelig og smidig, samt at boligejere får tilstrækkelig information om hvordan og til hvad, der kan søges tilskud.

Høringssvar: SYNERGI vil gerne takke for muligheden for at afgive et høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

SYNERGI konstaterer, at bekendtgørelsen om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger i helårsbeboelse har fået revideret sin ramme, så der nu også gives tilskud til reduktioner i anvendelsen af fossile brændsler.

SYNERGI mener, at varmepumper er et vigtigt bidrag til den grønne omstilling, men varmepumper fungerer bedst, når de installeres i bygninger, der holder på varmen og udnytter energien effektivt. Det handler om at sikre de rette synergier, der tager udgangspunkt i den enkelte husstands behov uanset om det er klimaskærmsforbedringer, tekniske installationsudskiftninger eller varmepumpeinstallationer. Det må og skal være udgangspunktet for tilskudspuljen. En ambitiøs energispareindsats i bygninger er en velafprøvet og veldokumenteret grøn løsning med en hurtig og markant effekt, der kan igangsættes nu og her.

SYNERGI vil understrege, at energieffektiviseringer af den danske bygningsmasse bør prioriteres så højt som muligt i fordelingen af puljens midler, og gerne får en endnu højere prioritet end i dag - også på et mere overordnet plan mht. at sikre en samfundsøkonomisk rentabel grøn omstilling. Hvis Danmark ikke investerer tilstrækkeligt i energieffektivitet, kan den grønne omstilling blive 120-160 mia.

kr. dyrere frem mod 2050 (Ea Energianalyse 2019). Dertil viser en rapport, som Ea Energianalyse (2020) har udarbejdet for Danfoss, at investeringer kan halvere milliard-meromkostninger frem mod 2030. Samtidig leverer energibesparelser i bygningsmassen et nødvendigt bidrag, hvis Danmark ska opfylde sin europæiske energispareforpligtigelse, der fordrer en reduktion af det endelige energiforbrug på 0,8 pct. årligt. Danmark skal gå forrest i EU's klimakamp, og det kræver, at vi lever op til vores energispareforpligtigelse og indsender en ambitiøs renoveringsstrategi.

Energisparetiltag skal tage afsæt i behovet for energiforbedring af den enkelte bygning:

SYNERGI konstaterer, at 60 pct. af midlerne målrettet varmepumpeinstallationer. Det er imidlertid vigtigt fortsat at se på potentialet for energiforbedringer i et helhedsperspektiv i de enkelte bygninger, og derfor er det afgørende, at de resterende 40 pct. målrettes energispareindsatser mht. klimaskærm og tekniske installationer. I samme forbindelse finder SYNERGI det meget positivt, at der i forbindelse med de 60 pct., som er målrettet konverteringstiltag til varmepumpeinstallationer, er afsat penge til både varmepumpekonverteringer og energieffektiviseringstiltag. Dette er væsentligt, for det må og skal være udgangspunktet for tilskudspuljen, at der fokuseres på den individuelle bygning.

Helt nye tal fra Ea Energianalyse viser, at koordination af investeringer i renoveringer og varmepumper bør tilstræbes, idet varmebesparelser muliggør besparelser på investeringer i og drift af varmepumpen. Alt andet lige giver varmepumper størst effekt, når de installeres på energieffektive bygninger.

Tilskud til konvertering til varmepumpe skal betinges af en energimærkning: SYNERGI finder det utilstrækkeligt og uambitiøst, at der i høringsbrevet lægges op til, at "Tilsagn om tilskud til konvertering til varmepumpe vil ikke længere være betinget af, at der er udarbejdet energimærkning for bygningen." Det underminerer energimærkets styrke og dets udbredelse. Det betyder også, at boligejeren ikke får tilstrækkelig oplysning omkring andre gode energisparetiltag i boligen.

Energimærket er den bedste måde at udbrede viden om energispareprojekter for den enkelte bygningsejer, og derfor er det en vigtig opgave at styrke og udbrede energimærket på tværs af landet. Hertil skal indeklimaparametre medtages i energimærket, fordi det er en tungtvejende motivationsfaktor for energirenoveringer. Dermed er der rig mulighed for, at de danske boligejere kan slå flere fluer med ét smæk ved at energirenovere deres hjem: der både skaber bedre indeklima, bidrager til mindre CO₂-udledning, og som ovenikøbet betaler sig selv hjem igen gennem energibesparelser.

Afkoblingen af energimærkningen fra tilskudsordningen fjerner fokus fra helhedsorienterede løsninger, og det medfører, at bygningsejeren ikke får et samlet overblik over energisparetiltag, hvis der alene gives tilskud til en varmepumpeinstallation uden, at resten af bygningen gennemgås ved samme lejlighed. Bekendtgørelsen giver i forvejen mulighed for at give et tilskud til energimærkning af bygninger. SYNERGI foreslår derfor, at tilskud til varmepumpe ikke medfører ændringer i dokumentationskrav ift. energimærkning, så vi styrker energimærket og medtager alle gode energisparetiltag.

Tekniske installationer såsom cirkulationspumper og intelligent styring skal være en del af positivlisten: SYNERGI forstår, at Energistyrelsen har sat en minimumstilskudsgrænse på 5.000 kr. af administrative hensyn, men vi opfordrer til, at Energistyrelsen overvejer, hvorvidt det bør overvejes at pulje mindre energisparetiltag som tekniske installationer og intelligent styring, så de sammenlagt overstiger minimumsgrænsen. SYNERGI opfordrer også Energistyrelsen til at overveje, hvorvidt udskiftning af tekniske installationer som cirkulationspumper kan gøres til et tilvalg i forbindelse med varmepumpeinstallationer. Det vil åbne op for flere energisparetiltag og dermed en mere holistisk tilgang til energispareindsatsen i bygninger.

En beregningsformel for vinduer er problematisk: SYNERGI finder det særdeles tilfredsstillende at energieffektivisering i form af efterisolering af væg, tag, gulv m.v., samt udskiftning af vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, er tiltag, der er anerkendt som energiforbedringsprojekter og dermed kan opnå tilsagn om tilskud.

Kravene til produkter, der kan opnå tilskud, er beskrevet i §12. Her er det beskrevet, at efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve kan opnå tilskud, hvis bygningsreglementets mindstekrav til klimaskærm ved ombygninger og andre forandringer i bygningen opfyldes uanset rentabilitetsberegning. Samtidig sættes der et krav om, at tilskuddet kun gives til efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve, der ved energiforbedringstiltaget har en ringe U-værdi. Dette medvirker til, at alle tilskudsberettigede renoveringer gennemføres til bygningsreglementets mindstekrav i forhold til ombygninger.

For vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas introduceres en ny beregningsformel og nogle nye kravniveauer, der ikke forud har været drøftet i branchen. Dermed er der hverken produkter eller tilgængelig dokumentation for disse løsninger. Samtidig indføres to niveauer for tilskud, som begge er betydeligt over bygningsreglementets krav. Det giver anledning til bekymring og skaber særlige problemer for forbrugerne, industrien, de projekterende og de udførende.

SYNERGI anbefaler, at der anvendes samme princip for udskiftning af vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, som benyttes ved efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve. Anvendes der ens metode for alle produkter og løsninger i klimaskærmen vil branchen bedre kunne forstå tilskudsordningen og kravene. Derfor bør tilskud gives til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, der opfylder bygningsreglementets § 258. Samtidig kan man sætte det supplerende krav, at tilskud kun kan gives til udskiftning af vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas, der har en ringe U-værdi eller Eref¹. Her kan niveauet være, at der kun gives tilskud til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas, der er på niveau med eller dårligere end kravene i bygningsreglementet.

Det må ikke være besværligt at søge tilskud: Det er vigtigt, at rammerne for ansøgninger er transparente, og at behandlingstiden for tilskudsbevillingerne ikke er for lang: Konkret ser SYNERGI således gerne, at behandlingstiden på ansøgninger er maksimalt 14 dage.

Kontrol øger troværdigheden: SYNERGI forslår derfor, at kapitel 5 i bekendtgørelsen specificeres yderligere,, hvordan der skal føres kontrol med puljen. SYNERGI finder det tilstrækkeligt, hvis det implementeres i form af stikprøvekontroller.

Informationskampagne skal sikre kendskab til ordningen: Det er vigtigt, at Energistyrelsen igangsætter en omfattende informationskampagne senest i oktober 2020 og løbende i forbindelse med puljens første år, så ordningen bliver kendt hos danskerne. SYNERGI opfordrer også til, at det gøres enkelt at ansøge om midlerne i alle puljerne, hvorfor der bør oprettes én hjemmeside, hvorfra man kan søge de forskellige puljer.

Ubrugte midler: Det er vigtigt for energispareindsatsen, at ubrugte puljemidler i særligt 2020 overføres til næste år. Derudover er det vigtigt, at ubrugte midler deles op afhængigt af, om de er en del af varmepumpe- eller energirenoveringsdelen.

Dybe energirenoveringer skal vægtes højt: Dybe energirenoveringer af Danmarks bygningsmasse er en forudsætning for, at vi når i mål med den grønne omstilling. SYNERGI finder det i den forbindelse positivt, at tilskudssatserne inden for enkelte tiltag er vægtet, så større energibesparelser giver en højere tilskudssats.

¹ **Vinduer og yderdøre med glas:** Eref på -33 kWh/m² eller U-værdi på 1,50 W/m²K eller højere. Ovenlysvinduer: med en Eref på -10kWh/m²K eller en U-værdi på 1,8 W/m²K.

SYNERGI står naturligvis til rådighed, hvis der skulle være spørgsmål til høringssvaret.

Kontakt:

Katrine Bjerre M. Eriksen, direktør

22 74 71 86 / kb@synergiorg.dk

Læs mere om SYNERGI på:

www.synergiorg.dk

Til:

ens@ens.dk

med kopi til ant@ens.dk og msc@ens.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 1/7

Høringssvar vedrørende Bygningspuljen

Energistyrelsen har med brev af 27. august 2020 bedt om bemærkninger til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse senest 17. september.

Udkastet til bekendtgørelse - herefter benævnt "udkast" giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til følgende bemærkninger.

Vi bemærker, at udkastet er en implementering af Klimaaftalen fra af 22. juni 2020, som markerer et meget tydeligt politisk ønske om at udfase af fossile brændsler så som olie og naturgas. Udkastet har til hensigt at ændre den gældende bekendtgørelse 851 af 10. juni 2020, som implementerede Bygningspuljen, jf. Energiaftalen af 29. juni 2018. TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker således op om de hensyn, der varetages med bekendtgørelsen.

Vi bemærker, at vinduer er tilføjet i forhold til den gældende bekendtgørelse, som er udstedt 1. juli 2020. Vinduesudskiftning bidrager til energieffektivisering, men kun i meget ringe grad til CO2 fortrængning. Der er ikke i klimaaftalen tilført midler til energirenovierung i bred forstand, men derimod til målrettet CO2 fortrængning via udfasning af fossile brændsler olie og naturgas til varmepumper og fjernvarme. Medmindre puljen er tilført nye midler efter klimaaftalens indgåelse, ser vi ikke noget grundlag for at finansiere vinduesudskiftning via disse puljemidler. Desuden støttes vinduesudskiftning i forvejen via håndværkerfradraget.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at brugen af en procentvis fordeling af tilskudsmidlerne slører, hvor meget der reelt afsættes til de enkelte energiforbedringstiltag. Derfor foreslår TEKNIQ Arbejdsgiverne, at Energistyrelsen fremlægger et årligt budget og regnskab for hvor mange penge, der er anvendt på de forskellige energisparetiltag anført i §4, så det er transparent for alle aktører, hvordan de politisk afsatte midler til energispare- og omstillingsområdet konkret anvendes. TEKNIQ Arbejdsgiverne anbefaler desuden, at der forlods træffes beslutning om hvordan eventuelt ubrugte midler og uudnyttede tilsagn udnyttes, så de bedst muligt understøtter formålene med puljen.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at aftaleteksten fra såvel Klimaaftalen og Energiaftalen giver relativt vide rammer for den konkrete udformning af puljen. Dog fremgår det af Klimaaftalen, at den konkrete udmøntning aftales mellem

partierne på baggrund af oplæg fra regeringen. Derfor er bl.a. bygningspuljens størrelse i 2021 og fremefter ikke fastlagt endnu, hvilket gør det vanskeligt at vurdere om puljen vil være i stand til at indfri de politiske målsætninger.

Salget af luft/vand og væske/vand varmepumper har de senere år ligget på ca. 10.000 stk. årligt. Et løft i salget af varmepumper til 15-16.000 varmepumper allerede i 2021 vurderes at være realistisk, såfremt tilskudssatserne bibeholdes og tilskudspuljens størrelse øges forholds-mæssigt. Men for at kunne sikre konvertering af op mod 30.000 olie- og gasfyrso-pvarmede bygninger årligt, er det nødvendigt at prioritere væsentligt flere midler til indsatsen, end der er lagt op til med det FFL21.

Endelig har TEKNIQ Arbejdsgiverne noteret sig, at Energistyrelsen pt. er i gang med at udarbejde materialer til den betydelige informationsindsats, der må forventes i forbindelse med at forbrugerne fremover skal søge om tilskud selv. Vi gør opmærksom på, at vores medlemmer har den daglige kontakt med forbrugerne og derfor kan være naturlige informationskanaler. Vi bidrager meget gerne fortsat til information om ordningen til vores medlemmer.

TEKNIQ Arbejdsgiverne har tidligere afgivet hørings-svar i forbindelse med hørin-gen af den gældende bekendtgørelse. Mange af vores bemærkninger er blevet imødekommet i udkastet, hvilket er meget positivt. Udkastet giver dog alligevel anledning til en række bemærkninger.

Konkrete bemærkninger til udkastet

§4

For få energisparetiltag støttes

Det bemærkes, at listen over energisparetiltag i §4 stadig er kort til trods for, at der er tilføjet enkelte anvendelser i forhold til den gældende bekendtgørelse. TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår følgende energisparetiltag, der bidrager væsentligt mere end de tilføjede tiltag til omstillingen væk fra fossil energi og til energieffektiviteten:

Tilskud til forbedringer af rumvarmeanlæg

TEKNIQ Arbejdsgiverne gør opmærksom på, at det i visse bygninger kan være fordelagtigt at foretage forbedringer af bygningens rumvarmeanlæg i forbindelse med, at opvarmningen konverteres til varmepumpe. Det gælder fx i forbindelse med 1-strengede radiatoranlæg eller ved underdimensionerede radiatorer. Derfor opfordrer TEKNIQ Arbejdsgiverne til, at det er muligt som et tilvalg i forbindelse med energisparetiltag §4 stk. 2 (varmepumpeinstallation-) at søge om:

- §4, stk. 1, nr. 3, udvides med et litra d, der affattes ”Ændring af et-strengt anlæg til to-strengt varmeanlæg.
- §4, stk. 1, nr. 3, udvides med et litra e, der affattes ”Opsætning af ny radiator.” (i bilag 1 kan anføres mulighed for flere radiatorer)
- §4, stk. 1, nr. 3 udvides med et litra f, der affattes ”udskiftning af cirkulationspumpe eller brugsvandpumpe”

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 2/7

Disse tiltag kræver naturligvis, at bilag 1 udvides med de konkrete markedspriser og tilskudsstørrelser. TEKNIQ Arbejdsgiverne vurderer, at ændring af et-strengt radiatoranlæg til to-strengt radiatoranlæg i omkostninger svarer til prisen for at konvertere elvarme til vandbårent rumvarmeanlæg som angivet i bilag 1. Opsætning af nye radiatorer koster 5-6000 kr. pr. radiator.

Øvrige forbedringer i bygningsinstallationer

TEKNIQ Arbejdsgiverne er uforstående over for, at tilskudsordningen ikke i højere grad er rettet mod bygningsinstallationer. Klimarådet har i deres *Grøn omstilling i en genopretningstid* fra maj peget på, at der kunne oprettes en støttepulje til optimering og smart styring af bygningers tekniske installationer og i deres rapport *Kendte veje og nye spor til 70% reduktion* fra marts peget på gratis energitjek af bygningsinstallationer. EU har også i deres energirelaterede initiativer også stadig højere grad fokus på bygningsinstallationer. Ikke desto mindre indeholder udkastet ikke mange tiltag på disse områder. TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at der som minimum gives mulighed for tilskud til disse tiltag:

- Intelligent styring af varmepumpen, som gør det muligt fremadrettet at levere fleksibelt energiforbrug til energiselskaber eller aggregatorer.
- Intelligente termostater
- varmestyring og energiledelsessystem i etageboliger
- behovsstyring af ventilationsanlæg

Disse tiltag kræver naturligvis, at bilag 1 udvides med de konkrete markedspriser og tilskudsstørrelser.

Konvertering af gaskedler til hybridløsninger

Udkastet giver ikke mulighed for at støtte konverteringer fra naturgasfyr til hybridvarmepumper, der er en kombination af gasfyr og varmepumpe, som i praksis typisk reducerer gasforbruget med 80-90%. Hybridvarmepumper byder på flere fordele, herunder muligheden for at skifte mellem el og gas, hvis el fx er dyrt eller elnettet er overbelastet, ligesom hybridvarmepumper også kan være billigere end "rene" varmepumper pga. muligheden for at udnytte bygningens eksisterende gaskedel. Hybridvarmepumperne vil endvidere bidrage til de politisk besluttede initiativer giver på nuværende tidspunkt ikke mulighed for en egentlig udfasning af naturgas. Endelig minder vi om den nyligt afsluttede udfasningsstrategi, finansieret af Energifonden "Roadmap: Udfasning af naturgas til rumvarme", som peger på hybridvarmepumper som et vigtigt element i en samfundsøkonomisk optimal varmeforsyning¹.

Konvertering til biomassefyr

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at det med udkastet ikke bliver muligt at opnå støtte til bl.a. konvertering fra fx olieforbrænding til biomassefyr. Vi er opmærksomme på debatten omkring bæredygtige biobrændsler, og at varmepumper er den mest oplagte opvarmningsform i de fleste bygninger. Ikke desto mindre vil der være bygninger, som ikke har mulighed for at blive tilsluttet fjernvarme eller få installeret en varmepumpe. Derfor opfordrer TEKNIQ Arbejdsgiverne til, at disse

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 3/7

¹ https://www.ea-energianalyse.dk/wp-content/uploads/2020/04/1926_Udfasning-af-naturgas-til-rumvarme-hovedrapport_29apr.pdf

bygninger vil få mulighed for at opnå støtte til konvertering til biomassefyr, men at der til ansøgningen om tilskud, skal foreligge en underskrevet vurdering fra en installatør, energimærkningskonsulent eller Bedre Bolig rådgiver om, at bygningen ikke er egnet til opvarmning med fjernvarme eller varmepumpe.

Konvertering af opvarmningsform i sommerhuse

Bekendtgørelsen er målrettet bygninger til helårsbeboelse. TEKNIQ Arbejdsgiverne gør opmærksom på, at mange sommerhuse i dag opvarmes med fx oliefyr. En indsats målrettet konvertering af opvarmningsform i sommerhuse bør derfor også prioriteres.

§9, stk. 2

Sammenblanding af tilskud til konvertering til små individuelle varmepumper med tilskud til klimaskærmstiltag

Med udkastet lægges der op til, at mindst 60% af tilskudspuljen er reserveret til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning. Dermed vil projekter, som omfatter såvel konvertering til varmepumpe som forbedringer af bygningens klimaskærm, skulle dækkes af de mindst 60% af puljen, der er reserveret til konverteringer af bygningens forsyning.

Vi er opmærksomme på, at det ikke er en betingelse, at energiforbedringstiltag på bygningens forsyning suppleres med tiltag på bygningens klimaskærm. Det er positivt for efter indførelsen af frekvensregulerede varmepumper gælder den historiske forudsætning ikke længere. I dag findes stort set ingen danske bygninger hvor det er rentabelt eller nødvendigt at forbedre klimaskærmen samtidig eller før installationen af varmepumper. Derimod er det afgørende for varmepumpens drift, at den er installeret og indreguleret korrekt, hvilket fremgår af analyser fra Teknologisk Institut² og Fraunhofer Institut³. Klimaskærmsforbedringer er omkostningstunge, har lange tilbagebetalingstider og giver relativt beskedne CO2 bidrag. Vi er derfor uforstående overfor, at klimaskærmsrenoveringer, der foretages samtidig med installation af varmepumpe skal tælles med i de mindst 60%, der er reserverede til konverteringer i puljen, som det er formuleret i §9, stk. 2. Derfor foreslår TEKNIQ Arbejdsgiverne, at §9, stk. 2, affattes *"Tilsagn kan meddeles inden for det beløb, der udmøntes til ordningen fra den bevillingsmæssige rammeafsat på finansloven, jf. § 1, stk. 4, dog således at mindst 60 pct. af midlerne reserveres til energiforbedringsprojekter, der inkluderer energiforbedringstiltag vedrørende bygningens forsyning, jf. § 4, stk. 1, nr. 2."*

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
tekniq@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 4/7

² <https://ipaper.ipapercms.dk/TEK-NIQ/tekniklima/sammenligning-af-varmepumper-og-klimaskærmsrenovering/#/-/embedded/flat/singlepage/1/3>

³ <https://www.ise.fraunhofer.de/de/for-schungsprojekte/wpsmart-im-bestand.html>

§ 13, stk. 1, nr. 1

Konvertering fra luft/luft varmepumper til væske/vand varmepumper

TEKNIQ Arbejdsgiverne vil gerne have bekræftet, at bygninger, der opvarmes med fx luft/luft varmepumper evt. med brændeovn kan konverteres under ordningen, såfremt der for bygningen er registreret elvarmeopvarmning i BBR.

§13, stk. 1, nr. 2

Konvertering til varmepumper i eksisterende eller besluttet udlagte fjernvarmeområder

Det bemærkes, at der ifølge udkastet ikke kan gives tilskud til varmepumper, der ønskes installeret i eksisterende eller besluttet udlagt fjernvarmeområde. I praksis vil ordlyden i udkastet betyde tilslutningspligt til fjernvarme til alle bygninger i udlagte eller besluttet udlagte fjernvarmeområder, på trods af, at tilslutningspligten er ophævet. TEKNIQ Arbejdsgiverne er uforstående overfor denne afgrænsning af tilskudsmulighederne, som meget tydeligt begrænser den enkelte bygningsejers muligheder for at vælge den opvarmningsform, der passer bedst til den pågældende bygning.

TEKNIQ Arbejdsgiverne gør opmærksom på, at mens det i og omkring byerne mange steder kan være meget fornuftigt at udrulle fjernvarme, forholder det sig anderledes i mindre bysamfund og på landet. Her betyder bl.a. relativt store afstande og behov for ofte lange stikledninger, at tilslutning til det lokale fjernvarmenet ikke er attraktivt pga. høje etableringsomkostninger eller en ukonkurrencedygtig fjernvarmepris.

Det er TEKNIQ arbejdsgiverne opfattelse, at der med udkastets tekst gives en uforholdsmæssig fordel til fjernvarmen, som hverken er i overensstemmelse med den konkurrenceudsættelse af energiselskaberne, der pt. pågår, en omkostningseffektiv grøn omstilling eller intentionerne med ophævelsen af tilslutningspligten. Denne fordel vil blive yderligere forstærket, når tilskud til fjernvarmen gennemføres.

Dette er en fordel, som fjernvarmesektoren er meget bevidst om, bl.a. illustreret ved Dansk Fjernvarmes opfordring til deres medlemmer om at finde gamle projektforslag frem og sende dem til de lokale kommunalbestyrelser med henblik på at få planerne godkendt hurtigst muligt og dermed blokere for at borgere i områder kan opnå støtte til konvertering til varmepumpe.⁴ Det er TEKNIQ Arbejdsgivernes vurdering, at der med disse godkendelser vil kunne laves betydelige spærringer for fremme af varmepumper, også i områder, hvor det senere kan vise sig, at det økonomiske fundament for at etablere et fjernvarmenet, ikke er til stede.

I overensstemmelse med intentionerne i § 13, stk. 1, bør det som et absolut minimum være muligt at få tilskud til varmepumpeinstallation i områder, hvor fjernvarmen er baseret på biomasse eller fossile brændsler.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 5/7

⁴ Dansk Fjernvarmes magasin "Fjernvarmen" nr. 5, august 2020, side 26-27.

§13, stk. 1, nr. 3

Ordningen bør omfatte alle effektive væske/vand-varmepumper

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at der i udkastets §13, stk. 3, står at varmepumpen skal have (udeluft eller) jord, som varmekilde. TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at dette ændres, så bekendtgørelsen omfatter alle væske/vand-varmepumper, så det er teknologineutralt og ikke afskærer effektive varmepumpetyper, der anvender rørslinger i fx hav/sø eller på taget (fx under solcelleanlæg).

§13, stk. 1, nr. 4

Uddannelse til VE-godkendte installatørvirksomheder

Der er lige nu rigtig mange installatører, der skal på kursus for at kunne blive VE-godkendte, og med fremrykningen af ordningen til 15. oktober 2020 i stedet for den oprindelige planlagte ikrafttrædelsesdato 1. januar 2021, er der et endnu større pres på kurserne.

Selv om en række af landets erhvervsakademier og maskinmesterskoler har gjort, hvad de kunne for at udbyde så mange kurser som muligt, kan vi konstatere, at den store efterspørgsel efter VE-uddannelser, ikke har kunnet opfyldes af uddannelsesstederne i den korte periode, hvor det har været kendt, at der blev krav om VE-godkendelse. Det betyder, at en del installatørvirksomheder, der har forsøgt at sende en medarbejder på VE-kursus, står uden mulighed for at installere varmepumper med tilskud fra bygningspuljen, når puljen åbner.

I henhold til §9, stk. 2, i bekendtgørelsen om VE-godkendelsesordningen (BEK 1047 af 26. august 2013, påhviler det Energistyrelsen at sikre, at der løbende tilbydes VE-uddannelser. Vi opfordrer derfor på det kraftigste Energistyrelsen til hurtigst muligt at gå i dialog med uddannelsesstederne med henblik på at sikre etableringen af det nødvendige kursusudbud.

TEKNIQ Arbejdsgiverne kan i øvrigt oplyse, at vi har oprettet et "fast-track", som skal hjælpe medlemsvirksomhederne igennem de øvrige dele af VE-godkendelsesprocessen som muligt. Dette indbefatter bl.a. tilpasning af KLS med henblik på forhåndsgodkendelse hos virksomhedernes kontrolinstans. Dermed er virksomhedernes administration gjort væsentligt lettere, og typisk vil en medlemsvirksomhed være i stand til at søge om optagelse i VE-godkendelsesordningen hos Energistyrelsen inden for 5 dage efter, at deres medarbejder bestået eksamen på VE-uddannelsen.

§16

Tilskudsstørrelser

TEKNIQ Arbejdsgiverne vil gerne have bekræftet, at tilskuddet er et fast beløb og der ikke i ordningen lægges op til, at tilskudsansøger skal have et tilbud forud for tilskudsansøgningen. I og med ordningen fastlægges, at kunden selv søger tilskuddet, er der ikke nødvendigvis et tilbud før ansøgningen.

Det er ikke gennemsigtigt, hvordan den såkaldte markedsundersøgelse er foretaget. Fx vurderer vi, at markedsprisen for konvertering til vandbårent rumvarmeanlæg angivet i bilag 1, er undervurderet. Vi vil derfor gerne se notat og kilder til de

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 6/7

fastsatte markedspriser. Samtidig opfordrer vi til, at markedspriserne for de enkelte tiltag fastsættes efter en offentlig høring.

TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at der i bilag 1 præcisere hvad de anførte kvadratmeter henviser til. Vi antager at der med m² nogle steder henvises til bygnings grundareal og andre steder til det udførte isolerede areal.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 17. august 2020

Side 7/7

Gedsted d. 17-10-2020

Høringssvar vedrørende J nr.2020-9600

Vedrørende paragraf 4 punkt. 2 og klimaaftalen generelt

1. At der kun kan gives tilskud ved konvertering fra olie-, gas og biokedler samt elvarme til varmepumper, er en katastrofe. I dag torsdag d. 17-9 hvor vi kl. 14 har et samlet dansk elforbrug på 4,331MW og vores vindmøller producerer 0,219 MW det vil sige at vi på vind kun producerer 5% af vores elforbrug. Vi skal opnå en CO2 reduktion på 70% i 2030 og så kan man kun få tilskud til en fossil baseret varme pumpe. Det er under al kritik at der ikke kan opnås tilskud til en VE løsning som et CO2 neutralt biobrændsels fyr og af den mængde bæredygtigt biobrændsel der er til rådighed, skal der også indregnes en mængde til individuel opvarmning
Vi skal opnå en CO2 reduktion på 70%, hvorfor så give tilskud til noget som ikke er CO2 neutralt. Der er nogle der har fået opfattelsen af at den strøm der kommer ud af stikkontakten, er helt grøn, hvilket slet ikke passer.
Samtidig skal vi væk fra gaskedler og konverterer til varmepumper, alt imens vi pumper store mængder tilskuds kroner i biogasanlæg. Det giver ingen mening.
Vi har kun nogle enkelte små danske varmepumpe producenter, langt størstedelen af varmepumperne ca. 90-95 % af dem som bliver opstillet i dk, er produceret i østen eller andre lande.
Modsat biobrændselskedlerne, der er over 95% produceret i DK, med mange arbejdes pladser og langt mindre global CO2 udledning til følge.

Mvh

Søren Vasegaard
TWINHEAT A/S
sv@twinheat.dk

17. september 2020

Til Energistyrelsen

Høringssvar vedr. BEK om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Varmepumpeindustrien har følgende overordnede kommentarer til udkast til bekendtgørelsen om bygningspuljen:

1. Vi har den opfattelse, at der skal være lige adgang for alle forbrugere til at modtage tilskud til konvertering/investering i en varmepumpe i stedet for et oliefyr eller naturgasfyr (fossil opvarmning) uanset geografisk beliggenhed. Det bør være op til den enkelte bygningsejer selv at vælge den opvarmningsform, der passer bedst til den pågældende bygning, idet det ofte vil være den mest energieffektive løsning og hermed også kan være samfundsøkonomisk det mest optimale.
2. Vi finder, at det er konkurrenceforvridende, såfremt man i visse områder med tilslutningspligt til kollektive varmesystemer (fjernvarme/naturgas e.l.) ikke kan ansøge om og opnå tilsagn om tilskud. Det kan være med til at forhindre en omkostningseffektiv grøn omstilling og giver fjernvarmen en helt uhensigtsmæssig fordel, ligesom det er imod intentionerne med ophævelsen af tilslutningspligten.
3. Det er vigtigt, at en forbruger kan ansøge om og få tilsagn om tilskud konkret og alene til installation af en varmepumpe uden at dette kombineres med krav om, at der samtidig skal foretages andre energirenoverende investeringer i klimaskærm mv. Såfremt der stilles krav om (eller kan opstå tvivl herom) en kombination, er det vigtigt, at der ikke sker reduktion i det tilskudsbeløb, som kan søges konkret til varmepumpeinstallationen. Hver del skal ses hver for sig. Det er vigtigt, at forbrugerne er tydeligt informeret herom, og at det ikke er en forudsætning for at opnå tilskud til en varmepumpe, at bygningen skal være energimærket.
4. Det skal være helt klart for forbrugeren, hvilken type varmepumpe, forbrugeren kan opnå tilskud til (luft/vand, væske/vand etc.) og fokusere på teknologineutralitet og ikke afskære andre effektive varmepumpetyper, f.eks. en boligventilationsvarmepumpe.
5. Det er særdeles vigtigt, at forbrugerne får installeret en kvalitetsvarmepumpe (dvs. er optaget på Energistyrelsens Varmepumpeliste), og at installationen foretages af en kvalificeret varmepumpeinstallatør (er VEG uddannet og beskæftiger kompetente montører). Samtidig skal det være et krav, at installationen foretages som minimum iht. standard for installation af varmepumper (jfr. DS1150).
6. Vi har direkte overfor Energistyrelsen udtrykt bekymring om uddannelseskapaleteten af VEG uddannede installatører, idet der her allerede nu kan konstateres en flaskehals, som kan begrænse en hurtig igangsætning af de ønskede og forventede installationer, når bygningspuljen træder i kraft. I den forbindelse har vi også i drøftelser med Energistyrelsen og branchen i øvrigt peget på en form for overgangsordning, som kan håndtere de installatørvirksomheder, som allerede besidder høj kompetence og som har forpligtet sig til at gennemgå VEG-uddannelsen straks muligt, og i

øvrigt som alle andre installatører som minimum skal opfylde standard for installation af varmepumper (jfr. DS1150).

7. Der bør ske en officiel opfølgning i form af øget markedskontrol af gennemførte varmepumpeinstallationer, herunder især af relativt nye VEG-installatørvirksomheder, så uheldige installationer undgås.
8. Vi er meget usikre omkring fastsættelsen af begrebet "markedsprisen", som fremgår af udkast til bekendtgørelsen, idet det er vigtigt, at forbrugeren kan opnå tilskud til den samlede installation af hele varmepumpen (eksempelvis: inde-/udedele, cirkulations- eller brugsvandpumper etc.). Tilskudsgrundlaget skal fremgå så entydigt og præcist som muligt. Vi er betænkelige ved, at der ikke tages hensyn til de aktuelle installationsomkostninger, hvilket kan resultere i, at man tilgodeser de prisbillige produkter (måske af dårlig kvalitet, kort levetid, mv.) og leverandører med lave omkostninger på bekostning af service og kompetencer (f.eks. manglende sikkerhed ift. anlæg og installation), hvilket kan resultere i unødige og kostbare tillægspriser for forbrugeren. Heri er der også en risiko for, at man udhuler VEG-installatør-ordningen, som skal være garant for høj kvalitet og eftersalgs-support i forhold til forbrugeren. Vi foreslår, at branchen får indsigt i beregningen af "markedsprisen" (som jo kan variere alt efter forbrugers endelige valg af installation og anlægstype mv.), og foreslår samtidig, at der gennemføres en proces for endelige fastsættelse af "markedsprisen" i samråd med branchen.
9. Ansøgningsproceduren og tilsagn bør være ukompliceret for forbrugeren, således at enhver eksempelvis teknisk begrænsning undgås, når forbrugeren skal træffe sin beslutning.
10. Vi har noteret os, at Energistyrelsen tilrettelægger en informationsindsats rettet direkte mod forbrugerne. Varmepumpeindustrien bidrager gerne i forhold til vore medlemmer og deres potentielle kunder.
11. I det omfang den i 2020 afsatte bevilling til konvertering af varmepumper ikke udnyttes, forventer vi, at resterende bevilling overføres til efterfølgende år, uanset at tilsagnet for den enkelte forbruger gælder for 2 år (med mulighed for forlængelse).

Varmepumpeindustrien deltager fortsat gerne i en konstruktiv dialog med Energistyrelsen om ordningen tilretning frem mod den allerede planlagte revision af bekendtgørelsen, som skal gælde fra 2021, ud fra de erfaringer, som opnås ved 2020-forordningens ikrafttrædelse.

Venlig hilsen
Varmepumpeindustrien i Danmark

Torben Andersen
formand

Lars Abel
sekretariatschef

VELUX A/S
Ådalsvej 99
DK-2970 Hørsholm
Telefon +45 45 16 40 00
www.velux.com

Dato 11. september 2020

VELUX A/S høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Vi takker for muligheden for at afgive et høringssvar til nyt udkast til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

Energisparetiltag skal tage afsæt i den enkelte bygningsbehov

VELUX støtter, at varmepumper som et vigtigt bidrag til den grønne omstilling. Kvaliteten af varmepumper sviger dog gevaldigt. Fx luft til luft-varmepumper med energimærke A opfylder Bygningsreglementets krav. Selvom en varmepumpe er A-mærket, er den ikke nødvendigvis blandt de mest energieffektive på markedet. Og den kan være uegnet til det danske klima, fordi den fungerer dårligt om vinteren.

Det er bestemt ikke alle installationer, der sikrer den forventede energieffektivitet, hvilket også var baggrunden for Energistyrelsen i 2019 indførte en frivillig standard for varmepumpeinstallationer. Den skulle hjælpe forbrugerne med at få det fulde udbytte af deres varmepumpe.

Desuden viste en medlemsundersøgelse fra TEKNIQ (2019), at én ud af ti varmepumper, der bliver installeret i helårsboliger, giver husejerne problemer. Enten i form af driftsproblemer eller mangelfuld opvarmning.

Der henvises i øvrigt til Elforsks [rapport](#) fra 2019, hvor der peges på gashybridvarmepumpe som en bedre løsning for de godt 400.000 danske boliger, der i dag er tilsluttet gasnettet med følgende begrundelse: "Varmepumpen vil størstedelen af året opvarme huset og dækker 70-80 % af det årlige energiforbrug til rumopvarmning. I perioder med lave udetemperaturer er varmepumpen mindre energieffektiv end gaskedlen, som derefter tager over."

For en lang række danske boliger vil en varmepumpe ikke være det optimale tiltag – hverken i privat- og samfundsøkonomiske perspektiv eller i et klimaperspektiv. Det er derfor problematisk, at hele 60 pct. af midlerne målrettet varmepumpeinstallationer, hvorved midlerne risikerer at blive anvendt til varmepumpeinstallationer i bygninger til helårsbeboelse med ringe energieffektivitetsstandard og dermed være en suboptimal løsning for boligejeren og samfundet.

Helt nye tal fra Ea Energianalyse viser, at i det omfang investeringer i renoveringer og varmepumper kan koordineres, bør det tilstræbes, idet varmebesparelser muliggør pæne besparelser på investeringer og drift af varmepumpen.

Tilskud til konvertering til varmepumpe skal betinges af en energimærkning

VELUX finder det utilfredsstillende, at der med bekendtgørelsen foreslås ændrede dokumentationskrav, så tilskud til konvertering til varmepumper ikke længere vil være betinget af bygningens energimærkning. Energimærket er den bedste måde at udbrede viden om rentable energispareprojekter for den enkelt boligejer, og derfor er det essentielt at styrke og udbrede energimærket. Hertil skal indeklimaparametre medtages i energimærket, fordi det er en tungtvejende motivationsfaktor for energirenoveringer.

Meget tilfredsstillende med facadevinduer og ovenlysvinduer på positivlisten

VELUX finder det er meget tilfredsstillende at energieffektivisering i form af efterisolering af væg, tag, gulv m.v., samt udskiftning af vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, er tiltag der er anerkendt som energiforbedringsprojekter og dermed kan opnå tilsagn om tilskud.

Ny beregningsformel for vinduer er problematisk

Kravene til produkter, der kan opnå tilskud, er særskilt beskrevet i §12. Her er meget fornuftigt beskrevet, at efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve kan opnå tilskud såfremt bygningsreglementets mindstekrav til klimaskærm ved ombygninger og andre forandringer i bygningen opfyldes. (Se bygningsreglementet bilag 2, tabel 3). Samtidig sættes der et krav om at tilskuddet kun gives til efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve der ved energiforbedringstiltaget har en ringe U-værdi. Dette medvirker til at alle tilskudsberettigede renoveringer gennemføres til bygningsreglementets minimumskrav.

Dette princip afviger man imidlertid fra ved anvendelse af kravniveauer til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas. Her præsenteres en ny beregningsformel og nogle nye kravniveauer, der aldrig har været drøftet med branchen. Dermed er der hverken produkter eller tilgængelig dokumentation for disse løsninger.

Samtidig indføres to niveauer for tilskud, som begge er betydeligt over bygningsreglementets krav. Det giver anledning til bekymring og skaber særlige problemer for forbrugerne, industrien, de projekterende og de udførende. Det anbefales at benytte samme princip for udskiftning af vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, som benyttes ved efterisolering af tagkonstruktion, væg og gulve. Anvendes der ens metode for alle produkter og løsninger i klimaskærmen, vil branchen og forbrugerne bedre kunne forstå tilskudsordningen og kravniveauer. Derfor bør der kunne gives tilskud til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre med glas, som opfylder bygningsreglementets § 258.

Samtidig kan man sætte det supplerende krav, at tilskud kun kan gives til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas, der har en ringe U-værdi eller Eref. Her kunne niveauet være, at der kun gives tilskud til vinduer, ovenlysvinduer og yderdøre af glas, der er på niveau med eller dårligere end kravene i bygningsreglementet i 2010/2008. (Vinduer og yderdøre med glas: Eref på -33 kWh/m^2 eller U-værdi på $1,50 \text{ W/m}^2\text{K}$ eller højere. Ovenlysvinduer: med en Eref på $-10 \text{ kWh/m}^2\text{K}$ eller en U-værdi på $1,8 \text{ W/m}^2\text{K}$).

VELUX står selvfølgelig til rådighed, hvis der skulle være spørgsmål til høringssvaret.

Med venlig hilsen
Sune Tobias Grollov

Senior Policy Advisor
S-COM&S
sune.tobias.grollov@velux.com
Telefon direkte: +4530233120
Telefon mobil: +4530233120

Aarhus, 16. september 2020

**Energistyrelsen v/ens@ens.dk
C/C ant@ens.dk og msc@ens.dk**

Høringssvar vedr. udkast af den 27. august 2020 til bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse.

VinduesIndustrien ønsker hermed at indgive nedenstående høringssvar.

VinduesIndustrien er en dansk brancheforening for 48 vindues- og dørproducenter med produktion i Danmark og i udlandet. Desuden er VinduesIndustrien såkaldt 'scheme owner' af den velkendte DVV (Dansk Vindues Verifikation) kvalitetsordning for vinduer og døre samt aftalepartner med ENS om den velkendte energimærkningsordning A-G for facadevinduer.

VinduesIndustrien mener, at udskiftning af udtjente vinduer og dørhøje vinduer (terrassedøre) med nye svarende til A-mærkede elementer bør være omfattet af bygningspuljen. Dette har VinduesIndustrien tidligere udførligt redegjort for i et høringssvar af den 13. maj 2020.

I dette tidligere høringssvar blev det desuden underbygget med beregninger, at en udskiftning af vinduer med nye svarende til energiklasse A sikrer den højest mulige additionalitet.

I det udsendte høringsudkast er der indført en ny skala for beregning af vinduers energibalance, NEref, med tilhørende grænseværdier. Grænseværdierne bruges til at differentiere tilskuddets størrelse. I praksis vil det fremadrettet fungere som en defacto energimærkning.

VinduesIndustrien finder det meget uhensigtsmæssigt, at der som en konsekvens heraf bliver to forskellige formler/beregningsmetoder, som producenterne skal forholde sig til, en i Bygningsreglementet BR18, og en i forhold til Bygningspuljen, som endda for nogle vinduestyper forsat vil stille krav om Eref-værdier.

En indførelse af en ny samtidig formel til Eref, som i forvejen er kendt hos producenterne og hos kunder, vil stille branchens virksomheder i en meget dårlig situation. Det vil skabe uklarhed omkring virksomhedernes kommunikation, vil medføre øgede omkostninger til dokumentation og vil skabe usikkerhed omkring den fremtidige produktudvikling. Denne uklarhed kan som en konsekvens medføre færre investeringer i branchen og i branchens produkter.

VinduesIndustrien opfordrer til, at der foretages en grundig drøftelse mellem branche, eksperter og myndigheder af, hvordan fremtidens krav til en bygningspulje eller evt. i en energimærkning kan udformes. VinduesIndustrien og vores medlemsvirksomheder stiller sig gerne til rådighed for sådanne drøftelser.

Med venlig hilsen

Johny H. Jensen
direktør

Energistyrelsen
Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk
Kopi til: ant@ens.dk og msc@ens.dk

Dato: 17. september 2020

Smedeholm 13A, 1. tv.
2730 Herlev
Tlf. +45 33 32 14 00
veltek@veltek.dk
www.veltek.dk
CVR-nr. 65 39 14 14
Bankkonto 3001 - 3015 114 347

Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse

Med henvisning til Energistyrelsens brev dateret den 27. august 2020 med emnet: "Høring over udkast til ny bekendtgørelse om tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer i bygninger til helårsbeboelse" fremsendes hermed høringssvar fra VELTEKs varmesektion (VELTEK Varme).

I det fremsendte høringsbrev står der:

"Udvidelse af anvendelsesområdet: Bekendtgørelsens anvendelsesområde vil udvides til også at omfatte reduktioner i anvendelsen af fossile brændsler."

VELTEK Varme bakker 100% op om vigtigheden af at reducere anvendelsen fossile brændsler. Af samme årsag mener vi at den danske naturgas, som i dag består af 88% fossil gas og 12% grøn biogas, inden for det næste årti bør konverteres til 100% grøn gas (biogas + P2X). For at dette mål er realiserbart kræver det, at de mest klimavenlige teknologier tilskyndes. Gasnettet baseret på grønne gasser skal forsat levere energi til individuel boligopvarmning.

Det er således en meget forsimplet og uhensigtsmæssig betragtning, når der i høringsmaterialet er fokuseret på at konvertere gasfyr til el-drevne varmepumper, ikke fordi varmepumpen ikke egner sig til opvarmning af helårsbeboelse eller ikke kan anses for klimavenlig, men fordi det samtidigt viser at der ikke er eller har været fokus på positive sideeffekter, som også kan bidrage til yderligere CO2 reduktion, f.eks. reduceret behov for import strøm af fra udlandet med lavt indhold af grøn strøm, i situationer hvor Danmark har mangel på vindmøllestrøm.

På trods af at både Energistyrelsen og Folketinget er blevet gjort opmærksom på Gashybridvarmepumpeteknologien, som i dag ligger klar til levering på hylderne hos producenterne/leverandørerne, så er teknologien ikke blevet medtaget i dette høringsudkast. Gashybridvarmepumpeteknologien er en ægte Smart Grid teknologi, som ikke kun reducerer gasforbruget med 80-90% men også aktivt kan levere frekvensstabilisering og peak-shaving til elnettet når dette er under pres, f.eks. i de faste tidsrum hvor elbilerne dagligt sættes i ladestikket på villavejene (ny ekstra "kogespids").

Gashybridvarmepumpeteknologien er samtidigt en grøn teknologi for de klimabevidste/-aktive boligejere, som ønsker at investere i den grønne omstilling og samtidigt tjene penge på den energifleksibilitet som gashybridvarmepumperne kan levere, og som boligejeren kan få betaling for at stille til rådighed for elforsyningen.

Vi skal opfordre til at der også tilbydes økonomisk støtte til de boligejere, som bibeholder deres gaskedel og kombinerer den med en ny varmepumpe, alternativt udskifter den eksisterende gaskedel med en ny gashybridvarmepumpeløsning.

Kort sagt, tilskud til ombygning af gasfyrinstallationer til gashybridvarmepumper og konvertering af gasfyrinstallationer til nye gashybridvarmepumper (f.eks. "alt i en løsning").

Så frem Energistyrelsen måtte ønske en uddybelse af ovenstående, står vi gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

Per Rømer Kofod
Administrerende direktør